

KONGSBERG
KOMMUNE

Rådmannens forslag

Handlingsprogram 2011 - 2014
Budsjett 2011

27. oktober 2010

Innholdsliste

<u>1</u>	<u>INNLEDNING</u>	3
	<u>1.1 Rådmannens sammenfattede kommentarer</u>	3
	<u>1.2 Rådmannens forslag til budsjettinnstilling</u>	6
<u>2</u>	<u>DET KOMMUNALE STYRINGSSYSTEMET</u>	7
	<u>2.1 Politisk struktur</u>	7
	<u>2.2 Administrativ organisering</u>	8
	<u>2.3 Styring og rapportering</u>	9
<u>3</u>	<u>PRIORITERTE SATSINGSOMRÅDER</u>	10
	<u>3.1 Kommuneplanens satsingsområder</u>	10
	<u>3.2 Strategiske mål for perioden</u>	11
	<u>3.2.1 Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT)</u>	11
	<u>3.2.2 Arbeidsgiverstrategi (AGS)</u>	12
	<u>3.3 Strategiske prosjekter</u>	14
	<u>3.4 Partnerskap og samarbeid</u>	17
	<u>3.5 Enhetsovergipende mål</u>	19
<u>4</u>	<u>RAMMEBETINGELSER</u>	20
	<u>4.1 Statsbudsjett 2011 – relatert til kommunesektoren</u>	20
	<u>4.2 Finansplan for budsjettperioden 2011 – 2014</u>	24
	<u>4.3 Inntekts-/formueskatt, eiendomsskatt og rammeoverføring fra staten</u>	25
	<u>4.3.1 Inntekts- og formuesskatt</u>	25
	<u>4.3.2 Eiendomsskatt</u>	26
	<u>4.3.3 Rammetilskudd</u>	26
	<u>4.4 Gjeld og egenkapital</u>	28
	<u>4.4.1 Lånegjeld</u>	28
	<u>4.4.2 Avsetning til fond og bruk av fond</u>	29
	<u>4.5 Driftsbudsjett – hovedtall / sammendrag</u>	30
	<u>4.6 Investeringsbudsjett – hovedtall / sammendrag</u>	32
<u>5</u>	<u>FINANSIELLE FORHOLD</u>	34
	<u>5.1 Renter og avdrag</u>	34
	<u>5.2 Tilskuddsordninger</u>	35
<u>6</u>	<u>DRIFTS- OG INVESTERINGSBUDSJETT FOR RESULTATENHETENE</u>	36
	<u>6.1 Budsjettkommentarer for resultatenheter - innledning</u>	36
<u>7</u>	<u>OPPVEKST</u>	37
<u>8</u>	<u>HELSE- OG SOSIAL</u>	48
<u>9</u>	<u>PLEIE- OG OMSORG</u>	56
<u>10</u>	<u>KULTUR</u>	65
<u>11</u>	<u>TEKNISK / BRANN / PLAN</u>	75
<u>12</u>	<u>TEKNISK / BRANN / PLAN – SELVKOST</u>	87
<u>13</u>	<u>KOMMUNELSEDELSE, STAB- OG STØTTEFUNKSJONER</u>	94
<u>14</u>	<u>VEDLEGG</u>	103
	<u>14.1 VEDLEGG 1 - FORSLAG TIL BETALINGSSATSER 2011</u>	103
	<u>14.2 VEDLEGG 2 – INVESTERINGSPROSJEKTER 2011 – 2014</u>	116

1 INNLEDNING

1.1 Rådmannens sammenfattede kommentarer

Forslag til budsjett og handlingsprogram 2011 – 2014 bygger på det reviderte budsjettvedtaket som kommunestyret gjorde i mars 2010 (her kalt basisbudsjett). Etter at regnskap for 2009 ble godkjent av kommunestyret 09.06. 2010, er Kongsberg kommune utmeldt av ROBEK. Underskudd i investeringsregnskapet for 2009 er dekket gjennom vedtak i kommunestyret 13.10. 2010. Kommunestyret sluttbehandlet forslag til kommuneplanens samfunnsdel i august 2009. De prioriterte satsingsområdene er fulgt opp bl.a. ved å utlede mål og indikatorer som viser at tjenestetilbudet innrettes mot kommuneplanens hovedmål. Utarbeiding av gode måltall vil skje over tid.

I [kapittel 2](#) er det gitt en redegjørelse for det kommunale styringssystemet, herunder organisasjonsstruktur og tilrettelegging for styring og rapportering. Det er nå utarbeidet en evalueringsrapport for organisasjonsendringen som kommer til behandling innen utgangen av 2010.

I dette budsjettokumentet omhandler [kapittel 3](#) kommunestyrets vedtatte hovedmål og prioriterte satsingsområder. Enhetsovergripende mål er definert som godt arbeidsmiljø, beholde og rekruttere gode medarbeidere, økt økonomisk handlefrihet og lojalitet i forhold til kommunestyrets vedtatte enhetsrammer. Videre er det utarbeidet arbeidsgiverstrategi (AGS) og IKT-strategi. Det er også gitt en redegjørelse for andre strategiske prosjekter og for partnerskap og viktige samarbeidsavtaler. F.o.m. [kapittel 6](#) er det beskrevet enhetsspesifikke mål med overskrift kommunale tjenester / livskvalitet, natur / miljø / bærekraft og vekst / attraktivitet, og tilhørende måleindikatorer. Det er et mangeartet og godt tjenestetilbud som skapes i hele kommuneorganisasjonen.

Kongsberg kommune har som ambisjon å være en moderne og attraktiv arbeidsgiver. Med den konkurranse vi har om arbeidskraften idag, må kommunen kunne tilby arbeidsplasser som oppleves som gode og utviklende. Arbeidet må gi mening, og lønnes godt nok til at kompetente medarbeidere lar seg rekruttere til og blir værende i kommuneorganisasjonen. Kompetanseheving for IKT-medarbeidere, enhetsledere og alle medarbeidere som har IKT som daglig arbeidsverktøy, videreføres innenfor rammen i basisbudsjettet. F.o.m. 2011 settes det av 200.000 kroner hvert år til seniorpolitiske tiltak.

Kommunesektorens rammebetingelser styres i vesentlig grad av de bevilgninger som Stortinget vedtar. Som utgangspunkt for budsjettarbeidet har man hatt Kommuneøkonomiproposisjonen (Kprp) som kom i mai og Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2011. En nærmere beskrivelse er gitt i [kapittel 4.1](#) og [4.3](#), hvor det også er listet opp de viktigste konsekvensene for Kongsberg kommune. Staten øker overføringene til kommunesektoren gjennom rammetilskudd. Vekst i skatteinntekter i 2010 ut over det som er beskrevet i Kprp og revidert statsbudsjett videreføres ikke til 2011. Skattøret reduseres dessuten fra 12,80 til 11,30 fordi skatteandelen av kommunesektorens frie inntekter skal ned til 40 %. I statsbudsjett for 2011 er det foretatt en omfattende revidering av beregningsgrunnlaget for rammetilskudd til kommune. Nye demografidata og kostnadsindikatorer tas i bruk. I beregningsgrunnlaget innlemmes bl.a. øremerkede tilskudd til barnehagesektoren, kvalifiseringsprogrammet i NAV / Sosial og tilskudd til krisesentre. I 2011 er kommunens driftsinntekter økt til 1,448 mrd. kroner.

Det som i utgangspunktet kan se ut som vekst fra 2010 til 2011, blir påvirket av en rekke faktorer når makrotall brytes ned. For Kongsberg kommune ser vi bl.a. følgende:

- Det gis bare ett års delvis kompensasjon for de betydelige konsekvenser man ser av endringer i inntektssystemets kriteriedata (Inntektsgarantitilskudd benevnt INGAR). Samlet vridningseffekt er beregnet til ca. 38,5 mill. kroner. INGAR gir 29,8 mill. kroner i 2011, men faller bort allerede i 2012.
- Forventet lønns- og prisvekst (deflator) på 2,8 % har innebygget en beregnet økning i lønnsutgifter på 3,25 % fra 2010 til 2011. Dette gir en betydelig budsjettmessig utfordring. Anslag på nominell vekst i våre frie inntekter ligger 0,4 prosentpoeng under deflator, noe som gir negativ realvekst.
- Økte pensjonskostnader som følge av lønnsøkning og regulering av grunnbeløpet (G) i folketrygden må dekkes innenfor realveksten i rammeoverføring. I tillegg gir utviklingen i beregnet premieavvik negativt utslag i 2011.
- Finanskostnadene øker betydelig i handlingsplanperioden, men korrigeres ved å fortsette ordningen med utsatte låneavdrag.

Rådmannens sammenfattede kommentarer

- Kongsberg kommune har mange svært ressurskrevende tjenester. Kompensasjonsordningen holdes uendret, med unntak for at innslagspunktet reguleres opp i samsvar med forventet lønnsøkning (3,25 %). Tjenestemottakere over 67 år holdes fortsatt utenfor beregningsgrunnlaget.

Hovedtall for drift og investeringer er vist i [kapittel 4.5](#) og [4.6](#) – og følges opp mer detaljert f.o.m. [kapittel 6](#).

Kongsberg kommune har et omfattende og godt tjenestetilbud. Innenfor hvert enhetskapittel er det redegjort for status per 2010. Det vises sammenlignende data for utvalgte tjenesteområder over tid og med et utvalg kommuner. Sammenligningene er et godt utgangspunkt for å finne forbedringspotensial både i forhold til tjenester og kostnader.

Tjenestetilbud som i 2010 synes å ha gått med et betydelig merforbruk er nøye gjennomgått. I utgangspunktet har rådmannen foreslått styrkingstiltak innenfor følgende områder:

• Barnevernet	1,000 mill. kroner hvert år
• NAV / Sosial	1,500 mill. kroner hvert år
• Pleie og omsorg – Hvitvingfoss og hjemmebaserte tj.	11,160 mill. kroner hvert år
• Pleie og omsorg – ferievikarer	1,893 mill. kroner hvert år

Det er i tillegg foretatt en del mindre korrigeringer i forhold til enhetenes basisbudsjetter og i forhold til nye oppgaver som er prioritert fra rådmannens side. Detaljerte oppstillinger vises i tabell 3 i hver av enhetskapitlene. I forhold til basisbudsjettet er det også lagt inn to betydelige økninger:

• Økte kostnader til godkjente barnehager	11,915 mill. kroner
• Økte kostnader til ny privat barnehage høsten 2011	4,970 mill. kroner (allerede godkjent)
• Økte kostnader til ny privat barnehage, helårseffekt:	11,927 mill. kroner fra 2012.

T.o.m. 2010 har utgiftsøkning som følge av at flere barnehageplasser tas i bruk og endringer i alderssammensetning blitt kompensert med økt statstilskudd. Slike korrigeringer er gjort i løpet av driftsåret. Fra 2011 er øremerket tilskudd til barnehager innlemmet i innbyggertilskuddet i inntektssystemet, jf. [kapittel 4.1](#) og [4.3](#). Rammetilskudd beregnes kun en gang per år – etter Stortingets budsjettvedtak – basert på innbyggertall per 01.07. året før (2010). Dette betyr at kommunene nå i mye større grad må dekke endringer i barnehagesektoren innenfor rammen.

Rådmannen vil ikke legge skjul på at det finnes mange og store utfordringer i forhold til å skulle holde seg innenfor samlet budsjetttramme og rammen for den enkelte ansvarsenhet. Nivå for omstillingstiltak på hhv -1,25 % av lønnsbudsjettet i 2010, økende til -2,25 % fra 2011, er konkretisert og innarbeidet i budsjettet for de enheter som omfattes av dette vedtaket. Uspesifisert merinntekt på 5 mill. kroner for årene 2011 – 2013, som kommunestyret vedtok i sitt salderte budsjett, er det ikke funnet løsninger for enda.

I sluttsalderingen av driftsbudsjettet er det derfor lagt inn økt krav til omstillingstiltak. Omstillingsmålene (i kronebeløp) er beskrevet i sammendraget for driftsenhetene ([kapittel 6](#)) og enda mer detaljert i de etterfølgende enhetskapitler. Tiltakene er derfor i stor grad definert i det man tar fatt på driftsåret 2011. For de respektive enhetene betyr det følgende reduksjon i budsjetterte utgifter:

• 210 Oppvekst	6,000 mill. kroner i 2011 og 8,000 mill. kroner de påfølgende år
• 211 Helse og sosial	1,500 mill. kroner i hele handlingsprogramperioden
• 212 Pleie og omsorg	9,700 mill. kroner i 2011 og 9,000 mill. kroner de påfølgende år
• 213 Kultur	0,555 mill. kroner i hele handlingsprogramperioden
• 214 Teknisk	1,200 mill. kroner i hele handlingsprogramperioden
• 220 Kommuneledelse inkl stab og støtte	1,500 mill. kroner i hele handlingsprogramperioden

I tillegg skal det gjennomføres en arealeffektivisering som foreløpig er plassert på avd 220 (Kommuneledelse). Dette vil utgjøre en reduksjon av utgifter på tilsammen 1,850 mill kroner i form av redusert tjenesteleveranse fra Kongsberg kommunale eiendom KF (KKE KF). Husleieavtalen er fulgt opp per driftsenhet for hele handlingsprogramperioden med samme beløp som i 2010. På felleskapitlet (290) er det i tillegg avsatt midler som skal kompensere for økt husleie ifm husleiekontrakter og arealendringer på 8,453 mill. kroner i 2011, som fordeles på husleiefakturaene senere. I denne økningen utgjør energi ca 4,200 mill. kroner. Det har ikke vært mulig for rådmannen å legge inn forslag om å øke vedlikeholdsutgifter til kr 140,- per kvm. Dette utgjør 9,280 mill. kroner per år. Det har heller ikke vært mulig å legge inn

Rådmannens sammenfattede kommentarer

driftsmidler til å dekke akkumulert vedlikeholdsetterslep på 56 mill. kroner. Fra KKE var det foreslått å dele beløpet over fire år, med 14 mill. kroner årlig.

Nedgang i frie inntekter f.o.m. driftsåret 2012 fordi man bare får inntektsgarantitilskudd i 2011, økning i finanskostnader, økning i barnehageutgifter, økt målsetting om et bedret netto driftsresultat og en rekke andre faktorer betyr at man snarest mulig i 2011 må sette i gang arbeidet med en mye mer omfattende gjennomgang av nivå på tjenestetilbud, administrative arbeidsoppgaver, samarbeidstiltak, støtteordninger og investeringsprogram for planperioden. I rådmannens saldering er det derfor i tillegg lagt inn følgende reduksjonsbeløp i driftsutgifter:

- 2012: 74,000 mill. kroner, økende til
- 2013: 76,000 mill. kroner, økende til
- 2014: 103,000 mill. kroner

Det legges opp til å videreføre en omfattende prosess med ledere, mellomledere, tillitsvalgte, MBU og de enkelte ansatte for å finne gode og konkrete løsningsforslag. Med erfaring fra de diskusjoner man her vært i gjennom i 2010, vil nye omstillingstiltak utvilsomt få innvirkning på vårt tjenestetilbud. Rådmannen inviterer derfor til en tett dialog også med politisk nivå tidlig i 2011.

Rådmannens sammenfattede kommentarer

1.2 Rådmannens forslag til budsjettinnstilling

Del A:

1. Det fremlagte forslag til årsbudsjett for 2011 og handlingsprogram 2012 - 2014 for Kongsberg kommune vedtas.
2. Forskuddstrekk og forskuddsskatt for skattepliktige beregnes for inntektsåret 2011 med maksimalt tillatt sats på formue og inntekt.
3. I medhold av lov om eiendomsskatt av 6. juni 1975 nr. 29 og kommunestyresak 56/06 utskrives eiendomsskatt for 2011. Skatten utskrives for vanlige eiendommer, verker, bruk og hytter etter følgende sats: 7,0 o/oo
4. Forslag til endringer i kommunale avgifter og satser/priser for 2011 vedtas i samsvar med spesifikasjonen i rådmannens budsjettpremisser, vedlegg 1.
5. Til delvis dekning av de investeringstiltak som det vedtatte budsjett forutsetter gjennomført i år 2011, vedtas låneopptak på kr 78.554.000,-, herav kr 10.000.000,- som "Startlån".
6. For låneopptak som Kongsberg kirkelige fellesråd skal gjøre i 2011 for å dekke investeringer i henhold til fellesrådets plan, stiller Kongsberg kommune garanti (simpler kausjon) for inntil kr 2.100.000,-. Garanti gis i henhold til Kommunelovens § 51. Garanti gjelder for lån med løpetid 20 år, hvorav 5 år er avdragsfrie. Kongsberg kommune dekker merutgifter for finanskostnader som eventuelt overskrider den rentekompensasjon som Staten gir for kirkebygg m.m..
7. Driftsrammer (utgifter og inntekter) pr. ansvarsenhet i perioden 2012-2014 er bindende for den aktivitet som drives i 2011. Eventuelle omdisponeringer må ikke innebære igangsetting av nye tiltak/prosjekter med tilhørende økonomiske konsekvenser i kommende budsjetter.
8. Rådmannen gis fullmakt til å se merutgifter til sykevikarer etter arbeidsgiverperiodens utløp i sammenheng med merinntekter fra trygdeforvaltningen i form av refusjon sykevikarer m.m. Rådmannen gis videre fullmakt til å fordele eventuelle øremerkede merinntekter knyttet til politisk behandlede handlingsplaner og prinsippvedtak, herunder også statstilskudd til ressurskrevende tjenester.
9. Endringer i kommunestyrets vedtatte rammer og premisser gitt i budsjett og handlingsprogram 2011 - 2014 skal tas opp som egen sak og vedtas av kommunestyret selv. For investeringstiltak gis fagutvalgene fullmakt til å gjøre rokkeringer for egne prosjekter som forutsettes slutført innen kalenderåret.
10. Stillingsopprettelser foretas i samsvar med vedtatt tallbudsjett.
11. Ordførerens godtgjørelse økes med 3,25 % og fastsettes til kr 649.000,-. Godtgjøring til varaordfører og annen folkevalgt godtgjøring reguleres tilsvarende.
12. Kommunens likviditet vurderes å være rimelig tilfredsstillende for 2011. Det avsettes ikke midler til styrking av likviditeten. Innenfor budsjettåret 2011 gis rådmannen fullmakt til å benytte kassekreditt.

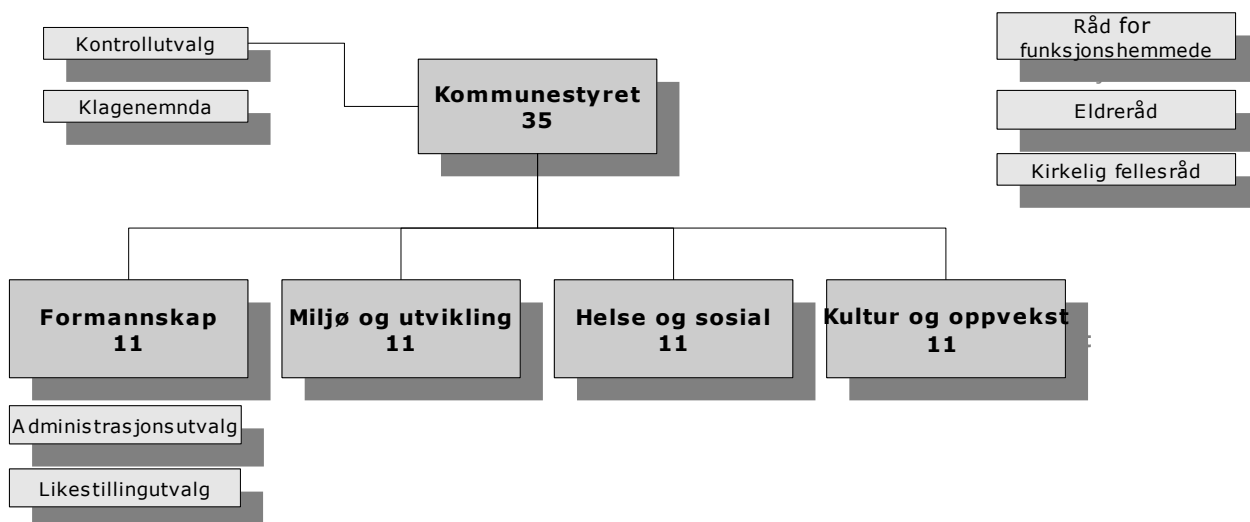
Kongsberg, 27. oktober 2010

Astrid Sommerstad
rådmann

Rådmannens forslag til budsjettinnstilling

2 DET KOMMUNALE STYRINGSSYSTEMET

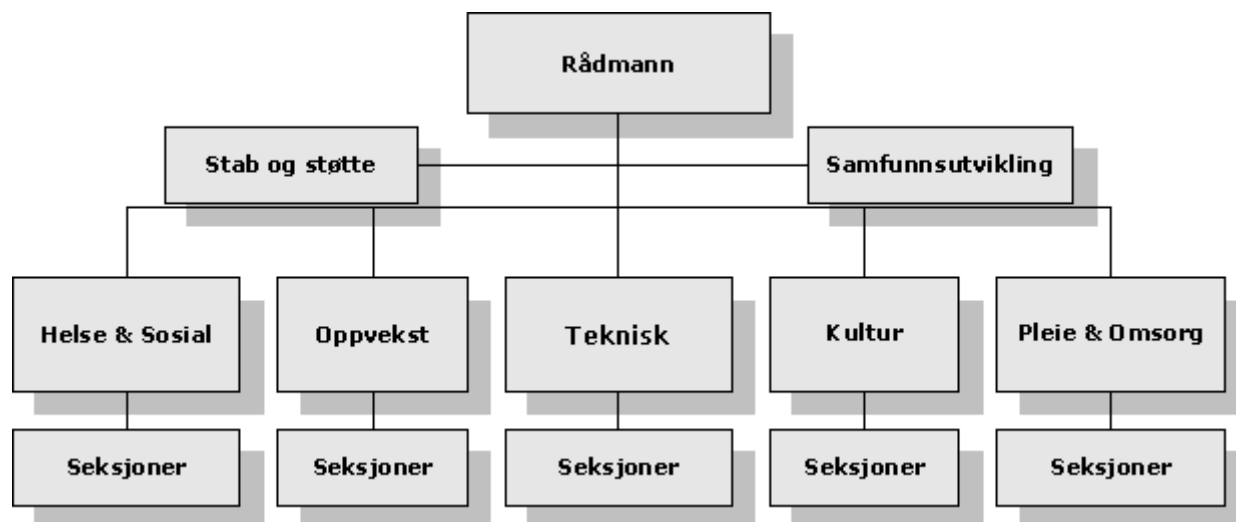
2.1 Politisk struktur

Kongsberg kommune har formannskapsmodell med 3 fagutvalg. Av kommunestyrets 35 representanter sitter 11 i formannskapet. I tillegg finnes det særskilte utvalg som f.eks administrasjonsutvalget som ivaretar det partssammensatte arbeidet med arbeidstakerorganisasjonene. Møtene i Kommunestyret, formannskap og fagutvalgene er åpne for publikum.

Politisk struktur

2.2 Administrativ organisering

Administrativt har Kongsberg kommune en såkalt enhetsmodell der myndighet er delegert fra rådmannen til enhetsledere og seksjonsledere i faglige, økonomiske og personalmessige saker innen deres ansvarsområder. I Kongsberg har vi 5 enheter med til sammen 48 seksjoner. I tillegg kommer stab- og støttetjenester med 7 seksjoner.

Administrativ organisering

2.3 Styring og rapportering

Kongsberg kommunes visjon er : *Vi skaper verdier - i samspillet mellom teknologi, natur og kultur.* Visjonen definerer den posisjonen Kongsberg kommune ønsker å ta, det vi strekker oss etter. Kongsberg kommune har definert et sett verdier som skal drive oss frem mot visjonen: *Stolthet, åpenhet, nyskaping og raushet.* Visjonen og verdiene skal være inspirasjon, rettesnor og korrektiv i vårt daglige arbeid så vel som i våre politiske og administrative beslutninger.

Kommunens øverste ledelse er kommunestyret og administrasjonen forholder seg til de rammene kommunestyret til enhver tid gir. De årlige politiske og administrative prosessene inngår i et årshjul. Årshjulet indikerer når i året de ulike prosessene finner sted.

Kommuneplanen, som er det overordnede og langsiktige styringsdokumentet i Kongsberg kommunes styringssystem, legger føringer på annet planarbeid og rulleres hvert 4 år. Kommuneplanen følges opp i mer detaljerte planer (kommunedelplaner), og viktigst er kommunens handlingsprogram/budsjett som rulleres hvert år.

Administrasjonen legger fram regnskapsrapporter til formannskapet og de respektive fagutvalgene etter nærmere fastsatt plan, samt kvartalrapporter til kommunestyret. Hvert år legges det frem en årsmelding som er rådmannens avkvikting i forhold til vedtatte mål og vedtatte drifts- / investeringsbudsjett.

Temaplaner skal bidra til utdypende analyser av tjenestoområdene, hvilke utfordringer vi står overfor og hvilke valg vi bør ta. Temaplanene skal fungere som forberedende dokumenter og prosesser til arbeidet med handlingsprogram/ budsjett.

Styringssystemet er basert på oppfølging av resultater på kommuneplanens tre satsingsområder. Satsingsområdene er fulgt opp i handlingsprogrammet med utvalgte strategiske prosjekter, og med enhetenes konkrete målsettinger og ambisjoner. De tre satsingsområdene er Natur, miljø og bærekraftig utvikling, Næringsutvikling, vekst og attraktivitet, samt Kommunale tjenester /livskvalitet og levekår med vekt på barn og unges oppvekstmiljø. Utvalgte indikatorer skal gi grunnlag for å vurdere om vi når de mål vi har satt oss, og hvordan utviklingen er over tid. Indikatorene er aktiviteter eller resultater som lar seg måle. De kan være fremstilt i antall, prosent eller i score på en skala, feks fra 1-6. Styrken ved å koble styringsdokumentene sammen på en slik måte er at de overordnede målene og langsiktige strategiene (satsingsområdene) reflekteres i resultatmålene for arbeidet på kort sikt.

Styringssystemet har en konkret plan for drift og oppfølging. Det er en ambisjon at handlingsprogrammet skal være et egnet styringsverktøy for å imøtekomme krav til måling og resultatoppfølging.

Styring og rapportering

3 PRIORITERTE SATSINGSOMRÅDER

3.1 Kommuneplanens satsingsområder

Kommunestyret har i september 2009 vedtatt kommuneplanens samfunnsdel for 2009 – 2020. Budsjettdokumentet er oppdatert i forhold til satsingsområdene i kommuneplanen, som er:

1. Natur, miljø og bærekraftig utvikling.
  - 1.1 Kongsberg skal være en kommune hvor nåværende innbyggere og kommende generasjoner er sikret et helsefremmende og godt miljø.
2. Næringsutvikling, vekst og attraktivitet.
  - 2.1 Kongsberg skal fremstå som attraktiv ved å være nyskapende og fremtidsrettet, preget av kunnskap, teknologi, kultur og opplevelser.
3. Kommunale tjenester/ livskvalitet og levekår med vekt på barn og unges oppvekstmiljø.
  - 3.1 Kongsbergsamfunnet skal inkludere alle, fremme gode oppvekstvilkår for barn og unge og legge til rette for samfunnsaktive innbyggere som skaper sin egen fremtid ved å engasjere seg.

Kommuneplanens satsingsområder

3.2 Strategiske mål for perioden

3.2.1 Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT)

Kongsberg kommune har siden høsten 2007 deltatt i Kongsbergregionens IKT-program. Det regionale IKT-programmet omhandler både samarbeid om IKT strategi- og utvikling (eForvaltning) og om IKT-drift. Det er etablert et permanent IKT strategi- og utviklingsarbeid mellom kommunene fra 2010 (SuksIT). Når det gjelder IKT driftssamarbeid, er dette prosjektet videreført i 2010 og fortsetter i 2011.

Av regionale IKT-aktiviteter som er gjennomført i 2010 kan nevnes:

- Forprosjekt regional telefonløsning
- Konkurransen på utsetting av IKT drift i regionen. Kongsberg kommune har valgt å stå utenfor denne da man har egen driftsavdeling. Anbudsrunde pågår.
- Satt i gang arbeid for eStrategi i regionen
- Arbeid med Feidegodkjenning på regionalt plan

I tillegg til deltakelse i det regionale IKT-programmet har Kongsberg kommune i 2010 gjennomført følgende tiltak i tillegg til daglig drift:

- Oppfølging av anbefalingene i ITUM-rapporten fra 2009 med fokus på å øke kvaliteten på Kongsberg kommunes interne IT-leveranser:
  - Fokus på prosesser, arbeidsflyt og kommunikasjon internt i IKT-avdelingen og mot andre enheter.
  - Tilsatt to nye medarbeidere i Servicedesk
  - Opprettet vaktordning 24/7 for virksomhetskritiske systemer
  - Tatt inn to lærlinger og en hospitant fra Fontenehuset.
  - Oppgradert serverpark og backupløsninger
- Fortsatt forbedring av skolenes nettverk/infrastruktur med hovedvekt på de ansatte i skolene
- Forbedring av kommunal IT infrastruktur med utbygging i Lågendalen og videreføring av fiberutbygging.
- Satset på kompetanseheving i IKT avdelingen
- Kompetansehevingsprogram for alle ansatte i kommunen

I 2011 vil Kongsberg kommunes IKT-satsning i hovedsak dreie seg om følgende satsningsområder i tillegg til daglig drift:

1. Videre oppfølging av anbefalingene i ITUM-rapporten med fokus på å øke kvaliteten på Kongsberg kommunes interne IT-leveranser
2. Videreføring av infrastrukturprosjektet i skolen med forbedring av nettverk og løsninger for elevene
3. Innføring av nytt økonomi- og personalsystem
4. Definere overordnet IKT strategi for Kongsberg kommune med referanse til KS eKommune 2012
5. Deltakelse i regionale IKT-samarbeidet og i tilhørende ulike regionale IKT-prosjekter (SuksIT og drift)

En økning med ett årsverk til driftsavdelingen er satt opp som tiltak til budsjett 2011 for å dekke ressursbehovet i forhold til gjennomføring av kommunale prosjekter med IKT behov. Stillingen er prosjektfinansiert. Øvrige tiltak som er anbefalt i ITUM-rapporten utgjør vel 3,66 mill. kroner i 2011. Videre i planperioden er økningen ca. 3,56 mill. kroner. Samlet IT-satsning i investeringsbudsjettet utgjør vel 40,5 mill. kroner i fireårsperioden 2010 – 2013.

Strategiske mål for perioden

3.2.2 *Arbeidsgiverstrategi (AGS)*

Kommunen er en sentral aktør i forhold til å skape lokal velferd og samfunnsutvikling. Den er en kunnskapsorganisasjon. Det er medarbeiderne som skaper resultatet for innbyggere og brukere. AGS legger føringer for de verdivalg og prioriteringer kommunens ledelse foretar overfor medarbeiderne. En godt forankret og godt formulert arbeidsgiverstrategi, som tar opp kommunens viktigste utfordringer som arbeidsgiver, utgjør derfor et felles verdifundament for folkevalgte, ledere, medarbeidere og deres tillitsvalgte. Den er et viktig bidrag i å fremme utvikling, måloppnåelse, arbeidsmiljø og trivsel. Den kan også brukes i kommunikasjonen overfor omgivelsene for å øke kommunens attraktivitet.

Det er mange gode argumenter for en arbeidsgiverstrategi og utøvd praksis hvor det å utvikle medarbeiderne er et mål i seg selv, ikke bare et middel. Utgangspunktet er at medarbeiderne har selvregulert atferd og ønsker å gjøre en best mulig jobb.

Mål for AGS 2009 – 2020

- Kongsberg kommunes verdier og holdninger til ledelse, medarbeidere og sentrale arbeidsgiverstrategiske tema er avklart, gjort tydelig og akseptert på alle arbeidsgivernivå.
- Kongsberg kommunes medarbeidere er kompetente og opplever seg sett og verdsatt ut fra at de selvstendig bruker sin kompetanse til å gi gode tjenester og skape et helhetlig og godt lokalsamfunn i dialog med innbyggere og omgivelser.
- Kongsberg kommune er en raus, åpen og nyskapende organisasjon, som inspirerer og engasjerer
- Kongsberg kommune har stolte medarbeidere som leverer gode tjenester
- Kongsberg kommune styrker et positivt omdømme

Kongsberg kommune sine fem fokusområder i perioden er:

Ledelse

I arbeidsgiverstrategien har kommunen lagt vekt på å understreke lederfokuset ved å sette klare mål for ledelse. Ledelse i Kongsberg kommune er formulert som:

«Ledelse er å skape resultater sammen med andre ved å involvere, motivere og myndiggjøre medarbeidere. Ledelse er å sette, og å arbeide for å nå, mål som bygger opp under helhetstenkning og felles målstyring».

Tiltak i planperioden:

- lederutvikling for seksjonsledere og for medarbeidere i lederfunksjoner på neste nivå
- videreutvikling av lederavtaler
- program for intern lederrekruttering
- avklare forventinger til ulike ledernivå ut fra mål for organisasjonen

Livsfasestrategi

En aktiv livsfasestrategi skal bidra til å utvikle en organisasjon som rekrutterer og beholder kompetente medarbeidere som sammen med innbyggerne bygger et godt lokalsamfunn. Kommunen skal ha en brukerorientert kultur med engasjerte, kompetente og stolte medarbeidere.

Det må settes fokus på medarbeiderne for å skape tilhørighetsfølelse, engasjement og lojalitet.

Ledere og medarbeidere har et felles ansvar for å utnytte de positive ressursene som kommunens medarbeidere representerer i alle faser av deres arbeidsliv.

Tiltak i planperioden:

- iverksette ny plan for seniortiltak

Rekruttering, kompetanse, læring og utvikling

Tilgangen til og forvaltning av egen arbeidskraft er en hovedutfordring for kommunen. Å fremstå som en attraktiv arbeidsgiver og arbeidsplass er avgjørende for å opprettholde og videreutvikle konkurranseevnen og tiltrekke seg nye medarbeidere. Et bevisst forhold til kompetanseutvikling og kompetanseforvaltning blir avgjørende for å rekruttere og beholde medarbeidere. For å opprettholde kvaliteten og videreutvikle tjenestene i takt med utviklingen i samfunnet, er det nødvendig å øke innsatsen i forhold til medarbeidernes kompetanse.

Tiltak i planperioden:

- Strategisk rekrutteringsplan

Strategiske mål for perioden

PRIORITERTE SATSINGSOMRÅDER

- utvikle omdømme som attraktiv arbeidsgiver
- rekrutteringstilskudd for noen stillinger
- satsing på kompetanseutvikling på økonomi og IKT

IA og HMS

Kongsberg kommune skal i sin AGS ha hovedfokus på tilretteleggelse av arbeidsinnhold, arbeidsmiljø, arbeidsplass og rasjonell ressursbruk på en slik måte at det fremmer helse og forebygger sykdom. Målet er mestrende medarbeidere og helsefremmende arbeidsplasser. Kongsberg kommune er preget av humor, vitalitet, helse, overskudd og inkludering.

Tiltak i planperioden:

- Implementere ny IA avtale
- arbeide videre med erfaringene fra Kvalitetskomunneprogrammet

Lønn og belønning

Tiltak i planperioden:

- følges opp gjennom system for lokale forhandlinger

Strategiske mål for perioden

3.3 Strategiske prosjekter

I perioden for handlingsprogrammet foreslås det strategiske prosjekter knyttet til satsingsområdene og utfordringer for en kommune i vekst. Prosjektene omfatter flere tjenestoområder og vil bli initiert fra rådmannen. Alle tjenestoområdene bidrar aktivt i arbeidet med disse prosjektene.

1. OMDØMMEBYGGING

Omdømmebygging er et langsiktig arbeid. Innhold bak budskapet er viktig. Det må arbeides profesjonelt og systematisk, og arbeidet må være en del av en helhetlig strategi. Målet med satsingen er todelt:

1. Kongsbergsamfunnet skal ha et godt omdømme blant innbyggerne i kommunen befolkningen forøvrig. Kongsberg skal velges av flere som bosted.
2. Kongsberg kommune som organisasjon skal fremstå som en attraktiv arbeidsgiver og arbeidsplass. Et godt omdømme vurderes til å være en viktig faktor i rekrutteringsarbeidet.

- **Samfunnsattraktivitet/vertskapsattraktivitet;** industriell klyngeutvikling i Norwegian Centre of Expertise (NCE), felles attraktivitetsprosjekt for Kongsberg (kommune, KNFH, HiBu, NCE-SE) herunder drift av portalen www.kongsberg.no, Kongsbergfilmen, kommunikasjon av Kongsberg etc
- **Kongsberg deltar,** som en av 8 kommuner/fylkeskommuner i KS' satsing : «Hvordan bli mer attraktiv som arbeidsgiver gjennom et godt omdømme» Prosjektets varighet er ett år og avsluttes desember 2010. Arbeidet med iverksetting av tiltak i kommunen videreføres etter at prosjektet er avsluttet. Det vil være behov for en del fellestiltak med tilhørende kostnader. Dette vil være særlig tydelig det første året da det bør utvikles en rekke «grunnlagsinvesterende» tiltak. Viktige innsatsområder i tiden fremover er :
- **Grafisk profil** – er et av de viktigste virkemidlene for å styrke kommunens merkevare. Utarbeidelsen er i sluttfasen, nå står utrulling, kompetanseheving og ansvarsfordeling igjen. Etablering av et oppdatert fotoarkiv er en del av dette.
- **Kommunikasjonskompetanse** – Ansatte i Kongsberg kommune skal ha kompetanse som setter dem i stand til å etterleve prinsippene, ansvar og strategier som er definert i nylig vedtatt kommunikasjonspolicy. Arbeidet omfatter kompetanseheving innenfor strategisk kommunikasjon og praktisk kommunikasjon.
- **Strategiske tiltak for rekruttering** – basert på prinsippene: Kongsberg kommune skal være samordnet og enhetlig i rekrutteringsarbeidet, skal vise frem det unike og autentiske, skal prioritere hva vi ønsker å formidle til de målgruppene vi ønsker å tiltrekke. Prosjektet vil foreslå en tiltaksplan hvor bla det å være en synlig aktør og vise frem hva kommunen som arbeidsgiver har å tilby, er sentralt.
- **Samarbeidsprosjekter** – Samarbeid (næringslivet, utdanningsinstitusjoner, organisasjonene) for å styrke rekrutteringen til Kongsberg. Aktiv part lokalt ; Ønskedrømmen, attraktivitetsarbeidet i Norwegian Center of Expertise – etc

2. MILJØLEDELSESSYSTEM

Kongsberg kommune skal styrke sin miljøprofil. For å nå målsettingen om miljøbevisste innbyggere og miljøvennlig drift i næringsliv og offentlig virksomhet, iverksettes flere tiltak. Et mål er at alle virksomheter i Kongsberg med flere enn 25 ansatte har godkjent miljøledelsessystem innen 2015, og at alle kommunale virksomheter har godkjent miljøledelsessystem innen 2012. Kongsberg kommune har valgt Miljøfyretårnsertifisering som virkemiddel i egne virksomheter.

Virksomhetene skal gjennomføre miljøanalyse og foreta en del tiltak under og i etterkant av miljøanalysen. Ordningen støttes og anbefales av Miljøverndepartementet. Alle ledere er ansvarlig for å implementere, vedlikeholde og videreutvikle miljøarbeidet innen sitt ansvarsområde. Pr idag er 8 kommunale virksomheter + hele rådhuset, og 7 ikke kommunale bedrifter miljøfyrtårn- sertifisert. Enhetene /seksjonene fastsetter videre fremdriftsplan for sertifisering i handlingsprogrammet. Planlagt fremdrift er noe forsinket og forskyves til neste år.

Viktige innsatsområder i tiden fremover er :

- Fremdrift i miljøarbeidet i kommunale virksomheter
- Revidere kommunens policy for innkjøp og etablere nye rutiner som bedre tar miljøhensyn ved beslutninger i forbindelse med anskaffelser og innkjøpsavtaler.
- Informere/stimulere ikke kommunale virksomheter til å etablere godkjent miljøledelsessystem

Strategiske prosjekter

3. SENTRUMSUTVIKLING

Sentrumsutvikling er avgjørende for å nå Kongsbergs ambisjoner om befolkningsvekst. Sentrumsplanen som er planlagt vedtatt ved årsskiftet, legger opp strategier og innsatsområder for å lykkes med en slik utvikling. Planen legger opp til en utvikling av sentrum realisert med kommunale og private virkemidler. Utvikling av grøntstrukturen, møteplassene, kommunale tjenester i sentrum og infrastruktur er kommunens ansvarsområder. Utvikling av kulturarenaer kan løses i sambruk med andre større prosjekter i sentrum. Kommunens behov for skolearealer, barnehager og administrasjonsarealer i sentrum søkes også løst ved virkemidler som makeskifter, langtidsleie av arealer i samarbeide med andre offentlig og private. Styrking av kommunens kompetanse på eiendomsutvikling er nødvendig for å kunne utvikle sentrum med sambruksløsninger. Etablering av parkeringselskap som kan bygge og drifte parkeringsanlegg, ressurser til opparbeiding av turvei langs Lågen samt midler til infrastrukturiltak er viktig i hele perioden. Prioritering og koordinering av kommunale tiltak, oppfølging av større utbyggingsprosjekter for å sikre måloppnåelse og kontakt mot private næringsliv inngår. Boligutvikling i sentrum er prioritert. Kommunen vil tilrettelegge, utbygging skjer i privat regi. Partnerskap med private utbyggere og regionale og statlige gjennomføringsaktører inngår. HIBU og Kongsberg videregående skole prioriteres. Flere indikatorer på sentrumsutvikling kan være aktuelle. Antall boliger i sentrum legges inn som indikator nå, flere kan utvikles etterhvert, forutsatt utvikling av gode målemetoder.

4. TRANSPORT – INFRASTRUKTUR

Målet for arbeidet er å utvikle et godt og fremtidsrettet transporttilbud som dekker både transportbehov, løser utfordringer for bytransporten og kommunens klimamålsetting. Endringer i reisemiddelvalg med mindre bruk av privatbil er et mål. Kommunen ønsker en prioritering av miljøvennlig transport ved bl.a å bedre kollektivtrafikktilbudet regionalt og lokalt. Økt frekvens på kollektivtransport til/fra Kongsberg er viktig. Arbeidet gjøres i flere delprosjekter: Regulering av E134 der målet er å tilrettelegge for raskest mulig oppstart av E134. I tillegg må det sikres gode grep om etterbruk av dagens E134 med tilrettelegging for byutvikling langs de sentrale delene av Gomsrudveien og Bergmannsveien. Regulering av disse strekningene inngår i E134. I E134-arbeidet må det også fokuseres på å sikre finansiering av de nye bygatene slik at ønsket kvalitet oppnås. Det strategiske arbeidet legges til buskerudbysamarbeidet, mens mye av det operative arbeidet gjøres gjennom sykkelbyprosjektet og kommunens egen organisasjon. Reisemiddelfordeling vil være en god indikator. Denne legges inn senere når resultater fra reisevaneundersøkelsen for Kongsberg foreligger.

5. BOLIGBYGGING – VOLUM OG MANGFOLD

I kommuneplanen er et velfungerende boligmarked en satsing og et viktig arbeid for å øke tilflyttingen til Kongsberg. Større volum på boligbygging, mer mangfold og lavere boligpriser er utfordringer i Kongsberg. Som del av sentrumsutvikling samarbeider kommunen med Husbanken om virkemidler kommunen kan nytte for å øke mangfoldet i boligmassen i Kongsberg. Utover dette er kommunens virkemiddel tilrettelegging av areal, saksbehandling av reguleringsplaner og samarbeid med Kongsberg Tomteselskap. Økning i antall boenheter i Kongsberg nyttes som indikator (kostratall) .

6. STØRRE BREDDE I NÆRINGSLIVET

Større bredde i næringslivet er en strategisk satsing for at Kongsberg skal kunne sikre kompetent arbeidskraft til næringslivet og det offentlige. Dette er også viktig for å sikre stabile skatteinntekter. Karriere-arbeidsplasser for to parter må til for å sikre innflytting til Kongsberg. Etablering av offentlig/halvoffentlig virksomhet som direktorat, offentlige kulturinstitusjon etc vil kunne tilføre Kongsberg alternative karrierearbeidsplasser. For å hente ut kapasitet og økonomi hos andre parter/privat virksomhet som man er avhengig av å samhandle med, må kommunen kunne bidra noe økonomisk. Det er funnet rom for å samfinansiere et treårig prosjekt sammen med fylkeskommunen for å utvikle kultur-næringene 2010-2012. Å sikre og utvikle eksisterende større offentlige virksomheter er viktig for å ha bredde og volum på kunnskapsbaserte partnerarbeidsplasser. Det er strategisk sett lettere å beholde og utvikle bestående arbeidsplasser enn å utvikle nye. Konkret utvikling av næringsarealer som ikke er øremerket for teknologivirksomheter er også viktig i perioden. Det jobbes også med å få finansiert et næringsutviklingsprosjekt/næringshage i koblingen mellom kreative næringer, teknologinæringer og akademia/forskning.

Strategiske prosjekter

7. ORGANISASJONSUTVIKLING - VIDEREUTVIKLING AV STYRINGSSYSTEM

Strukturen for et helhetlig styringssystem i Kongsberg kommune er etablert. Videreutvikling av styringsdokumentene og å gjøre disse tilgjengelige for innbyggere, politikere og egen organisasjon er viktige oppgaver fremover. Det skal utvikles verktøy for å få en ensartet og rasjonell gjennomføring av aktivitetene i prosessen. Verktøy er bla maler, skjemaer, sjekklister, edb-programmer etc.

Styringssystemet skal bidra til at det fanges opp nødvendig og kritisk viktig styringsinformasjon. Videre oppfølging av Kommunens policy for innbygger- og brukermedvirkning inngår i dette. Realisering krever ressurser til gjennomføring og til kompetanseheving. Det bør vurderes om kommunen skal utvikle analysekompetanse i egen organisasjonen, eventuelt kjøpe denne tjenesten. I løpet av perioden er det viktig å vurdere behovet for IKT verktøy for virksomhetsstyring og presentasjon av styringsdata.

MÅL

Tabellen viser oversikt over valgte indikatorer knyttet til strategiske prosjekter.

Mål nr		Indikator / tiltak	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Rapportering
1		1 Alle ledere har gjennomført intern opplæring innen kommunikasjon			oktober				Å
2		1 Antall sertifiserte kommunale virksomheter	3	6	9	21			Å
		2 Andel konkurranser (%) på innkjøp/rammeavtaler for varekjøp som har miljø som ett av flere tildelingskriterier			50	50	50	50	Å
3		1 Befolkningsutvikling, pr 0101. K-styrets vedtatte ambisjon er 2 % vekst	24 381	24 714	25 208	25 712	26 226	26 750	Å
4		1 Økning i boligmasse (antall boenheter) totalt i kommunen , 2009 er totalantall	11 979		250	250	250	250	Å
		2 Antall boenheter i sentrum		1 033	1 085	1 185	1 285	1 385	Å
5		1 Økning total sysselsetting (2008 tall)* Buskerud statistikk	0	2%	2%	2%	2%	2%	Å
		2 Økning annen forr.messig tjenesteyting (2008 tall)* Buskerud statistikk	958*	3%	3%	3%	3%	3%	Å
		3 Økning kulturell tjenesteyting (2008 tall)* Buskerud statistikk	193*	3%	3%	3%	3%	3%	Å
6	1	MTU- I hvilken grad synes du den overordnede administrative ledelsen er tydelig i forhold til kommunens retning og mål? (skala 1-6 hvor 6 er best)	3,7		4,5		4,5		Hvert annet år

Rapportering: Å = årlig

*) Sammenligningsgrunnlaget er tall publisert av Fylkesmannen i Buskerud. Økningen måles i forhold til dette.

Strategiske prosjekter

3.4 Partnerskap og samarbeid

En god utvikling av Kongsbergsamfunnet kan bare skje i et likeverdig og respektfullt samspill mellom innbyggere, næringsliv, organisasjoner og kommunen. Formålet med å inngå forpliktende samarbeid / partnerskap er å gi et bedret tjenestetilbud til kommunes innbyggere og isolert sett lette det direkte presset på kommunal tjenesteyting. Kommunen har formaliserte avtaler med følgende samarbeidspartnere:

Kongsbergregionen

Kongsbergregionen er et samarbeids- og interesseorgan for 7 samarbeidende kommuner i regionen; Rollag, Nore og Uvdal, Kongsberg, Flesberg, Hjartdal, Notodden og Tinn. Kongsbergregionen arbeider på mange ulike måter for å gjennomføre sine målsetninger. Særlig har regionen fokus på det å skape arenaer og møteplasser, organisere ulike faglige nettverk og å gjennomføre/delta i/støtte en rekke utviklingsprosjekt. Mer info på www.kongsbergregionen.no

Norwegian Center of Expertise (NCE)

Tolv næringsmiljøer i Norge er tildelt status som Norwegian Centre of Expertise. SIVA, Forskningsrådet og Innovasjon Norge har utviklet programmet for NCE. Målet er å støtte næringsklynger som har store muligheter for vekst. NCE Systems Engineering Kongsberg skal bidra som katalysator, pådriver og være en lagspiller i markedet lokalt, regionalt og nasjonalt. Arbeidet NCE Systems Engineering Kongsberg utfører skal bidra til at Kongsberg er førstevalget for kunnskapsarbeidere, investorer og morgendagens bedrifter, slik at Kongsbergindustrien sikres konkurransedyktige vekstvilkår for en kunnskapsindustri i verdensklasse. Mer info på www.nce-se.no/

Kongsberg Næringsforening- og handelskammer (KNFH)

KNH, Sølvbyen og Kongsberg Bilmarked har slått seg sammen til KNFH. Formålet med sammenslåingen er å skape en slagkraftig organisasjon for nærings- og byutvikling i Kongsberg. Organisasjonen består av ca 150 medlemmer fra industri, handelstjeneste-, service- og turistnæring. Medlemmene er opptatt av infrastruktur, sentrums- og byutvikling samt rammebetingelser for næringslivet. De tilrettelegger for samarbeid mellom bedrifter på Kongsberg ved å skape et fellesskap mellom små og store bedrifter og tilrettelegger arrangementer og forum som gir fokus og kontaktnett for bedriftene. Attraktivitet og omdømme vil utgjøre en stor del av oppgavene fremover. KNFH jobber for å fremme næringslivets synspunkter og sikre at Kongsberg forblir et attraktivt sted for bedrifter. Mer info på www.knh-kongsberg.no

Buskerudbyen

De 10 samarbeidspartnere i "Samarbeidsprosjektet Buskerudbyen" har etablert et forpliktende samarbeidsprosjekt om areal, transport og klima fra 1.1.2010. Prosjektet skal bistå kommunestyrene, fylkestinget og de statlige transportetatene i samhandling, beslutning om og gjennomføring av en klimavennlig areal- og transportutvikling i byområdet Buskerudbyen. De 5 kommunene Kongsberg, Øvre Eiker, Nedre Eiker, Drammen og Lier, skal sammen med Buskerud fylkeskommune, Fylkesmannen, Statens Vegvesen, Jernbaneverket og Kystverket arbeide med 4 hovedoppgaver for å oppnå hovedmålene innenfor: Felles areal- og transportplan, Buskerudbypakke 1/belønningsordningen, Samordning av areal- og transportoppgaver samt Informasjon, kommunikasjon og medvirkning. Mer info på <http://www.transportiby.net/>

Kongsberg turistservice A/S (KTS)

KTS har en viktig funksjon som formidler og utvikler av tilbud til turister og innbyggere. Kongsberg kommune har inngått samarbeidsavtale med KTS og kommunen yter tilskudd til driften. Avtalen inneholder bestemmelser om gjensytelser til kommunen. F.eks. Å gjennomføre ulike arrangement hvor kommunen er ansvarlig vertskap. www.visitkongsberg.no

Etablererkompetanse

Kommunene Nore og Uvdal, Rollag, Flesberg og Kongsberg, Buskerud fylkeskommune og Innovasjon Norge har gått sammen om drift av regionalt etablererkontor for Kongsberg / Numedal. Etablererkontoret har ansvar for veiledning og rådgiving av den enkelte etablerer med f.eks utarbeiding av forretningsplaner, budsjetter, valg av selskapsformer, finansieringsordninger etc. Mer info på www.etablerer-kompetanse.com

Kirkens bymisjon

Kirkens bymisjon har som mål at de gjennom tett samarbeid med kommunen, statlige instanser, frivillige organisasjoner og andre samarbeidspartnere skal gi et helhetlig tilbud til de som sliter i hverdagen. Kirkens Bymisjon Kongsberg driver

Partnerskap og samarbeid

Møtestedet Haspa. Her serveres varm mat og ansatte og frivillige er hele tiden tilgjengelige for en prat. Møtestedet Haspa er i stor grad basert på frivillighet. Kirkens bymisjon utvider tilbudet i Kongsberg: **Torsdagsklubben:** et rusfritt fritidstilbud for tidligere rusmisbrukere, brukere av LAR, ungdom og andre som er i faresonen for kriminalitet og rus.

JOBB1: Et arbeidsrettet lavterskeltilbud for personer som er i en mellomfase mellom rus og rusfrihet. **Feltsykepleien:** et gratis helsetilbud for rusmisbrukere over 18 år. Mer info om Kirkens bymisjon www.bymisjon.no

Fontenehuset

Fontenehusene er basert på en internasjonal modell som arbeider etter et profesjonelt selvhjelpprogram. Programmet driftes av personer som selv er i rehabilitering etter psykisk sykdom, sammen med folk som er ansatt. Å jobbe sammen i fellesskap skal hjelpe hvert medlem til å bli bevisst sine ferdigheter, ta kontroll over eget liv og bli en naturlig del av samfunnet. I tillegg jobber medlemmene aktivt med å bygge ned fordommer i forhold til psykisk sykdom – som ofte hindrer dem i å delta i yrkeslivet eller på andre områder i livet. Fontenehuset på Kongsberg skal være et supplement til kommunal virksomhet. Modellen skal være et arbeidsorientert lavterskel rehabiliteringstilbud for mennesker med lettere psykiske lidelser i Kongsberg og omegn. Mer info om fontenehus www.fontenehuset.no

devotekBank 1

Det tekniske læringscenteret devotekBank 1 driftes av Kongsberg kommune v/kulturtjenesten og er et samarbeid mellom næringsliv og Kongsberg kommune. Senteret er lokalisert i sentrum på Kongsberg bibliotek. devotekBank 1 tilbyr teknologisekken til barnehager, grunnskoler, videregående skoler og fritid i Kongsberg. Senteret er et lærings-senter for teknikk, energi og animasjon, hvor teknologi står sentralt. Ungdom lærer teknikker, og bruker instrumenter, modeller eller programvare for å løse utfordringene. Det blir lagt vekt på praktisk tilnærming og mestring i arbeidsprosessen. Slik får ungdom en opplevelse av hvordan teknologi bidrar i utviklingen av samfunnet. Undervisningstilbudene er i tråd med kompetansemålene innenfor lærerplanen fra barnehage til og med videregående skole.

Mer info på www.kongsberg.kommune.no

Samhandlingsreformen i helsesektoren

Kommunestyret vedtok i sak 85/10 å slutte seg til «Overordnet samarbeidsavtale mellom 26 kommuner i Vestre Viken helsesamarbeide og Vestre Viken HF». De 26 kommunene etablerte med dette en felles organisasjon rundt sine sykehus og spesialisthelsetjenester. For den mer konkrete og løpende samhandling er det etablert seks regioner rundt de fire lokalsykehusene. Mer info om samhandlingsreformen:

www.regjeringen.no/nb/dep/hod/kampanjer/samhandlingsreformen.html

Partnerskap og samarbeid

3.5 Enhetsovergipende mål

1. Godt arbeidsmiljø
2. Beholde og rekruttere gode medarbeidere
3. Lojalitet i forhold til kommunestyrets vedtatte enhetsrammer

Mål nr	Indikator / tiltak	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Rapport-ering	
1	1	Opplevd trivsel	4,6		5,0		5,0	Hver annet år	
	2	Samarbeid med kollegaene	5,0		5,2		5,2		
	3	Gjennomført medarbeidersamtale	4,7		5,8		5,8		
	4	Nærmeste leder	4,6		4,7		4,7		
2	1	Stolthet over egen arbeidsplass	4,8		5,0		5,0	Hver annet år	
	2	Faglig og personlig utvikling	4,3		4,5		4,5		
3	1	Driftsresultat for kommunen (mill. kroner)	0	0	0	0	0	Hvert annet år	
	2	Prosent avvik mellom regnskap og godkjent /korrigert budsjett for brutto driftsutgifter	-18,8	0	0	0	0		
	3	Andel av planlagte investeringsprosjekter som er gjennomført							
	a)	Antall prosjekter	86%	100%	100%	100%	100%	100%	Å
	b)	Bruk av bevilgning	100%	100%	100%	100%	100%	100%	Å

Rapportering: Å = årlig, T = tertial, K = kvartal, M = månedlig

Merkander mål 1 og 2:

I medarbeidertilfredshetsundersøkelsen (MTU) opereres det med skala 1 – 6 hvor 6 er beste resultat. Fra og med 2009 vil MTU bli gjennomført annet hvert år. Undersøkelse gjennomført i februar år n gir resultat for år n-1. Resultat for 2009 er basert på undersøkelse i februar 2010. Neste undersøkelse blir februar 2012.

Enhetsovergipende mål

4 RAMMEBETINGELSER

4.1 Statsbudsjett 2011 – relatert til kommunesektoren

I kommuneproposisjonen (Kprp) 2011 la regjeringen opp til en reell vekst i kommunesektorens samlede inntekter på mellom 4 og 5 mrd. kroner. Det ble varslet at mellom 2,5 og 3 mrd. kroner av veksten ville komme som frie inntekter. Regjeringen legger i statsbudsjett opp til en reell vekst i kommunesektorens samlede inntekter i 2011 på 5,7 mrd. kroner, tilsvarende 1,7 %. Av veksten er 2,75 mrd. kroner frie inntekter. Det tilsvarer en realvekst i frie inntekter på 1,0 %. Veksten er regnet fra anslått inntektsnivå for 2010 i revidert nasjonalbudsjett (RNB) 2010. Veksten i frie inntekter foreslås fordelt med 2.550 mill. kroner til kommunene og 200 mill. kroner til fylkeskommunene. Dette er i tråd med signalene i Kprp.

Veksten i frie inntekter må ses i sammenheng med kommunesektorens anslåtte merutgifter knyttet til befolkningsutviklingen. Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) utarbeider anslag for merutgifter knyttet til den demografiske utviklingen, forutsatt at dekningsgrad, standard og produktivitet i tjenesteproduksjonen holdes uendret. Beregninger utført av TBU i mars indikerte at kommunesektoren kunne få merutgifter i 2011 på om lag 2,4 mrd. kroner knyttet til den demografiske utviklingen. I juni la SSB fram nye befolkningsframskrivninger som viser en noe høyere befolkningsvekst framover. De nye framskrivningene innebærer isolert sett en oppjustering av merutgiftene knyttet til den demografiske utviklingen med 200 mill. kroner, til om lag 2,6 mrd. kroner. Dette er utgifter som må dekkes av kommunesektorens samlede inntekter.

Ny informasjon om skatteinngangen trekker i retning av at kommunesektorens skatteinntekter i 2010 vil kunne bli om lag 0,8 mrd. kroner høyere enn lagt til grunn i RNB 2010. Oppjusteringen fordeler seg med 650 mill. kroner på kommunene og 150 mill. kroner på fylkeskommunene. Pris- og kostnadsveksten i kommunesektoren i 2010 (deflator) anslås nå til 3,25 %. Det er en oppjustering fra 3,1 % i RNB 2010. Oppjusteringen er knyttet til at årslønnsveksten i kommunesektoren anslås høyere enn tidligere lagt til grunn. Veksten i anslag skatteinntekter fra RNB og til statsbudsjett tas ikke med i beregningsbrunnlaget for å anslå veksten fra 2010 til 2011. Innlemming av øremerkede tilskudd i de frie inntektene holdes utenom ved beregning av vekst i frie inntekter. Innlemming av øremerkede tilskudd bidrar til å øke andelen frie inntekter av kommunesektorens samlede inntekter.

Pris- og lønnsvekst for kommunesektoren i 2011 (deflator) er anslått til 2,8 %. Kommunesektoren er kompensert for dette innenfor de foreslåtte inntektsrammene for 2011. Realveksten i kommunesektorens inntekter kommer i tillegg til kompensasjonen for pris- og lønnsvekst. Lønnskomponenten i deflator er av KRD anslått å være 3,25 %.

I Kprp 2011 ble det varslet at skatteinntektenes andel av kommunenes samlede inntekter skal reduseres fra om lag 45 % til 40 %. Dette er lagt til grunn i forslaget til skattøre for kommunene. Skatteandelen for fylkeskommunene er uendret på om lag 38 %. Forslag til kommunale skattøren for personlige skattytere settes til 11,3 %, som er en reduksjon på 1,5 prosentpoeng fra 2010. Den fylkeskommunale skattøren foreslås satt til 2,65 %, samme sats som i 2010.

I Regjeringens forslag til statsbudsjett gjelder forøvrig:

Direkte driftsrelaterte forslag:

- Tillatt maksimalsats for opphold i barnehager holdes på samme nominelle nivå som i 2010. (kr 2.330,-). Dette er det tatt hensyn til i barnehagetjenestens budsjett og gitt kompensasjon for i rammetilskuddet.
- Øremerket til skudd til barnehager er innlemmet i inntektssystemet fra 2011.
- Regjeringen foreslår at likebehandlingsprinsippet mellom kommunale og private barnehager styrkes. I 2011 økes nivået fra 88 % til 91 % av hva kommunale barnehager i gjennomsnitt bruker. Ordningen gjelder fra høsten 2011. Likeverdig behandling har en femårig opptrappingsplan.
- Tilskuddsordning for ressurskrevende tjenester har fått en prisjustering av innslagspunktet fra kr 865.000 til kr 895.000. Kompensasjonen er uendret 80 %. Tjenestemottakere > 67 år holdes fortsatt utenfor beregningen.
- NAV-reformen innebærer at kommunen har etablert et eget kvalifiseringsprogram med tilhørende stønad for en målgruppe som har svak tilknytning til arbeidsmarkedet. Det øremerkede tilskuddet faller bort fra 2011, og inngår i grunnlaget for beregning av innbyggertilskudd i inntektssystemet.
- Øremerket tilskudd til krisesentertiltak bortfaller fra 2011 og legges inn i inntektssystemet.

Statsbudsjett 2011 – relatert til kommunesektoren

Dette er grunnlaget for inntektoverføringen til kommunen i 2011:

	Landet totalt	Kongsberg	Merknader:
BEREGNING AV INNBYGGERTILSKUDD 2011:			
	1000 kr	1000 kr	
Rammetilskudd 2010	55 308 873		
RNB2010 - Skyss SFO funksjonshemmede	7 100		
Uoppgitt	200		
Nytt nivå fra 2010	55 316 173	280 870	
Oppgaveendringer mm:			
Portoutgifter	-17 510	-89	Oppgaver overført til Skatteetaten
Hovedstadsstilskudd Oslo	353 210	1 793	Tidligere hovedstadsstilskudd er trukket inn
Bostøtte	-44 000	-223	Mer omfattende bostøtteordning som skal gi lavere sosialhjelpsutbetaling
Økt timetall og gratis leksehjelp	346 584	1 760	Kompensasjon for helårsvirkning fra 2011
Tillegg helårsvirkning skyss SFO funksjonshemmede	10 220	52	Kompensasjon for helårsvirkning fra 2011
Innlemming av krisesentertilbudet fra 2011	231 293	1 174	Oppfølging av lovendring som trådte i kraft 1.1.2010
Fysioterapi - økt finansieringsansvar	113 990	579	Til avtalebasert fysioterapitjeneste. Økt kommunal finansiering på bekostning av refusjonstakster fra trygden
Fysioterapi - behandling i utlandet	21 492	109	Nye regler for EØS-området. Gjelder almenlegetjeneste, fysioterapi og jordmortjeneste
Innlemming barnehager	26 937 931	136 778	Oppfølging av barnehageforliket og en konsekvens av oppnådd full barnehagedekning
Barnehager foreldrebetaling	255 837	1 299	Opprettholdelse av samme maksimalsats som i 2010
Barnehager likeverdig behandling	89 981	457	Fra august 2011 økes minstekravet til likebehandling av private barnehager fra 88 % til 91 % av kommunalt utgiftsnivå
Økt tall på elever i statlige og private skoler	-26 956	-137	Finansiering av statlig driftstilskudd i forhold til økt elevtall
Kvalifiseringsprogrammet inkl individstønad	1 206 621	6 127	Over i ordinær driftsfase fra å være prosjektfinansiert
Kompensasjon skyss SFO	10 220	52	Skyss til SFO funksjonshemmede, helårsvirkning
Avvik	-10 217	-52	Diverse
Ny ramme 2010-priser	84 794 869	430 549	
Lønns- og prisvekst i 2011 - i %	2,8 %	2 374 256	12 055
Senket skatteandel til 40 pst fra 2011/realvekst i rammen		12 801 776	65 002
Sum ny ramme i 2011-priser	99 970 901	507 606	
Dekker:			
Distriktstilskudd Sør-Norge	334 646	1 699	Uttrekk i Stortingets samlede bevilgning for å finansiere diverse demografisk innrettede ordninger. Uttrekket utgjør ca. 6,9 % av brutto innbyggertilskudd. Hovedstadsstilskuddet er trukket inn til fordel for byene Stavanger, Bergen og Trondheim i tillegg til Oslo. Det gis et tilskudd på 319 kr per innbygger
Vekstilskudd	116 996	594	
Småkommunetilskudd	877 362	4 455	
Ordinært skjønn	2 097 000	10 648	
N-Norgetilskudd/Namdalen	1 340 040	6 804	
Storbytilskudd	363 100	1 844	
Inndelingsstilskudd	56 034	285	
Utenfor overgangsordningen	1 682 056	8 541	
Rest til innbyggertilskuddet 2011	93 103 667	472 737	Sum til Kongsberg kommune
Per 1.7.2010 ved oppdatering:	4 887 999	24 819	
Innbyggertilskudd 2011, kr	19 047		

Statsbudsjett 2011 – relatert til kommunesektoren

Forslag som gjelder generelle rammebetingelser som følges opp i rådmannens budsjettforslag:

- Integreringstilskuddet (fordelt over fem år) er mer differensiert enn tidligere. Tilskudd for voksne er økt med 8.000 kroner, til 581.500 kroner. Det er innført en ny gruppe kalt «enslige voksne» som gis 631.500 i 2011. Tilskudd til barn i familier økes med 7.200 kroner til 561.500 kroner. For enslige mindreårige er det et nytt tilskudd på 581.500 kroner. Økningen fordeles litt forskjellig på de enkelte år i mottaksperioden. Tilskuddet per budsjettår på felleskapitlet for inntekter og utgifter. Det er beregnet et samlet netto tilskudd i 2011 på 17,5 mill. kroner. Dette er en økning på 182.000 kroner sammenlignet med basisbudsjett for 2011. Deler av integreringstilskuddet er fordelt til driftsenhetene i samsvar med vedtak i k-sak 60/08 om bosetting av flyktninger 2009 – 2012.
- Ordinært skjønn (fordelt etter Fylkesmannens forslag) i rammetilskuddet er fastsatt til 2,000 mill. kroner, mot 2,250 mill. kroner i 2010. Rådmannen budsjetterer med samme beløp i hele planperiode. I tillegg er det budsjettert med et ekstra skjønn på 1,500 mill. kroner i 2011 basert på grunnlaget for en tilleggsbevilgning gitt i 2010.
- Innbyggertilskuddet i rammetilskuddet endres som vist i tabellen ovenfor.
- Det tas i bruk nye kostnadsnøkler fra 2011. Effekten for Kongsberg kommune, vist som utgiftskorrigerer per innbygger vises i tabellen nedenfor.

Ut over disse punktene, som rådmannen har tatt hensyn til i sitt budsjettforslag, er det i Statsbudsjettet også foreslått:

- Investeringstilskudd til bygging av ytterligere 2000 nye omsorgsplasser (omsorgsboliger og sykehjemsplasser). Tilskuddet settes til 444.400 kroner for omsorgsboliger og 666.600 kroner for sykehjemsplasser.
- En forsterket bostøtteordning fra Husbanken, som vi gjelde for flere søkergrupper og flere typer boliger. Regjeringen anslår at man får en samlet kostnadsreduksjon i 2011 på vel 44 mill. kroner.
- Regjeringen varsler økning av veiledende minstesatser for sosialhjelp. Kommunestyret har tidligere gjort et prinsippvedtak om at minstenormen skal følges. Rådmannen anslår at bedret bostøtteordning og økte sosialhjelpsatser omtrent vil oppveie hverandre.

Endringer kriteriedata

Analyse utgiftsutjevningen:					
Tillegg/ fradrag i utgiftsutjevning (kr per innbygger)					
	2007	2008	2009	2010	2011
Innb. 0-2 år					-5
Innb. 3-5 år					-18
Innb. 0-5 år	-35	-24	-18	-12	
Innb. 6-15 år	-607	-589	-676	-576	-590
Innb. 16-22år					-53
Innb. 16-66 år	56	44	43	31	
Innb. 23-66 år					60
Innb. 67-79 år	47	68	84	77	94
Innb. 80-89 år	-30	-18	-41	-14	-69
Innb. o/90 år	198	145	191	185	103
Basistillegg	-361	-364	-418	-446	-509
Spredt bosatt (sone fra 2002)	-80	-78	-89	-93	-146
Nabo	-74	-74	-84	-88	-127
Reisetid	-80	-82	-98	-95	
Landbrukskriterium	-35	-34	-40	-43	-35
Innvandrere 6-15 år ekskl Skandinavia					27
Norskfødte med innv foreld 6-15 år ekskl Skand					-21
Flyktninger uten integreringstilskudd					-21
Dødelighet	-25	-46	-67	-77	-99
Barn 0-15 med enslige forsørgere					-17
Skilte og separerte	79	74	82	35	
Fattige					-61
Innvandrere	-41	-35	-29	-19	
Arbeidsledige	-48	-70	-68	-80	
Uføre 18-49 år					-12
Opphopningsindeks					-242
Urbanitetskriterium	-113	-116	-134	-145	-65
PU over 16 år	514	626	1 192	1 522	385
PU under 16 år	150	130	170	126	
Ikke-gifte over 67 år	-13	-2	-8	-11	-35
Barn 1-2 år uten kontantstøtte					42
Innbyggere med høyere utdanning					143
SUM	-498	-445	-8	277	-1 271

Nedgang fra 2010 til 2011 er 1.548 kroner per innbygger. I beregningsgrunlaget for utgiftsutjevning brukes innbygger-tall per 01.07. 2010 på 24.899. Dette gir en vridningseffekt på ca. 38,5 mill. kroner. Samlet utgiftsutjevningende trekk i 2011 er beregnet ut fra -1.271 kroner per innbygger. I tillegg korrigeres overføringen til Kongsberg kommune med 3,199 mill. kroner for elever i statlige og private skoler. Samlet utgiftsutjevning er dermed 34,762 mill. kroner.

Med innføring av nye kriteriedata og korrigerings av hvordan disse vektet opp mot hverandre, har vårt utgiftsbehov endret seg fra 1,008 til 0,968 målt mot landsgjennomsnitt på 1,000. Den største enkelt effekten ses for PU. Antall personer over 16 år reduseres fra 148 i 2010 til 102 i 2011 pga endret registreringsgrunnlag. PU under 16 år tas ut. For de vanlige alderkriteriene er det en sammenlagt svikt på 169 kroner per innbygger. Mest markant er korrigerings for barn i grunnskolealder, selv om endringen fra 2010 til 2011 kun er på 14 kroner i trekk per innbygger. De nye barnehagekriteriene (to øverste og to nederste linjer i tabellen) gir et tillegg på 162 kroner per innbygger.

Statsbudsjett 2011 – relatert til kommunesektoren

4.2 Finansplan for budsjettperioden 2011 – 2014

SAMLET FINANSPLAN Budsjett i 1000 kr		Korr. Budsj 2010	Økonomiplanperioden			
			2011	2012	2013	2014
A 1	Skatter	-637 770	-619 000	-615 000	-625 000	-634 000
2	Eiendomsskatt	-65 693	-66 479	-67 392	-68 322	-69 271
3	Rammetilskudd	-219 265	-439 965	-412 338	-416 967	-419 472
4	M.v.a.-refusjon – investeringsposter 1)	-16 412	-12 797	-15 578	-41 718	-56 740
5	Amortiseringstilskudd - totalt	-14 359	-14 051	-13 500	-13 500	-11 000
6	Inntekter fra driften	-439 223	-296 321	-298 263	-300 454	-298 079
7	SUM DRIFTSINTEKTER	-1 392 722	-1 448 613	-1 422 071	-1 465 961	-1 488 562
B 1	Fritak eiendomsskatt	6 200	6 200	6 200	6 200	6 200
2	Utgifter knyttet til driften	1 311 537	1 387 204	1 332 338	1 368 887	1 360 044
3	SUM DRIFTSUTGIFTER	1 317 737	1 393 404	1 338 538	1 375 087	1 366 244
4	BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-74 985	-55 210	-83 533	-90 874	-122 318
5	BRT. DR.RESULTAT EKSKL. AMORTISERINGSTILSK.	-60 626	-41 159	-70 033	-77 374	-111 318
C1	SUM renteutgifter	30 415	35 474	35 544	37 631	42 891
2	SUM renteinntekter	-7 815	-19 001	-20 741	-21 705	-22 401
3	SUM netto avdragsutgifter	37 322	41 426	46 539	45 248	63 802
4	SUM utbytte og eieruttak	-7 000	-4 000	-5 500	-4 000	-8 500
5	NETTO RENTER OG AVDRAG OG UTBYTTE	52 922	53 899	55 843	57 174	75 791
	Finansmål I	3,80%	3,72%	3,93%	3,90%	5,09%
D	Netto driftsresultat	-22 063	-1 311	-27 690	-33 699	-46 526
	Finansmål II	1,08%	-0,19%	1,56%	2,03%	2,55%
E	Investeringer:					
1	Brutto investeringsutgifter	112 011	91 192	102 350	245 289	320 400
2	Formidling av "Startlån"	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
3	Bruk av refundert mva	-16 412	-12 797	-15 578	-41 718	-56 740
4	Økning i AK (avsetning)	0	0	0	0	0
5	Inntekt i forbindelse med invest.	-3 384	-7 552	-12 698	-14 410	-4 300
6	Netto avdrag i investeringsbudsjettet	1 397	738	45	423	1 009
7	Underskudd 2009	2 726				
8	NETTO INVESTERINGER	106 338	81 581	84 119	199 584	270 369
F	Finansiering:					
	<i>Bruk av fremmedkapital:</i>					
1	Låneopptak inkl. "Startlån"	-98 683	-78 554	-52 829	-162 120	-219 749
	Bruk av udisponerte lånemidler fra tidligere år	-1 280				
	<i>Egenkapital i driften:</i>					
2	Netto driftsresultat	-22 063	-1 311	-27 690	-33 699	-46 526
3	Bruk av arbeidskapital (AK)	-3 291	-2 188	-3 861	-4 229	-4 340
4	Overføring av mva til investering	16 412				
5	Økning i AK (avsetning)	2 567	471	262	464	247
6	SUM FINANSIERING	-106 338	-81 581	-84 119	-199 584	-270 369
G	Hvor stor del av netto driftsresultat brukes til å finansiere netto investeringsutgift?					
		2010	2011	2012	2013	2014
	Netto investeringskostnad	106 338	81 581	84 119	199 584	270 369
	Låneopptak og bruk av ubrukte lånemidler	-99 963	-78 554	-52 829	-162 120	-219 749
1	Bidrag fra driften, ekskl. mva.refusjon	6 375	3 028	31 289	37 464	50 619
	Andel i % av netto driftsresultat	28,89%	231,01%	113,00%	111,17%	108,80%
2	Budsjettert egenkapitalinnskudd i KLP 2)	2 569	2 700	2 700	2 700	2 700
3	Til egenkapital i investeringer	3 806	328	28 589	34 764	47 919

Merknader:

- 1) Brukes som egenkapital i investeringsbudsjettet
2) Kan ikke lånefinansieres – må bruke av overførte driftsmidler

Finansplan for budsjettperioden 2011 – 2014

4.3 Inntekts-/formueskatt, eiendomsskatt og rammeoverføring fra staten

4.3.1 Inntekts- og formuesskatt

I Regjeringens forslag til statsbudsjett er skattøre for 2011 endret fra 12,80 til 11,30. For ytterligere å redusere forskjellene kommunene i mellom, og å øke forutsigbarheten i kommunenes inntekter, er det i 2011 foreslått en reduksjon av skatteandelen fra 45 til 40 pst. (2011-nivå) av kommunesektorens samlede inntekter.

Avgjørende for hvordan man beregner eget skatteanslag er også deflator – d.v.s antatt lønns- og prisvekst fra 2010 til 2011. Regjeringen bruker 2,8 % - hvor lønnsveksten vektet med ca. 63,5 %. I flg Fylkesmannen / KRD er beregnet lønnsøkning 3,25 %.

I forslag til statsbudsjett 2011 opplyses det at korrigert anslag for skattevekst i 2010 vil være 7 %. Den ekstra veksten som kommer ut over anslaget i RNB 2010 utgjør sammenlagt 800 mill. kroner, og skal ikke videreføres til 2011. For Kongsberg kommune er situasjonen per september at man har en økning i skatt fra samme måned i fjor på 6,0 %. Man ligger foreløpig 22,164 mill. kroner over periodisert budsjett. Dersom skatt for de tre siste måneder i 2010 blir tilsvarende periodisert budsjett, vil resultatet i år bli 659,934 mill. kroner, eller +8,2 %. Samlet skatt i 2009 var 609,805 mill. kroner – som med 7 % vekst vil kunne gi 652,491 mill. kroner.

Rådmannen bruker med dette som utgangspunkt et justert skatteanslag for 2010 på 657,000 mill. kroner. I rådmannens budsjettforslag brukes følgende skatteanslag for handlingsprogramperioden:

SKATT AV INNTEKT OG FORMUE	Skattøre 2010	Forventet resultat 2010	Deflator 2010-2011 %	kroner	Beregnings-grunnlag	Skattøre Fra 1.1.11	2011	2012	2013	2014
Forskuddstrekk *)	12,80%	-657 000	2,80%	-18 396	-675 396	11,30%	-496 873	-596 248	-596 248	-596 248
Forskuddstrekk	12,80%	-657 000	2,80%	-18 396	-675 396	11,30%	-112 566			
SUM							-609 439	-596 248	-596 248	-596 248
Realvekst 2010-2011 i %							1,50%			
Realvekst i kroner							-9 950	-9 950	-9 950	-9 950
SUM							-619 390			
Realvekst 2011-2012 i %								1,50%		
Realvekst i kroner								-9 291	-9 291	-9 291
SUM								-615 489		
Realvekst 2012-2013 i %									1,50%	
Realvekst i kroner									-9 232	-9 232
SUM									-624 722	
Realvekst 2013-2014 i %										1,50%
Realvekst i kroner										-9 371
SUM										-634 092
SUM							-619 390	-615 489	-624 722	-634 092
SUM I SALDERTE BUDSJETT							-619 000	-615 000	-625 000	-634 000
Økning fra foregående år							-2,94%	-0,65%	1,63%	1,44%

Rådmannen foreslår at man legger inn en lokal realvekst i skatteanslaget på 1,5 % for alle årene i planperioden. Begrunnelsen er budsjettert befolkningsvekst som ligger noe høyere enn SSB's landsprognose (MMMM), samt lokal lønnsvekst og høy sysselsettingsgrad. Sammenlignet med fjorårets budsjettframlegg er lokal realvekst justert opp med 1 prosentpoeng. Anslaget for realveksten i skatt for årene 2011 – 2014 anser rådmannen som usikker. Arbeidsledighet på landsbasis vil ventelig holde seg på 2010-nivå, og eventuelt stige noe avhengig av internasjonale konjunkturer. Kongsbergindustrien har varierende, men stort sett gode ordreserver, som også har positiv virkning for lokal sysselsetting. Innenfor bygg- og anleggsbransjen skjer det nå et oppsving. Beregnet skatt for 2011 på 619,390 mill. kroner anses av rådmannen å være et realistisk anslag. Det er imidlertid ingen indikasjoner på at anslaget blir høyere enn dette.

Inntekts-/formueskatt, eiendomsskatt og rammeoverføring fra staten

Skatteinntekt per innbygger er budsjettert til 110 % av landsgjennomsnitt, som er samme nivå som i 2010. Gjennomsnittsinntekten har direkte virkning for den såkalte inntektsutjevningen i overføring av rammetilskudd fra staten. Det vises til etterfølgende avsnitt. I 2009 ble endelig resultat ca. 110,7%. Etter september 2010 ligger Kongsberg på 112,6 %.

4.3.2 Eiendomsskatt

Lov om eiendomsskatt ble endret i Odelstinget den 13. juni 2006. Dette innebar at kommunestyret 14.09.06 vedtok å innføre eiendomsskatt i hele kommunen f.o.m 2007. I budsjettvedtak i desember 2006 ble det vedtatt at eiendomsskatt skal utskrives med 7 ⁰/₁₀₀ av takstgrunnlaget i 2007. Dette gjelder for hele kommunen. Rådmannen viderefører samme eiendomsskattesats for hele budsjett- og handlingsprogramperioden 2011 – 2014. På denne bakgrunn fremmer rådmannen følgende budsjettforslag:

	2010 korrigert	2011	2012	2013	2014
Sum inntekt	-65 693	-66 479	-67 392	-68 322	-69 271
Fritak	6 200	6 200	6 200	6 200	6 200
Netto	-59 493	-60 279	-61 192	-62 122	-63 071

Beregningen er basert på følgende tilleggsfaktorer:

- Netto volumøkning i næringsseiendommer fra et år til neste: 2,50 %
- Netto volumøkning i boliger fra et år til neste: 1,00 %.
- Kraftverk og bruk: Ingen tilvekst

Fritak for eiendomsskatt innvilges ut fra eget regelverk. Det er ingen fritak for verker og bruk, mens beregnet fritaksbeløp for boliger og næringsseiendommer fordeler seg 55 % / 45 %.

I 2012 og 2013 skal det foretas en ny taksering av hele eiendomsmassen, men virkningen vil først gjøres gjeldende fra 2014.

4.3.3 Rammetilskudd

Rammeoverføringer er beskrevet i eget rundskriv som følger Kommunal- og Regionaldepartementets (KRD) forslag til statsbudsjett. Rådmannen benytter i tillegg en prognosemodell som administreres av Kommunens Sentralforbund (KS) til å gjøre en mer nøyaktig beregning av netto rammetilskudd. Rådmannen baserer prognosen på følgende lokale faktorer:

- En årlig befolkningsvekst basert SSB (MMMM) framskrivningstall ligger fra 1,2 % i 2011 til 1,0 % i 2014
- Skatteinntekt per innbygger vil være 110 % i forhold til landsgjennomsnittet. Inntekts- og formuesskatt er som vist i tabellen i eget avsnitt ovenfor.
- Kongsberg kommune mottar skjønnstilskudd for årene 2011 t.o.m. 2014

Tabellen nedenfor viser prognosert netto rammetilskudd for handlingsprogramperioden:

Inntekts-/formuesskatt, eiendomsskatt og rammeoverføring fra staten

RAMMEBETINGELSER

KONGSBERG	Inngang/A1	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
KONGSBERG	604								
<i>(år 2011-prisnivå i perioden 2011-2014)</i>						PROGNOSE			
1000 kr		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)		167 990	181 124	229 629	251 055	472 737	474 611	478 367	481 996
Utgiftsutjevning		-13 722	-13 784	-2 800	3 889	-34 762	-33 315	-31 866	-32 254
Overgangsordninger (INGAR fra 2009)		-526	-366	-1 464	-609	29 862			
Saker med særskilt fordeling		1 997	4 301	3 200	4 096	6 479	6 479	6 479	6 479
Nord-Norge-tilskudd/Namdalstilskudd		-	-	-	-	-	-	-	-
Hovedstadstilskudd (fra 2011 storbytilskudd)		-	-	-	-	-	-	-	-
Småkommunetilskudd		-	-	-	-	-	-	-	-
Distriktstilskudd Sør-Norge		-	-	-	-	-	-	-	-
Inndelingstilskudd/trekk Nannestad/Ullensaker		-	-	-	-	-	-	-	-
Vekstilskudd		-	-	-	-	-	-	-	-
Ordinært skjønn inkl bortfall av dif.arb.avg. herav gradvis bortfall av dif.arbeidsgiveravgift		4 631	3 133	3 061	2 250	3 500	2 000	2 000	2 000
Skjønn til skattesvakekommuner i Sør-Norge (lagt mot hovedskjønn i 2010/2011)		-	-	-	-	-	-	-	-
Skjønn - tap endringer av inntektssystemet		-	-	-	-	2 800	2 800	2 800	2 800
Justert skjønn momskomp 08		-	-	-	-	-	-	-	-
Ekstra skjønn tildelt av KRD		1 111	-	-	-	-	-	-	-
Feil inntektsutj 2007/Komp Fysioterapautmidler 09		-	-49	396	-	-	-	-	-
Tiltakspakken - økte frie inntekter / komp skattetap		-	-	9 977	-	-	-	-	-
RNB2009 / RNB2010		-	-	4 578	37	-	-	-	-
Sum rammetilsk uten selskapskatt		161 480	174 360	246 577	260 718	480 616	452 574	457 780	461 020
Selskapskatt		35 704	26 579	-	-	-	-	-	-
Sum rammetilsk. ekskl inntektsutj.		197 184	200 939	246 577	260 718	480 616	452 574	457 780	461 020
"Bykлетrekket" (anslag etter 2010)		-89	-69	-30	-15	-15	-	-	-
Netto inntektsutjevning		-42 381	-33 184	-40 063	-43 836	-40 637	-40 236	-40 813	-41 548
Sum rammetilskudd		154 714	167 686	206 484	216 867	439 965	412 338	416 967	419 472
Rammetilskudd - endring i %			8,4	23,1	5,0	102,9	-6,3	1,1	0,6
Skatt på formue og inntekt		542 089	562 603	609 806	652 689	619 000	615 000	625 000	634 000
Skatteinntekter - endring i %			3,8	8,4	7,03	-5,16	-0,65	1,63	1,44
Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)		-	-	-	-	-	-	-	-
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet)		696 803	730 289	816 290	869 600	1 059 000	1 027 300	1 042 000	1 053 500

I 2005 ble inntektsutjevningen for kommunene lagt om til en symmetrisk utjevning. Regjeringen la i kommuneproposisjonen 2009 opp til en opptrapping av utjevningsgraden i inntektsutjevningen. Denne er fulgt opp i forslag til statsbudsjett for 2011. Utjevningsgraden vil i 2011 komme økes til 60 pst., som da er det endelige nivået i årene framover.

I 2011 får derfor kommuner med skatteinntekter over landsgjennomsnittet et trekk på 60 pst. av differansen mellom egen skatteinntekt og landsgjennomsnittet, mens kommuner med skatteinntekter under landsgjennomsnittet får kompensert 60 pst. av differansen mellom egen skatteinntekt og landsgjennomsnittet. Det er ingen endringer i tilleggsutjevningen. For å skjerme kommuner med lave skatteinntekter, får kommuner med skatteinntekter under 90 pst. av landsgjennomsnittet en tilleggskompensasjon på 35 pst. av differansen mellom egen skatteinntekt og 90 pst. av landsgjennomsnittet.

I [kapittel 4.1](#) om statsbudsjett 2011 er det gitt en beskrivelse av viktige endringer fra 2010 til 2011. Omfattende tilskuddsordninger til barnehager, kvalifiseringsprogram i NAV og krisesenterfinansiering legges inn i inntektssystemet. Dette er med å forklare veksten i innbyggertilskuddet på 221,682 mill. kroner. Samtidig foretas det en betydelig endring i inntektssystemets kriteriedata. Dette synliggjøres i linjen «utgiftsutjevning», hvor man ser en endringseffekt på 38,651 mill. kroner i vår disfavør. Som en overgangskompensasjon i 2011 gis det et inntektsgarantitillegg (INGAR) på 29,862 mill. kroner. En «varig» kompensasjon er lagt inn med 2,8 mill. kroner hvert av årene.

Med utgangspunkt i et anslag på at gjennomsnittlig skatt per innbygger vil ligge på 110 % av landsgjennomsnittet, foretas det et inntektsutjevningende trekk på 40,637 mill. kroner i 2011.

Netto rammetilskudd i 2011 er for Kongsberg kommune beregnet til 439,965 mill. kroner.

Inntekts-/formueskatt, eiendomsskatt og rammeoverføring fra staten

4.4 Gjeld og egenkapital

Høyt lånevolum og et rentenivå som forventes å øke sammenlignet med et historisk lavt nivå i 2009 / 2010, gir økt rente- og avdragsbelastning. Med henvisning til Finansplanen ligger imidlertid netto finanskostnader fra 2010 til 2011 på ca. samme nivå. Det er da tatt hensyn til utbytte og budsjettert avdragsutsettelse. Etter at kommunestyret har gjort vedtak om nytt finansreglement i fjerde kvartal 2010, vil rådmannen ta initiativ til at man får en samlet gjennomgang av låneporteføljen. Hensikten er å redusere antall låneposter. Samtidig vil løpetid for lånene bli endret slik at man både tar hensyn til utsatte låneavdrag, vektet gjenstående levetid på låneobjektene og det minimumskravet som gjenspeiles i finansmål III.

Renten er justert ned i forhold til budsjett og handlingsprogram for 2010 – 2013. Rådmannen har i budsjettforslaget regnet med at flytende rente vil ligge på 3,75 % i 2011, og deretter stige til 4,00 % i 2012. Fastrente budsjetteres 0,25 % høyere. Avdragskostnadene øker mot 2014.

4.4.1 Lånegjeld

Kongsberg kommunes samlede lånegjeld, inkl. Startlån, var ved utgangen av 2010 ca. 1.025 mill kr. I rådmannens forslag til budsjett 2011 og handlingsprogram 2012-2014 legges det opp til et brutto investeringsnivå på 91,2 mill kroner i 2011, øktende til 102,4 mill. kroner i 2012. Deretter ca. 245 og 320 mill. kroner de to siste årene (tall eksklusiv Startlån).

I Kommunestyrets vedtaket om budsjett 2010 og handlingsprogram 2011-2013 ble det besluttet å utsette avdragsbetaling av lånegjeld for å frigjøre midler til nedbetaling av akkumulert underskudd. Avdragsutsettelsen ble satt til sammenlagt 103,8 mill kroner for perioden 2011 - 2013. I det budsjettforslaget som rådmannen her legger fram, er sum avdragsutsettelse øket med 9 mill. kroner i 2011 og i tillegg videreført med 20 mill. kroner i 2014. Samlet avdragsutsettelse er dermed 132,8 mill. kroner i fireårsperioden. Det vises for øvrig til det innledende avsnittet ovenfor.

UTVIKLING I LÅNESTRUKTUREN	2010	2011	2012	2013	2014
Saldo totalt låneopptak pr. 1.1.	974 009	1 025 025	1 054 165	1 052 409	1 160 358
Opplån i året	98 683	78 554	52 829	162 120	220 749
Avdrag i året, driftsbudsjettet	-80 662	-94 185	-82 089	-72 002	-85 552
Utsatt avdrag / økt avdrag	40 642	52 509	34 800	25 504	20 000
Avdrag på Husbank I lån ("Startlån") i låneporteføljen - ført i kapitalbudsjettet	-7 647	-7 738	-7 295	-7 673	-7 509
Saldo totalt låneopptak pr. 31.12.	1 025 025	1 054 165	1 052 409	1 160 358	1 308 047
Endring fra foregående år		29 140	-1 755	107 949	147 689

Kongsberg kommune har målsetting om at lånegjelden ikke skal øke i løpet av en planperiode. Betalte avdrag skal minimum tilsvare nye låneopptak (Finansmål V). Utsettelse av avdrag påvirker denne måloppnåelsen. Kongsberg kommunes lånegjeld vil øke i planperioden, og budsjettert lånegjeld vil ved utgangen av 2014 være 1.245 mill kr.

Finansmål V: Lånegjeld - uten startlån – ved utgangen av planperioden skal ikke overstige status per 31.12. 2010)

	2010	2011	2012	2013	2014
Denne planen gir følgende resultat:	972 413	999 291	994 831	1 100 453	1 245 650

Veksten i netto lånegjeld forklares først og fremst med at Kongsberg kommune i perioden 2005 - 2009 har vært ROBEK-kommune. Dermed har man måttet prioritere inndekning av akkumulert underskudd framfor å bruke netto driftsresultat til å bl.a. egenfinansiere en større andel av investeringsprosjektene. I hele denne perioden har vi også hatt et høyt investeringsvolum.

I perioden 2011 – 2014 er det foreslått et samlet netto investeringsprogram på vel 720 mill. kroner. Av dette vil refundert merverdiavgift dekke ca 127 mill. kroner. Finansiering ved bruk av netto driftsresultat utgjør ca. 120 mill. kroner. Resten – som utgjør til sammen 473 mill. kroner – må finansieres med nye låneopptak.

Gjeld og egenkapital

4.4.2 Avsetning til fond og bruk av fond

Finansmål VII (Det skal bygges opp fondsbeholdning som kan bidra til å styrke arbeidskapital ...)

Bruk i driftsbudsjettet: 2010 2011 2012 2013 2014

Bundne fond:

Til ikke kommunale barnehager	-770				
Samlebeløp arealplan og byggesak (selvkost)	-49	-298	-145	-11	-10
Samlebeløp VAR-området (selvkost)	-2 472	-1 846	-3 672	-4 175	-4 288
Feiing (selvkost)	0	-44	-44	-43	-42

Frie fond:

Ingen					
Delsum	-3 291	-2 188	-3 861	-4 229	-4 340

Bruk i investeringsbudsjettet:**Bundne fond:**

Ingen					
-------	--	--	--	--	--

Frie fond:

M.v.a.ref. investeringer brukt som egenfinansiering	0				
Delsum	0	0	0	0	0

SUM bruk	-3 291	-2 188	-3 861	-4 229	-4 340
-----------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Avsetning i driftsbudsjettet:**Bundne fond:**

Samlebeløp selvkostområder	2 492	471	262	464	247
Feieavgift (pliktig avsetning selvkost)	75	0	0	0	0

Frie fond:

M.v.a.ref. investeringer brukt som egenfinansiering	0				
---	---	--	--	--	--

Delum	2 567	471	262	464	247
--------------	--------------	------------	------------	------------	------------

Avsetning i investeringsbudsjettet:**Bundne fond:**

Ingen					
-------	--	--	--	--	--

Frie fond:

Ingen					
Delsum	0	0	0	0	0

SUM avsetning	2 567	471	262	464	247
----------------------	--------------	------------	------------	------------	------------

Denne planen gir følgende resultat:

NETTO avsetning	-724	-1 717	-3 599	-3 765	-4 093
------------------------	-------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Denne tabellen viser at alle år i planperioden har høyere bruk enn avsetning. Fondsdisposisjoner gjøres bare i driftsbudsjettet, og i sin helhet innenfor definerte selvkostområder. Avsetning og bruk i selvkostregnskapet ligger til grunn for foreslåtte betalingssatser i 2011.

I kommunestyrets budsjettjustering 13.10. 2010, sak 78/10, ble det bl.a. vedtatt at refundert merverdiavgift for investeringer, som skal inntektsføres i driften, heretter overføres direkte fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet. Avsetning til disposisjonsfornd og bruk av tilsvarende avsetning i investeringsregnskapet avvikles samtidig.

Gjeld og egenkapital

4.5 Driftsbudsjett – hovedtall / sammendrag

Nedenfor vises et sammendrag av foreslåtte driftsutgifter og -inntekter for enhetene, driftsrelaterte overføringsutgifter (kjøp av tjenester og samarbeidsavtaler) og kommunens felleskapittel for drift. Fra korrigert budsjett i 2010 (uten avdeling 200) til budsjettforslag 2011 øker driftsutgiftene med 95,986 mill. kroner, tilsvarende 7,34 %. Inntektene reduseres med 108,653 mill. kroner, tilsvarende 26,83 % fra nivået i 2010. Reduksjon av inntekter skyldes i hovedsak at refusjonsordningen for individstønad NAV og øremerket statstilskudd til barnehager, krisesenter og kvalifiseringsordningen er innlemmet i rammeoverføringen fra 2011.

ENHETENES DRIFTSRAMMER (Beløp i 1.000 kroner)	UTGIFTER					INNTEKTER				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
RÅDMANNENS SALDERING	1 307 642	1 387 204	1 332 338	1 368 887	1 360 044	-421 398	-296 321	-298 263	-300 454	-298 079
200 INTERKOMMUNALE SAMARBEIDSTILTAK – egne budsjetter	16 424	Detaljert (internt) budsjett er ikke lagt inn. Vår andel (tilskudd) inngår i driftsrammen til avd 220.				-16 424	Utgifter skal være lik inntekter i de interne budsjettene.			
210 OPPVEKST	454 295	478 310	480 275	479 719	479 467	-181 617	-58 649	-57 406	-56 844	-56 592
211 HELSE OG SOSIAL	135 787	136 926	136 926	136 926	136 926	-23 057	-17 336	-17 336	-17 336	-17 336
212 PLEIE OG OMSORG	415 062	422 935	425 695	428 925	430 925	-83 043	-90 585	-90 585	-90 585	-90 585
213 KULTUR, inkl. Kirkelig fellesråd	60 066	60 695	60 589	60 589	60 589	-9 407	-9 884	-9 884	-9 884	-9 884
214 TEKNISK	49 674	49 637	49 763	49 763	49 533	-10 252	-11 161	-11 444	-11 444	-11 291
215 SELVKOSTOMRÅDER	64 162	67 172	69 165	70 836	73 490	-75 156	-78 075	-80 260	-82 161	-85 045
220 KOMMUNELEDELSE	99 770	104 822	102 379	103 766	102 923	-7 987	-9 646	-9 422	-9 459	-9 422
290 FELLESKAPITTEL DRIFT	12 402	66 707	7 546	38 364	26 192	-14 455	-20 986	-21 927	-22 742	-17 925

Merknad: Avdeling 215: Utgifter og inntekter skal balansere. I denne tabellen er det trukket ut kalkulerte renter og avdrag på utgiftssiden som er en del av kommunens samlede finanskostnader.

I handlingsprogramperioden er det store utfordringer knyttet til å opprettholde tjenestetilbud sett i forhold til budsjetterte inntekter. I basisbudsjettet er det tatt høyde for at effektiviseringstiltak tilsvarende 1,25 % av lønnsbudsjettet er øket til 2,25 % fom 2011. Det er lagt opp til ytterligere omstillingstiltak for alle enheter inklusiv kommuneledelse og stab / støtte. Tiltakene er beskrevet i enhetenes egne premisskapitler (kap. 6 til 12). For de respektive enhetene betyr det følgende reduksjon i budsjetterte utgifter:

- 210 Oppvekst 6,000 mill. kroner i 2011 og 8,000 mill. kroner de påfølgende år
- 211 Helse og sosial 1,500 mill. kroner i hele handlingsprogramperioden
- 212 Pleie og omsorg 9,700 mill. kroner i 2011 og 9,000 mill. kroner de påfølgende år
- 213 Kultur 0,555 mill. kroner i hele handlingsprogramperioden
- 214 Teknisk 1,200 mill. kroner i hele handlingsprogramperioden
- 220 Kommuneledelse inkl stab og støtte 1,500 mill. kroner i hele handlingsprogramperioden

I tillegg skal det gjennomføres en arealeffektivisering som foreløpig er plassert på avd 220 (Kommuneledelse). Dette vil utgjøre en reduksjon av utgifter på tilsammen 1,850 mill kroner i redusert tjenesteleveranse fra Kongsberg kommunale eiendom KF (KKE KF).

KF Kongsberg kino får overført driftsmidler tilsvarende det beløp som faktureres som husleie og øvrige tjenester fra KKE KF. Dette beløpet går til fradrag i fakturagrunnlaget som kommer fra KKE KF.

KKE KF fakturerer husleie og øvrige tjenester til de seksjoner / avdelinger som disponerer formålsbygg som inngår i husleieberegningen. Ordningen ble igangsatt i 2008. Husleie m.m. for nevnte formålsbygg er innarbeidet i rådmannens budsjettforslag per enhet for hele handlingsprogramperioden med samme beløp som i 2010. På felleskapitlet (290) er det i tillegg avsatt midler som skal kompensere for økt husleie i forbindelse med husleiekontrakter og arealendringer med til sammen 8,453 mill. kroner i 2011. I denne økningen utgjør energi ca 4,200 mill. kroner. Det har ikke vært mulig for rådmannen å legge inn forslag om å øke vedlikeholdsutgifter til kr 140,- per kvm. Dette utgjør 9,280 mill. kroner per

Driftsbudsjett – hovedtall / sammendrag

år. Det har heller ikke vært mulig å legge inn driftsmidler til å dekke akkumulert vedlikeholdsetterslep på 56 mill. kroner. Fra KKE var det foreslått å dele beløpet over fire år, med 14 mill. kroner årlig.

Interkommunale samarbeidsavtaler omfatter følgende overføringer / tilskudd i 2011:

• PPT OT (grunnskole og videregående skole)	5,554 mill. kroner i hele handlingsprogramperioden
• Buskerud 110-sentral IKS	0,650 mill. kroner i hele handlingsprogramperioden
• Kongsbergregionen	1,744 mill. kroner i hele handlingsprogramperioden
• Buskerud revisjonsdistrikt IKS	1,870 mill. kroner i hele handlingsprogramperioden
• Skatteoppkreveren i Kongsberg og Numedal	4,032 mill. kroner i hele handlingsprogramperioden
• Buskerudbyen	0,300 mill. kroner i hele handlingsprogramperioden
• Interkommunal arkivtjeneste 2013/2014	0,206 mill. kroner i 2011/2012, 0,806 mill. kroner i 2013/2014
• Kongsberg krisesenter	4,031 mill. kroner i hele handlingsprogramperioden

Felleskapitlet dekker bl.a. korrigeringer for premieavvik i pensjonsordningen. Fra 2010 til 2011 øker utgiftsføringen med 10,9 mill. kroner som følge av beregnet premieavvik. Videre budsjetteres det med avsetning på sentral lønnsjusteringspott for å dekke virkningen av lokale lønnsforhandlinger mai 2011 og helårsvirkning av dette fra og med 2012. På inntektssiden er det bl.a. budsjettert med netto integreringstilskudd og betaling for interntjenester fra selvkostområdene. For uspesifisert økning av inntekter på 5,0 mill. kroner, i følge k-styre vedtak for handlingsprogramperioden 2010-2013, er det ikke løsning enda.

Driftsbudsjett – hovedtall / sammendrag

4.6 Investeringsbudsjett – hovedtall / sammendrag

INVESTERINGER	Budsjett	Utgifter i økonomiplanperioden					SUM
SALDERT BUDSJETTRAMME	2010	2011	2012	2013	2014	2011 – 2014	

210 – OPPVEKST

Utgifter	18 917	27 496	23 585	88 839	190 000	329 920
Inntekter	0	0	0	0	0	0

211 – HELSE OG SOSIAL

Utgifter	0	100	0	0	0	100
Inntekter	0	0	0	0	0	0

212 – PLEIE OG OMSORG

Utgifter	26 384	4 660	20 700	15 500	0	40 860
Inntekter	0	0	-5 333	-7 110	0	-12 443

213 – KULTUR

Utgifter	7 112	6 604	6 096	6 000	6 000	24 700
Inntekter	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	0	-9 000

214 – TEKNISK

Utgifter	12 872	11 300	15 660	12 150	3 750	43 740
Inntekter	0	0	0	0	0	0

215 – SELVKOSTOMRÅDENE VAR / FEING / PLAN OG BYGG

Utgifter	12 000	9 000	7 000	19 500	19 500	55 000
Inntekter	0	0	0	0	0	0

220 – KOMMUNELSEDELSE, STAB OG STØTTE

Utgifter	16 345	13 825	11 850	86 100	83 950	196 225
Inntekter	0	0	0	0	0	0

KONGSBERG KOMMUNALE EIENDOM KF

Utgifter	19 799	18 207	17 459	17 200	17 200	138 162
Inntekter i KKE's regnskap	-3 800	-4 552	-4 365	-4 300	-4 300	-17 517

TOTALSUM saldert forslag

SUM UTGIFTER	113 429	91 192	102 350	245 289	320 400	759 231
SUM INNTEKTER	-6 800	-7 552	-12 698	-14 410	-4 300	-38 960
SUM NETTO	106 629	83 640	89 652	230 879	316 100	720 271

Herav investeringer som finansieres med avgifter og andre inntekter:

SUM NETTO (LANEBEHOV)	12 000	9 000	7 000	19 500	19 500	55 000
-----------------------	--------	-------	-------	--------	--------	--------

Herav investeringer som finansieres ved investeringstilskudd og amortiseringstilskudd over 30 år

SUM NETTO (LANEBEHOV)	25 584	3 500	14 767	8 390	0	39 100
-----------------------	--------	-------	--------	-------	---	--------

Sum investeringsutgifter i rådmannens forslag utgjør tilsammen 759,231 mill. kroner i handlingsprogramperioden 2011-2014. Dette finansieres på følgende måte:

- Låneopptak for investeringsprosjekter 473,252 mill. kroner
- Tilskudd 38,960 mill. kroner
- Fra driften 122,400 mill. kroner
- Mva-refusjon 126,833 mill. kroner
- Avdrag på Startlån i investeringsregnskapet - 2,214 mill. kroner

En fullstendig oversikt over rådmannens forslag til investeringsprosjekter er tatt med i trykket vedlegg til dette budsjettdokumentet.

Investeringsbudsjett – hovedtall / sammendrag

De største investeringsprosjektene i denne handlingsprogramperioden er:

• Tislegård undomsskole, feridigstilling av tilbygg	14,508 mill. kroner i 2011
• Kongsgårdmoen skole, ombygging	34,429 mill. kroner i 2012-2013
• Ny kommunal barnehage	33,000 mill. kroner i 2011-2013
• Sentrumplanen, sentrumsnære barnehager, barne- og ungdomsskoler	244,894 mill. kroner i 2011-2014
• Boliger til personer med dobbeltdiagnose (Rogstadbakken)	11,500 mill. kroner i 2013
• Hvitvingfoss, omsorgsboliger	20,100 mill. kroner i 2012
• Kulturanleggsplanen	15,700 mill. kroner (netto) i 2011-2014
• Sykkelbyen	15,000 mill. kroner i 2011-2013
• Investeringer VAR-området	55,000 mill. kroner i 2011-2014
• Til IT-relaterte prosjekter (kommuneledelse, stab og støtte)	30,755 mill. kroner i 2011-2014
• Til Kongsberg kommunale eiendom KF	70,066 mill. kroner i 2011-2014

Rådmannen vil i tillegg spesielt kommentere følgende:

- Samordningslaget er en arbeidsgruppe med representanter fra Kongsberg kommune og fra KKE. Samordningslaget ble opprettet våren 2010. Samordningslaget skal ta i mot og komme med forslag til hvordan ulike arealbehov kan løses slik at både eiendomsfaglige og økonomiske hensyn kan ivaretas i et helhetlig perspektiv. Samordningslaget gir innspill både til budsjettprosessen og til kommuneplanens arealdel. Samordningslaget har til budsjettprosessen for 2011 - 14 kommet med forslag til flere utredningsprosjekter som skal ivareta helhetlig tenking i relasjon til innmeldte arealbehov fra ulike steder i kommunen. I tillegg har man synliggjort store investeringsbehov i forbindelse med behov for nye administrasjonslokaler og sambrukslokaler i forbindelse med arbeidet med sentrumsplanen.
- Ombygging / utbygging av Raumyr skole er trukket ut av investeringsplanen som eget prosjekt og lagt inn i hovedprosjekt sentrumsnære barneskoler. Til hovedprosjektet er det lagt inn 1,000 mill kroner til utredning i 2011.
- Bygging av omsorgsboliger i Hvitvingfoss (8 stk) er skjøvet ut fra 2011 til 2012. Byggingen vil utløse et stats-tilskudd per boenhet på 444.000 som utbetales etter ferdigstillelse.
- Investeringsprosjekter i KKE KF er kun en videreføring av basisbudsjettet. KKE foreslo selv en økt bevilgning på i alt 68,096 mill. kroner for hele handlingsprogramperioden. I salderingsforslaget har ikke rådmannen kunnet imøtekomme dette.

Investeringsbudsjett – hovedtall / sammendrag

5 FINANSIELLE FORHOLD

Tallene under viser netto investeringskostnad med tilhørende låneopptak. I nivået for årlig låneopptak er 10 mill kr til formidling av Startlån medregnet. Oversikten viser også overføringen fra driftsbudsjettet til investeringsbudsjettet, dvs. driftens bidrag til finansiering av investeringene. I rådmannens forslag til investeringsbudsjett er det satt opp 2,7 mill. kroner hvert år til beregnet egenkapitalinnskudd i KLP. Dette beløpet kan ikke lånefinansieres, men dekkes ved bruk av overførte driftsmidler og/eller inntekter i kapitalregnskapet. Tabellen nedenfor viser derfor også en linje for bidrag fra driften korrigert for nevnte beløp:

Hvor stor del av netto driftsresultat brukes til å finansiere netto investeringsutgift?					
	2010	2011	2012	2013	2014
Netto investeringskostnad	103 123	81 581	84 119	199 584	270 369
Låneopptak	-98 683	-78 554	-52 829	-162 120	-219 749
Bidrag fra driften	6 450	3 028	31 289	37 464	50 619
Budsjettet egenkapitalinnskudd i KLP	2 569	2 700	2 700	2 700	2 700
Til egenkapital i investeringer	3 881	328	28 589	34 764	47 919

Refundert merverdiavgift for investeringskostnadene overføres i sin helhet til investeringsbudsjettet og kommer i tillegg til beløpet i siste linje ovenfor.

5.1 Renter og avdrag

Finansreglement for Kongsberg kommune er revidert og er nå lagt fram til politisk behandling. Gjeldende reglement har følgende bestemmelse om valg av rentebindingsperiode og rentebinding:

Rettesnor for styring av låneporteføljen skal være å optimalisere låneopptak og rentebindingsperiode i forhold til oppfatninger om fremtidig renteutvikling og innenfor akseptabelt risikonivå. Normalt bør minst 20% av låneporteføljen være bundet til fast rente for å redusere renterisiko.

Låneporteføljen per 1.7. 2010 oppfylder reglementets minimumskrav, i det fastrente lånene utgjør 24,7 %. I handlingsprogram for 2011-2014 er det simulert på 20 % fastrente og 80 % flytende rente. Både fast og flytende rente anslås imidlertid å ligge noe under det nivået som ble brukt i handlingsprogrammet for 2010 - 2013. Rådmannen har brukt følgende rentesatser (fast / flytende) i den nye fireårsperioden:

	Renter brukt i finansplanen	
	Flytende	Fast
2011	3,75%	4,00%
2012	4,00%	4,50%
2013	4,00%	4,50%
2014	4,00%	4,50%

Norges Bank har for tiden en styringsrente på 2,00 %. Renten er holdt uendret siden 6. mai 2010. I rentemøtet 22. september la man vekt på at prisveksten i Norge er lav, og under styringsmålet på 2,5 %. Fram mot neste rentemøte i slutten av oktober er hovedstyrets strategi at rentenivået skal ligge mellom 1,5 og 2,5 %. Både hensynet til å holde veksten i konsumprisene nær 2,5 % og hensynet til en stabil utvikling i produksjon og sysselsetting tilsier en lav rente. Den flytende rente (NIBOR 3 mndr.) som Kongsberg kommune oppnår ligger normalt 0,7 – 1,0 prosentpoeng høyere enn styringsrenten. Fastrentelån er normalt priset høyere. I finansplanen må det ligge en liten sikkerhetsmargin, fordi nivået fort kan bevege seg oppover. En endring av rentenivået på +1 % gir en førsteårseffekt på minimum 7 mill. kroner i renteutgifter.

Finansreglementet for Kongsberg kommune har en bestemmelse om valg av bindingsperiode:

Serielån skal normalt være kommunens avdragsprofil.

Renter og avdrag

Låneopptak gjøres normalt med 20 års løpetid og like årlige avdrag (serielån). For lån knyttet opp til statlige handlingsplaner, hvor vi mottar amortiseringstilskudd, er det tillatt å bruke 30 års løpetid. For anlegg innen VAR-området kan det brukes 40 års løpetid, fordi dette brukes i beregning av selvkost for disse tjenestene. Handlingsprogrammet for 2011-2014 er simulert med samlet avdrag for nye låneopptak ut fra en slik profil. Normalt vil man gjøre et låneopptak i året for Startlån (formidlingslån) og et opptak for øvrige lån. Rådmannen må da forholde seg til bestemmelsen i Kommune-lovens § 50, pkt. 7a, hvor det står:

Kommunens og fylkeskommunens samlede lånegjeld etter pkt. 7 nr. 1 og nr. 2, skal avdras med like årlige avdrag. Gjenstående løpetid for kommunens eller fylkeskommunens samlede gjeldsbyrde kan ikke overstige den veide levetiden for kommunens eller fylkeskommunens anleggsmidler ved siste årsskifte.

Fylkesmannen har tillatt en enklere beregningsmåte, og dette er fastsatt som finansmål III, hvor det står at årlig låneavdrag skal minimum være 4 % av brutto langsiktig lånegjeld fratrukket formidlingslån. Rådmannens budsjettforslag oppfyller dette vilkåret - også etter at det er foreslått følgende avdragsutsettelse:

- 2011: 52,509 mill. kroner
- 2012: 34,800 mill. kroner
- 2013: 25,504 mill. kroner
- 2014: 20,000 mill. kroner

Finansmål III (Årlig låneavdrag > 4 % av langsiktig lånegjeld fratrukket formidlingslån)

	2010	2011	2012	2013	2014
Denne planen gir følgende resultat:	3,84%	4,15%	4,68%	4,11%	5,12%
Budsjetterte avdrag	37 322	41 426	46 539	45 248	63 802
4 % av langsiktig lånegjeld per 1.1. i beregningsåret	38 897	39 972	39 793	44 018	49 826
Måltallavvik i kroner	-1 575	1 454	6 746	1 230	13 976

5.2 Tilskuddsordninger

Den største tilskuddsordningen til kommunesektoren er rammetilskuddet. Se [kap. 4.3.3](#) ovenfor.

Øremerkede tilskudd til bestemte formål inntektsføres som hovedregel på de ansvarenheter som har hovedansvar for tjenestetilbudet. Øremerkede tilskudd er knyttet opp til statlig initierte handlingsplaner eller til ordninger som i ulik grad benyttes av kommunene og som derfor ikke passer inn i rammetilskuddsordningen. Regjeringen følger opp plan for en omfattende innlemming av øremerkede tilskudd i inntektssystemet. I 2011 innlemmes:

- Øremerket tilskudd til kommunale og private barnehager
- Øremerket tilskudd til kvalifiseringsordningen i NAV / Sosial
- Øremerket tilskudd til drift av krisesenter

De største tilskuddspostene fra staten til Kongsberg kommune er i dette budsjettet er nå:

- Kommuneleger og kommunale fysio- og ergoterapitjenester (helsetjenesten), selv om dette nå gradvis overføres til rammetilskuddet.
- Tilskudd til ressurskrevende tjenester (pleie-/omsorgstjenesten)

I budsjettets felleskapittel for utgifter og inntekter (avd.gruppe 290) er følgende tilskuddsordninger tatt med:

- Amortiseringstilskudd for å dekke kommunes renter og avdrag i forbindelse med skoleutbygging (Reform 97), sykehjemsplasser og omsorgsboliger. For skoleutbyggingen er tilskuddet beregnet ut fra lån med 20 års løpetid (5 års avdragsfrihet). For de andre prosjektene ut fra lån med 30 års løpetid. Rentesats reguleres årlig, men det er ikke opplyst i statsbudsjettdokumentene hvilken sats som brukes for 2011. Rådmannen baserer seg på dagens sats. I 2011 er det budsjettert med ca. 14,0 mill. kroner.
- Integreringstilskudd for mottak av flyktninger gis kommunen for en 5 års periode regnet per person. Differensiert sats for voksne og barn. Se omtale i [kap. 4.1](#) om endringer i statsbudsjettet. Tilskuddet er ikke øremerket. Ca. 34 % av tilskuddet videreføres til driftsenhetenes budsjetter for å drifte særskilte integrerings-tiltak. Tjenesteområder som omfattes av ordningen er undervisning, barnehage, helse, sosial og kultur. For 2011 er det budsjettert med ca. 17,5 mill. kroner, hvorav vel 5,9 mill. kroner fordeles til de nevnte enhetene.

Tilskuddsordninger

6 DRIFTS- OG INVESTERINGSBUDSJETT FOR RESULTATENHETENE

6.1 Budsjettkommentarer for resultatenheter - innledning

Forslag til budsjett og handlingsprogram 2011 – 2014 bygger på utgifter og inntekter per enhet i det reviderte budsjettvedtaket som kommunestyret gjorde i mars 2010 (her kalt basisbudsjett). For investeringsbudsjettet har man tatt utgangspunkt i vedtatte prosjekter, i tillegg til at rådmannen foreslår en rekke endringer og tillegg.

Den administrative budsjettprosessen har foregått i flere runder, med første leveringsfrist 01.09. 2010. Disse forutsetningene er lagt til grunn ved utarbeiding av enhetsbudsjettene:

- Lønnsbudsjettering på enhetsnivå er gjort med utgangspunkt i lønnsregulativ per 30.04. 2010
- Arbeidsgiverandel til Kommunal Landspensjonskasse (KLP) er 18% i dette budsjettforslaget. For Statens pensjonskasse brukes 12,4 %
- Betalingssatser er som hovedregel økt med 2,8 % (deflator) for de tjenester som ikke er regulert gjennom selvkostkalkyler eller andre forskrifter. Det vises til premissvedlegg nr. 1, som også inngår som pkt. 4 i rådmannens forslag til budsjettinnstilling.
- I forslag til statsbudsjett 2011 er antatt pris- og lønnsvekst fra 2010 til 2011 (deflator) satt til 2,8 %. Lønnsvekstkomponenten er 3,25 %
- I rådmannens budsjettforslag er det på felleskapitlet for inntekter og utgifter – sentral post for lønnsjustering – satt av et beløp i 2011 som skal dekke helårsvirkning av lokale lønnsforhandlinger etter 01.05. 2010 Det er videre avsatt 3,25 % av korrigert lønnsmasse for å dekke lønnsoppgjør per 1.5. 2011 og helårseffekten av dette i 2012 og etterfølgende år.
- På felleskapitlet er det også tatt høyde for endringer i premieavvik for pensjonsordningene og amortisering av tidligere års premieavvik. Fra 2010 til 2011 er det en beregnet kostnadsvekst på vel 12,5 mill. kroner.
- Nivå for omstillingstiltak på hhv -1,25 % av lønnsbudsjettet i 2010, økende til -2,25 % fra 2011, er konkretisert og innarbeidet i budsjettet for de enheter som omfattes av dette vedtaket.

I budsjettokumentet er det innledningsvis i [kapittel 3.5](#) satt opp nye, enhetsovergrepene resultatindikatorer med måltall for medarbeiderperspektivet og økonomiperspektivet. Videre er det for hver enhet utarbeidet nye resultatindikatorer og måltall. Disse måltallene fremgår av de respektive enhetenes kapitler.

I hver enhets premisskapittel viser tabell 3 eventuelle korrigeringer av inntekter og utgifter som rådmannen har lagt inn for å ha et oppdatert budsjettgrunnlag sammenlignet med basisbudsjett. Slike korrigeringer kan eksempelvis være en balansert justering av utgifts- og inntektssiden for økte øremerkede tilskudd, refundert sykelønn, tjenesteoppdrag med refusjonsordning m.m.. Enkelte enheter har også fått sine lønnsbudsjett oppjustert i forhold til lønnsglidning og stillingsendringer som det ikke var tatt hensyn til i basisbudsjettet. Øvrige endringer som beskrives i tabell 3 er rådmannens forslag til nye tjenestetiltak og salderingsgrep som gjøres for å oppnå budsjettbalanse.

Tabell 4 i enhetskapitlene viser rådmannens forslag til utgift og inntekt og netto utgift for hvert av årene i budsjett- og handlingsprogramperioden.

Det vises til rådmannens innledning i budsjettpremissene hvor det beskrives omfattende omstillingsbehov. Tiltak som allerede er definert inn i 2011, videreføres med samme eller økende beløp i etterfølgende år. Beløpet er spesifisert i tabell 3. Konsekvenser er oppsummert under overskriften «Utfordringer» i hvert enhetskapittel.

De beløp som rådmannen i tillegg har lagt inn som saldering i 2012 – 2014 er postert på felleskapitlet og ligger derfor utenfor rammene for enhetenes driftsbudsjett.

Det legges opp til å videreføre en omfattende prosess med ledere, mellomledere, tillitsvalgte, MBU og de enkelte ansatte for å finne gode og konkrete løsningsforslag. Med erfaring fra de diskusjoner man her vært i gjennom i 2010, vil nye omstillingstiltak utvilsomt få innvirkning på vårt tjenestetilbud. Rådmannen inviterer derfor til en tett dialog også med politisk nivå tidlig i 2011.

Budsjettkommentarer for resultatenheter - innledning

7 OPPVEKST

ORGANISASJON

Barnehage

Kongsberg kommune har tre funksjonsområder innenfor barnehage: Barnehagemyndighet, barnehageutvikler og barnehageeier. Innenfor myndighetsområdet har kommunen ansvar for samtlige barnehager uavhengig av eierskap, til sammen 30 barnehager (20 ulike barnehageeiere, inkl. kommunen). Feltet barnehageutvikling omfatter både private og kommunale barnehager. Som eier drifter kommunen sju barnehager.

Grunnskole

Det er 9 barneskoler, 1 kombinert barne- og ungdomsskole, 3 ungdomsskoler og et voksenopplæringscenter. Skolefritidsordninger er organisert ved alle barneskolenes.

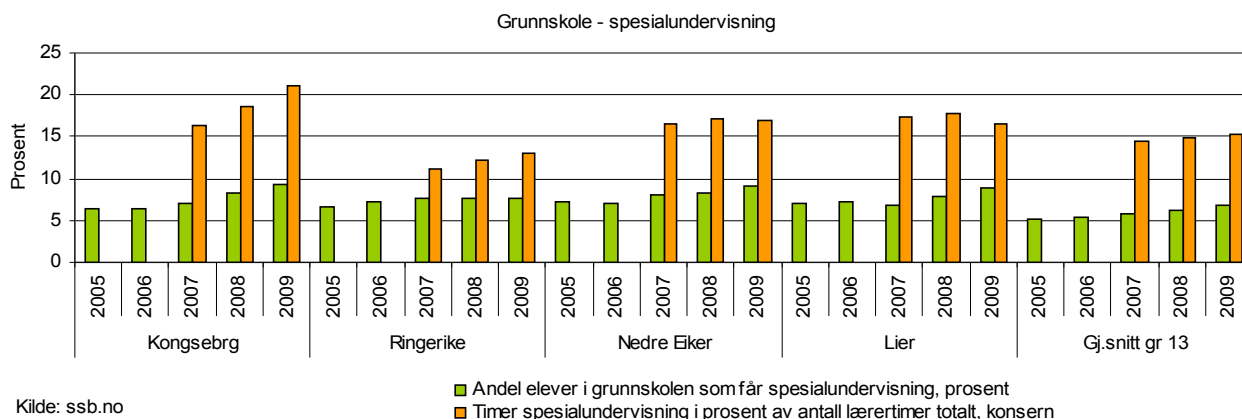
STATUS

Barnehage

	2006	2007	2008	2009	2010
Barn med barnehageplass pr 15/12	1 215	1 274	1 347	1 412	
I % av alle barn i aktuell alder (Kostra)	88,00	90,40	90,10	91,90	
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage (Kostra)*	102 954	107 816	123 158	124 547	
Brukerundersøkelse; svar - grad av fornøyd / svarsnitt (skala 1-6)	5,0		4,9		5,0
Antall timer med spesialpedagogisk hjelp, barn under opplæringspliktig alder		60	222	429	429

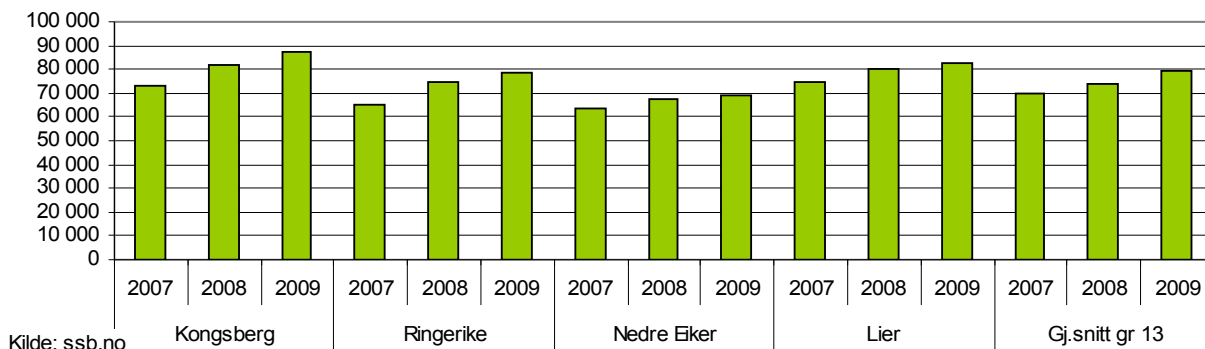
* Årsaken til et kostnadshopp fra 2007 til 2008 synes å ha en påvirkningskilde utenom egen organisasjon. Jf Kostratallene har sammenlignbare kommuner (grp. 13) hatt et tilsvarende «hopp» i samme periode. I lokale regnskaper er det spesielt to ting som har hatt en påvirkning. Lønnen har økt mer dette året enn andre år. Inntektene har en nedgang i samme periode.

Grunnskole

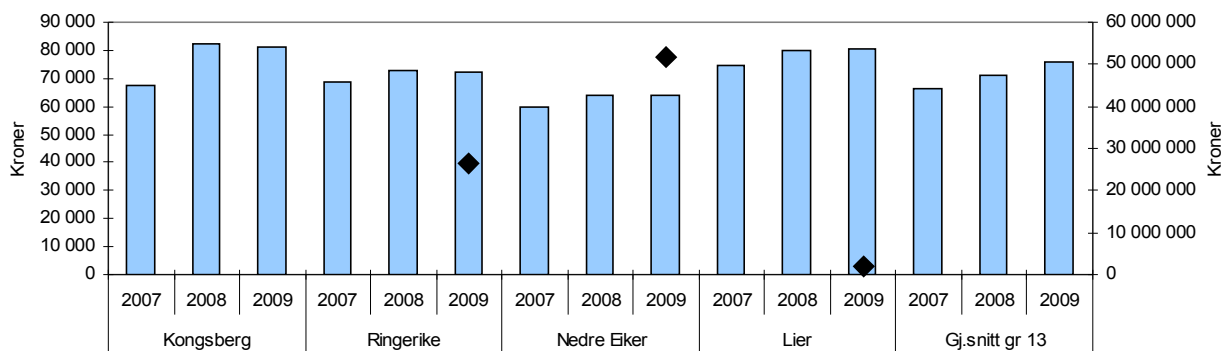
OPPVEKST

Korrigerede brutto driftsutgifter til grunnskole (202, 222, 223) i kroner per elev

Kilde: ssb.no

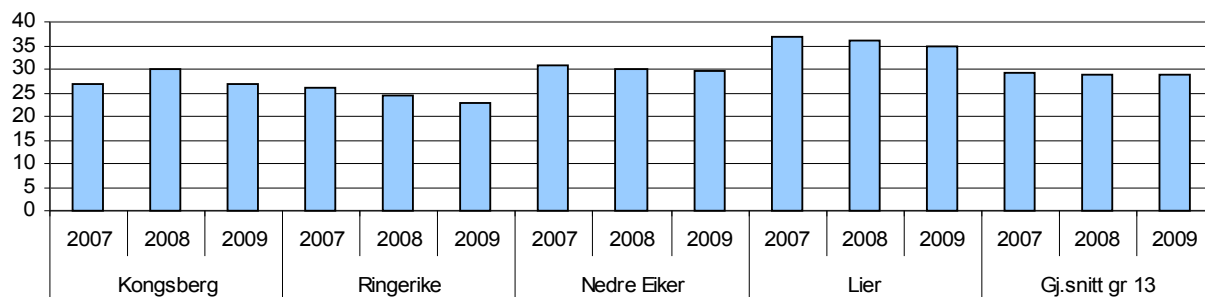
Grunnskole - netto driftsutgifter per innbygger 6-15 år

Kilde: ssb.no

Netto driftsutgifter til grunnskole (202, 222, 223), per innbygger 6-15 år, konsern
 ◆ Lavere utgifter enn Kongsberg (høyre akse)

Netto driftsutgifter til grunnskole (202, 222, 223) i prosent av samlede netto driftsutgifter

Kilde: ssb.no

UTFORDRINGER

Barnehage

Finansiering av barnehageplasser endres fra øremerket tilskudd til rammefinansiering fra januar 2011. Likeverdig økonomisk behandling av private og kommunale barnehager innføres over noen år. Ved oppnådd 100% likeverdig økonomisk behandling, vil kommunens kostnader ved investering og drift av barnehageplasser være uavhengig av eierskap.

Kongsberg har p.t. utfordringer både når det gjelder lovfestet rett til barnehageplass (Bhl §12a), samt å ha tilstrekkelig med barnehageplasser til de som har behov for barnehageplass. Med en befolkningsvekst på 2%, vil kommunen ha et behov for ca 30 plasser (eller 2 nye avdelinger) hvert år.

Lovfestet rett til barnehageplass er et kommunalt ansvar, og de private barnehagene kan ikke pålegges dette. For å sikre de med lovfestet rett, bør det vurderes om andelen kommunale barnehageplasser skal økes i tiden framover. Dette ligger inne i rådmannens forslag.

Iverksetting av tiltakene i vedtatt lokal kvalitetsutviklingsplan for barnehagene og finansiering av dette ligger ikke inne i rådmannens forslag.

Innarbeiding av økte kostnader til drift av ny barnehage på Gamlegrendåsen er lagt inn i rådmannens forslag.

Økte kostnader som følge av at statstilskuddet til ikke-kommunale barnehager kommer i den totale rammen til kommunen, er innarbeidet i forslaget.

Styrkingstiltak i kommunale og ikke-kommunale barnehager reduseres med årsvirkning på 1 mill. kr. i 2012. Dette er tiltak som benyttes til å styrke tilbudet til barn med ekstra behov og må sees i sammenheng med spesialpedagogisk hjelp. Færre timer til styrkingstiltak kan på sikt føre til økte utgifter til spesialpedagogisk hjelp.

Det er et økende behovet for spesialpedagogisk hjelp til barn under opplæringspliktig alder. Budsjetteknisk finansieres dette ved å redusere driftsbudsjettene til de kommunale barnehagene, samt ompostere vakante stillinger fra Hvitvingfoss barnehage da denne har noe ledig kapasitet. Omposteringene utgjør ca 650 000 kr. Dette kan få konsekvenser for det kommunale tilskuddet til de ikke-kommunale barnehagene. Det er gjort et anslag på at overføringer til de ikke-kommunale barnehagene reduseres med 1 mill. kr. sett i forhold til overføringer i 2010. Nøyaktige beregninger vil kunne foreligge når ny forskrift til beregning av tilskudd til ikke-kommunale barnehager foreligger november/desember 2010. De ikke-kommunale barnehagene vil få sin andel av en styrking av midler til spesialpedagogisk hjelp.

Grunnskole

De største utfordringene i forhold til undervisningen i tiden fremover vil være;

- å redusere andelen elever med spesialundervisning,
- å gi bedre tilpasset opplæring,
- å få flere elever som presterer over kritisk nivå på nasjonale prøver,
- å videreutvikle undervisvurderingen og den kriteriebaserte vurderingen som skal hjelpe elevene fremover.

Dette er tiltak som krever at skolene har en rimelig god ressurstilgang som gir muligheter for fleksible organiseringsformer som ivaretar alle elever. Opptrappingsplanen for lærertettheten som er gjennomført de senere årene har lagt et godt grunnlag for å kunne arbeide videre med disse tiltakene. Det er viktig å kunne ha forutsigbare rammer ledsaget av systematisk kompetanseutvikling for å kunne lykkes i dette som er et langsiktig arbeid.

Budsjettmessige utfordringer de kommende årene

1. Skifte av transportør, samt nye retningslinjer for rettigheter til skyss har ført til en stor økning i utgiftene til skoleskyss. Økte utgifter på 1 mill kr. er innarbeidet Finansiert innenfor egen ramme.
2. Utgifter knyttet til innføring av FEIDE-løsning (nasjonale føringer) og drift av regional Fronter-administrator vil være nye tiltak i 2011. Dette er finansiert innenfor egen ramme i 2011 med årsvirkning på 0,5 mill kroner. Det er ikke funnet inndekning for dette i 2012.
3. Vi skal likestille digital kompetanse med ferdigheter som å lese, skrive, regne og å kunne uttrykke seg muntlig.

OPPVEKST

Vi har i dag ca. 1000 elevmaskiner med en gjennomsnittlig levetid på 4 år. D.v.s. at ca. 250 maskiner må skiftes årlig dersom vi skal være på samme nivå som i dag. For å nå dette målet bør det budsjetteres med 1,2 mill. kr. I budsjettet lå det opprinnelig 800 000 kr. Dette er i budsjettforslaget redusert til 540 000 kr. i 2011, som nulles i 2012.

4. Budsjettforslaget tar ikke høyde for behovene for å oppdatere inventar, læremidler og lærebøker. Over tid vil dette forringe læringsmiljøet merkbart. Flere skoler har inventar og læremidler som burde vært skiftet ut for lenge siden. Dette er ikke innarbeidet i rådmannens forslag.
5. Stort behov for å oppgradere bygningsmassen, slik at det er viktig å følge opp tidligere vedtatt skolebruksplan. Dette er delvis innarbeidet i rådmannens forslag. Oppvekst foreslår at investeringer til skolebygg fremskyndes.
6. Kunnskapsdepartementet, KS, lærerorganisasjonene og Universitets- og høyskolerådet har utarbeidet en strategi for videreutdanning av lærere. Videreutdanningen skal i første rekke målrettes mot fagområder og emner det på landsbasis særlig er behov for å styrke. Strategien innebærer at kommunen må betale 40% av vikarutgiftene av et helt årsverk for en lærer som tar 60 studiepoeng. Dette er ikke innarbeidet i rådmannens forslag.
7. I forhold til tidligere vedtatte opptrappingsplan for lærertetthet, står det fortsatt igjen 10 årsverk før denne er fullført sett opp mot bemanning per august 2010. Slik budsjettforslaget ligger, vil det stå igjen 15 årsverk før denne er realisert.

Kutforslag

I budsjetttrammen for 2011 lå det opprinnelig en liten økning i forhold til tidligere vedtatte opptrappingsplan for lærertetthet. Dette vil benyttes til å dekke økte utgifter til pkt. 1 og 2 omtalt over i 2011. I 2012 er det ikke funnet inndekning for pkt 2. I rådmannens forslag til budsjett ligger det inne en reduksjon på 6 mill. kroner i 2011 og 8 mill. kroner i 2012 for oppveksttjenesten. Følgende kutt foreslås:

	2011	2012
1. Redusere styrkingstiltak barnehage	kr 416 000	kr 1 000 000
2. Effektivisere drift kommunale barnehager	kr 1 000 000	kr 1 000 000
3. Ta bort støtte til toleransereiser	kr 900 000	kr 900 000
4. Ta bort leirskoletilbudet	kr 820 000	kr 820 000
5. Ta bort midler til morsmåslærere	kr 503 000	kr 503 000
6. Avvikle lærlingeordningen	kr 300 000	kr 794 000
7. Avvikle Røde Kors, leksehjelpen	kr 100 000	kr 100 000
8. Bruke disposisjonskonto	kr 500 000	kr 0
9. Redusere antall elevpc'er	kr 260 000	kr 0
10. Redusere lærertetthet	kr 1 201 000	kr 2 883 000
Sum	kr 6 000 000	kr 8 000 000

Konsekvenser av kutforslagene:

1. Redusere styrkingstiltak barnehage: Tilbud til barne med ekstra behov reduseres. Kan på sikt føre til økte utgifter i forhold til spesialpedagogisk hjelp.
2. Ytterligere effektivisering av kommunale barnehager: Midler er flyttet fra de kommunale barnehagenes driftsbudsjetter og over til en styrking av spesialpedagogisk hjelp. Dette vil sannsynligvis få konsekvenser for overføringene til de ikke-kommunale barnehagene. Utgifter til spesialpedagogisk hjelp er midler som de ikke-kommunale barnehagene vil få sin andel av.
3. Ta bort toleransereiser: Viser til sak 06/09 i UKO der toleransereiser er behandlet. Dette er et godt tilbud som skolene etterhvert har gode rutiner på i forhold til gjennomføring. Tiltaket er holdt opp mot kommunestyrets ønske om økt lærertetthet.
4. Ta bort leirskoletilbudet: Alle elever reiser på leirskole i løpet av grunnskolen (7. trinn). Dette er ikke lov-pålagt, og er holdt opp mot kommunestyrets ønske om økt lærertetthet.
5. Ta bort midler til morsmåslærere: Behovet er varierende. Skolene må selv kjøpe tjenester av egne driftsbudsjett når det oppstår behov.
6. Avvikle lærlingeordningen: Det tas ikke inn nye lærlinger høsten 2011, og ordningen avvikles i 2012. Det har vist seg vanskelig å rekruttere lærlinger, og en utfasing av ordningen gjør at budsjettmidlene kan styrke grunn-

- bemanningen i skolene. Tiltaket innebærer ikke rekruttering av kritisk kompetanse.
7. Avvikle samarbeidet med Røde Kors leksehjelpen: Gjennomføring av gratis leksehjelp på alle barneskoler reduserer behovet. Tilbudet når muligens ikke ut til de eldre elevene som har behov for leksehjelp utenfor skolens arena.
  8. Bruke disposisjonskonto: Erfaringsmessig påløper det ekstra utgifter gjennom året innenfor ulike områder. Disposisjonskontoen har vært en buffer som gjør oss i stand til å håndtere slike uforutsette hendelser. Ved å bruke denne i 2011 til å dekke innsparinger, må skolene dekke slike utgifter på egen hånd.
  9. Redusere antall elev-pc'er: Det ligger inne noe midler til utskifting av elevmaskiner i 2011, men langt fra det som er tilstrekkelig for å opprettholde en funksjonell maskinpark. (Se pkt. 2 under «utfordringer»). Det ligger ikke inne midler til utskifting i årene fremover.
  10. Redusere lærertetthet: For å komme i havn med budsjettet, er det ikke til å unngå at antall lærerårsverk må reduseres. I budsjettforslaget ligger det inne en reduksjon på 5,2 årsverk fra 1. august 2011. På samme måte som styrkingstiltak i barnehage, reduserer dette skolenes handlingsrom i forhold til å kunne håndtere elever som behøver ekstra oppfølging. Dersom kommunestyret velger å beholde noen av tiltakene som er foreslått avvirket (over), vil lærertettheten reduseres ytterligere. Rektorene er samstemte om at de vil prioritere lærertetthet fremfor tiltak som ikke direkte berører skolehverdagen. I en videre drøfting av hvordan skolene ønsker å håndtere reduksjonen av lærerstillinger, er det nærliggende å vurdere å avvikle eller redusere tiltak som alternative læringsarenaer, Naturskolen, Newton-tiltak, Rikskonsertene, mottaksklasser for fremmedspråklige og tidlig innsats på småtrinnet. Alternativer utover dette vil være å se på om kommunen har en hensiktsmessig skolestruktur.

MÅL

BARNEHAGE

1. Full barnehagedekning.
2. Implementering av Kvalitetsutviklingsplan for kongsbergbarnehagene 2010 – 2014.
3. Stabilisere nivået på tjenester til barn med særlig behov (spesialpedagogiske -, og styrkingstiltak).

Tabell 1:

Mål nr	Indikator / tiltak	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Rapportering
1	1		58 (53)	30	0	0	0	aug.
	2		18	60	60	30	30	aug/høst
2	1	87,1	86,1	90	90	90	90	kostra
3	1	429	429	429	429	429	429	aug.

Rapportering: Å = årlig, T = tertial, K = kvartal, M = månedlig

GRUNNSKOLE

Tabell 1: (Tallene for nasjonale prøver viser % andel elever på nivå 2 og 3. Nivå 1 representerer kritisk grense. Tallene i parentes er nasjonale resultater). Eksamensresultatene har en 6-delt skala der 6 er best.

Mål nr	Indikator / tiltak	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Rapportering
1	Miljøsertifisering av egne virksomheter innen 2012 (Gjelder skoler. Alle kommunale barnehager har gjennomført)	1	4	4	4			Å

OPPVEKST

Mål nr	Indikator / tiltak	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Rapportering
	sertifiseringen)							
2	Kongsbergskolen skal være anerkjent for høy kvalitet på undervisningen							Å
1	Nasjonale prøver lesing 5. trinn	78,1 (73,4)	77,4 (73,4)	80	80	80	80	
2	Nasjonale prøver regning 5. trinn	79,3 (72,4)	79,8 (72,6)	82	82	82	82	
3	Nasjonale prøver engelsk 5. trinn	73,8 (76,3)	72,5 (76,2)	80	80	80	80	
4	Eksamensresultater norsk 10. trinn	3,3 (3,4)	4,1 (3,6)	4,2	4,2	4,2	4,2	
5	Eksamensresultater matte 10. trinn	3,9 (3,4)	3,4 (3,2)	4,2	4,2	4,2	4,2	
6	Eksamensresultater engelsk 10. trinn	4,0 (3,8)	3,6 (3,8)	4,1	4,1	4,1	4,1	
3	Opplæringen skal være tilpasset den enkelte elev.							
1	Antall elever pr. undervisningsrelatert årsverk (voksnetthet)	12,0	12,0	11,5	11,5	11,5	11,5	
2	Andel elever med enkeltvedtak (spesialundervisning).	9,2	9,2	8,5	7	7	7	
4	Kongsbergskolen skal ha et trygt og utfordrende læringsmiljø							Å
1	Brukerundersøkelse: Trivsel 7. kl.	4,1 (4,3)	4,5	4,7	4,7	4,7	4,7	
2	Brukerundersøkelse: Mobbing 7. kl.	1,6 (1,4)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
3	Brukerundersøkelse: Trivsel 10. kl.	4,1 (4,1)	4,4	4,6	4,6	4,6	4,6	
4	Brukerundersøkelse: Mobbing 10. kl.	1,5 (1,4)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
5	Brukerundersøkelse: Medbest. 10. kl.	2,6 (2,3)	2,7	2,8	2,8	2,8	2,8	

Mål nr. 4: Brukerundersøkelsen har en 6-delt skala der 6 er best, med unntak av kategorien mobbing der lav skåre indikerer lite mobbing. Nasjonale resultater er i parentes.

Rapportering: Å = årlig, T = tertial, K = kvartal, M = månedlig

INNSATSMIDLER / RESSURSBRUK

Personell:

Tabell 2: (Tall beregnet i forhold til basisbudsjett)

Seksjon	2010	2011	2012	2013	2014
1110 Fellesutgifter, morsmållærer (2029)	1,08	1,00	1,00	1,00	1,00
1110 Fellesutgifter, spes.ped.tiltak i bh. (2115)	8,18	8,18	8,18	8,18	8,18
1111 Vestsiden skole	36,38	37,49	37,49	37,49	37,49
1112 Raummyr skole	54,34	57,31	57,31	57,31	57,31
1113 Wengersborg skole	32,34	32,66	32,66	32,66	32,66
1114 Tislegård skole	39,31	39,60	39,60	39,60	39,60
1115 Skrim skole	29,10	29,53	29,53	29,53	29,53
1116 Kongsgårdmoen skole	26,64	27,32	27,32	27,32	27,32
1117 Efteløt skole	16,50	16,81	16,81	16,81	16,81
1118 Jondalen skole	9,53	9,37	9,37	9,37	9,37
1119 Hvitvingfoss skole	30,39	32,88	32,88	32,88	32,88

OPPVEKST

Seksjon	2010	2011	2012	2013	2014
1121 Skavanger skole	25,15	26,42	26,42	26,42	26,42
1122 Gamlegrendåsen skole	50,88	56,46	56,46	56,46	56,46
1123 Madsebakken skole	32,97	34,80	34,80	34,80	34,80
1124 Berg skole	8,04	8,25	8,25	8,25	8,25
1150 Voksenopplæring	14,10	15,48	15,48	15,48	15,48
1200 Fellesutgifter, lærlinger (2111)	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
1200 Fellesutgifter, styrkingstiltak (2111)	5,70	5,70	5,70	5,70	5,70
1200 Fellesutgifter, flyktninger (2113)	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60
1211 Skavanger barnehage	14,80	14,80	14,80	14,80	14,80
1212 Rekrutten barnehage	7,00	7,00	7,00	7,00	7,00
1213 Venåsløkka barnehage	10,00	10,00	10,00	10,00	10,00
1214 Tislegård barnehage	13,00	13,00	13,00	13,00	13,00
1215 Kragsgate barnehage	8,00	8,00	8,00	8,00	8,00
1216 Hvitvingfoss barnehage	7,00	7,00	7,00	7,00	7,00
1217 Gamlegrendåsen barnehage	14,00	14,00	14,00	14,00	14,00
SUM godkjente årsverk	500,03	518,66	518,66	518,66	518,66

Endringstiltak – og driftskonsekvenser som er innarbeidet i budsjettforslaget

Tabell 3:

Tiltak eller endringer		2011		2012		2013		2014	
Nr	Tekst	Utg.	Innt. (-)	Utg.	Innt. (-)	Utg.	Innt. (-)	Utg.	Innt. (-)
1	Lønnsjustering i forhold til vedtak 2010	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Korrigerte inntekter / utgifter, basisbudsjett	4 870	-4 870	4 145	-4 145	3 824	-3 824	3 572	-3 572
3	Økte kostnader, godkjente barnehager	17 915		17 915		17 916		17 915	
4	Øremerket statstilskudd barnehager, inn i rammeoverføring		126 822		126 822		126 822		126 822
5	Statstilskudd for mottak av flyktninger	91	-91	91	-91	91	-91	91	-91
6	Ny privat barnehage, Nakuba, Gamlegrendåsen	4 970		11 927		11 927		11 927	
7	Omstillingstiltak for oppvekst totalt	-6 000		-8 000		-8 000		-8 000	
SUM til tabell 3 (1000 kr)		21 846	121 861	26 078	122 586	25 758	122 907	25 505	123 159

OPPVEKST

Økonomi:**Driftsutgifter, -inntekter og netto med endringer i forhold til vedtatt i 2010:****Tabell 4:**

Drift (1000 kr)	Tidligere årsregnskap		Budsjett				
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Utgift	392 509	436 087	454 295	456 464	454 197	453 961	453 962
Korrigeringer fra tabell 3				21 846	26 078	25 758	25 505
Korrigert utgift				478 310	480 275	479 719	479 467
Inntekt (-)	-164 064	-194 115	-181 617	-180 510	-179 992	-179 751	-179 751
Korrigeringer fra tabell 3				121 861	122 586	122 907	123 159
Korrigert inntekt				-58 649	-57 406	-56 844	-56 592
Netto	228 445	241 972	272 678	419 661	422 869	422 875	422 875

Merknad:

Korrigeringer er sum utgift og inntekt hentet fra tabell 3 ovenfor. Regnskapstall er hentet fra de samme avdelingene som inngår i ny enhetsstruktur f.o.m. 2009.

Netto driftsutgifter fordelt på KOSTRA-funksjoner:**Tabell 5:**

KOSTRA-funksjon (1000 kroner)		Regnskap 2009	Budsjett 2010	2011	2012	2013	2014
120	Administrasjon	196	53	230	230	230	230
190	Interne serviceenheter	0	-3 935	-6 000	-8 000	-8 000	-8 000
201	Førskole	11 246	13 722	158 179	165 136	165 136	165 136
202	Grunnskole	190 663	209 123	209 275	208 827	208 834	208 835
211	Styrket tilbud til førskolebarn	5 404	7 901	12 379	12 379	12 379	12 379
213	Voksenopplæring	-1 023	3 530	3 596	3 596	3 596	3 596
215	Førskoletilbud (SFO)	1 922	3 495	3 615	3 615	3 614	3 613
221	Førskolelokaler og skyss, husleie	3 365	3 954	3 954	3 954	3 954	3 954
222	Skolelokaler, husleie	27 483	32 977	32 666	31 365	31 365	31 365
223	Skoleskyss	4 622	3 764	3 764	3 764	3 764	3 764
850	Generelt statstilskudd vedrørende flyktninger	-1 906	-1 906	-1 997	-1 997	-1 997	-1 997
Sum nettoutgift		241 972	272 678	419 661	422 869	422 875	422 875

OPPVEKST

VEDLEGG TIL BUDSJETTFORSLAGET

Betalingssatser som er brukt i innteksberegningen, se vedlegg 1

SFO-satser er ikke foreslått øket fra 2010 til 2011. Begrunnelsen er at det er innført ordning med gratis leksehjelp som «tar» noe av den tiden som tidligere er benyttet til SFO-tilbudet.

HANDLINGSPLANER

Sammendrag handlingsplan for HMS

Det vises til KKE KF's tiltaksplan for enhetens formålsbygg. Videre vises til interne tiltak. Ref. MTU's handlingsplan og vernerundenes handlingsplaner.

Sammendrag handlingsplan for kompetanseutvikling

Barnehage:

De kommunale barnehagene disponerer en andel kommunale midler til kompetansetiltak, i tråd med egne planer og prioriteringer. Denne andelen styrkes i 2011. Videre vil det i 2011 gjennomføres kompetansetiltak som er i tråd med delmålene i Kvalitetsutviklingsplan for kongsbergbarnehagene 2010 - 2014. Dette som et tilbud til alle barnehagene, uavhengig av eierskap. Dette vil bli konkretisert i en strategiplan.

Skole:

Det statlige driftstilskuddet til kompetanseutvikling omprioriteres fra etterutdanning til videreutdanning. Den store utgiften her er vikarutgifter. Kongsberg har tre lærere inne på videreutdanning. Budsjettforslaget gir ikke rom for økning. Når det gjelder kompetanseheving prioriteres følgende tiltak: Forsterka innsats på leseopplæring gjennom Sol-prosjektet, elevvurdering, klasseledelse og lederoppfølging med vekt på organisasjonsutvikling. Dette følger prioriterte tiltak som er en oppfølging av vedtatt kvalitetutviklingsplan.

UTENFOR BUDSJETTRAMMEN / TILLEGGSFORSLAG

Driftstiltak i prioritert rekkefølge:

Tabell 6:

Tiltak			Nettoutgift (1000 kroner)			
Nr.	Type	Tekst	2011	2012	2013	2014
1	D	Fullføre opptrappingsplan for økt lærertetthet	8 200	8 200	8 200	8 200
2	D	Feide-løsning, Fronter administrator og lisenskostnader		403	403	403
3	D	Inn på tunet	200	400	400	400
4	D	Kvalitetsutviklingsplan for barnehagene i Kongsberg	100	100	100	100
5	D	Veiledning av nyutdannede	90	90	90	90
6	D	Rekrutteringstiltak omdømmeprojektet	90	90	90	90
Netto driftseffekt			8 680	9 283	9 283	9 283

Type tiltak: D = driftstiltak og DI = driftskonsekvenser av investeringer

K = kompetansetiltak og HMS = HMS relaterte tiltak

Merknad:

1. Det er de siste årene satset betydelige ressurser på å øke lærertettheten til nivået fra 1998. Det gjenstår nå en opptrapping på 10 årsverk før målet er nådd.
2. Drift er lisenskostnader Fronter. Lønnskostnader er Kongsberg kommunes andel av stillingen som regional Fronter-administrator. Investeringer knyttet til kostnader for innføring av FEIDE-løsning i Kongsberg. Utdanningsdirektoratet har føringer om at alle kommuner innfører FEIDE i løpet av 2010.
3. Dette er et prosjekt som har sitt utspring i nasjonal satsing. Kongsberg kommune har også prioritert dette i sin kommuneplan og Kongsberg har nå fått sentrale prosjektmidler og status som Inn på tunet-kommune. For å få til forutsigbar satsing, også for tilbyderne (gårdbrukerne), ønsker oppveksttjenesten å ha en sentral pott. Denne kan skolene få benytte til de elever som gjennom sakkyndig vurdering kan ha utbytte av en alternativ læringsarena som Inn på tunet-prosjektet representerer.
4. Midler til tiltak i tråd med lokal kvalitetsutviklingsplan. (Ref. Kvalitetsutviklingsplan 2010- 2014)
5. Videreføring av tiltak som ble igangsatt i 2010. Ca. 10 deltakere våren 2010, 8 har meldt seg på for høsten 2010. Tilbud til alle nyutdannede i barnehager i Kongsberg, uavhengig av eierskap. Kommunen dekker utgiftene til veilederne, den enkelte barnehage må dekke evt. vikarutgifter. Utdanningen av veiledere/mentorer er gratis, utgiftene dekkes av fylkesmannen som et ledd i "Ny som lærer"-prosjektet (Høgskolene i Telemark, Vestfold og Østfold).
6. Omdømmeprojektet vil inneholde forslag til rekrutteringstiltak som skal ha som målsetting å rekruttere og beholde den beste kompetansen i ulike tjenesteenheter. Et eksempel fra oppvekst: Vi har hatt store utfordringer med å rekruttere kompetanse i fremmedspråk som spansk og tysk. Tiltak for å bøte på dette vil innebære noen ekstrautgifter for tjenesteenhetene.

Investeringsstiltak i prioritert rekkefølge:

Tabell 7:

Tiltak			Nettoutgift (1000 kroner)			
Nr.	Type	Tekst	2011	2012	2013	2014
1	I	Utskifting av elev-PC'er	710	1 250	1 250	1 250
2	I	Kongsgårdmoen skole	13 500	7 022	-14 451	
3	I	Skolenes innmeldte tiltak	1 500	1 500	1 500	1 500
4	I	Raumyr skole	1 000	18 994	7 072	

OPPVEKST

Tiltak			Nettoutgift (1000 kroner)			
Nr.	Type	Tekst	2011	2012	2013	2014
5	I	Vestsiden ungdomsskole		1 000	9 000	16 000
Netto driftseffekt			16 710	29 766	4 371	18 750

Type tiltak: HMS = HMS-relatert

Merknad:

1. Dagens ramme for Data-PVT dekker utskifting av lærer- og administrasjonsmaskiner i alle grunnskolene i Kongsberg. Disse har en gjennomsnittlig levetid på 3 år. Hvert år må rundt 100 lærer-/ administrasjonsmaskiner skiftes. Med en kostnad på 6.000 kr. pr. maskin er eksisterende budsjettet allerede overskredet. Elevenes maskiner har vi ikke budsjettmidler til å skifte ut når de blir ødelagt. Vi har nærmere 1000 elevmaskiner i skolen idag. Disse har en gjennomsnittlig levetid på 4 år. 250 maskiner må derfor skiftes årlig. 5.000 kr. pr. maskin gir en utgift på 1.250.000 kr. I 2011 dekkes 540.000 kr. innenfor rammen.
2. Skolen er bygningsmessig gått ut på dato for å ivareta behovene for å drive en skole i samsvar med arbeidsmiljøloven og opplæringsloven. Mangelen på grupperom for å drive god undervisning er prekær - og lærernes arbeidsplasser er svært dårlige. I tillegg er det ønskelig å bygge ut skolen til en fullverdig todelt skole. Dette vil fange opp elevvekst i dette området av kommunen og skolen vil ha plass til elevene fra Berg skole dersom dette skulle bli aktuelt.
3. Tilpasse læringsmiljøet til de sentrale kravene om kvalitet og sikkerhet (skolenes innmeldte tiltak): Svært mye av skolens inventar er modent for utskifting for lenge siden. Det er behov for å utstyre klasserommene med mer tidsriktige læremidler som f.eks. smartboards.
4. Kapasiteten ved Raumyr skole begynner å bli for liten. For å ta av for veksten i området, bør Raumyr skole bli prioritert.
5. Vestsiden skole har vansker med å få plass til alle elevene som sogner til denne skolekretsen. Det er mangel på klasserom, grupperom og tidsmessige arbeidsrom for lærerne. Rådmannen tenker at utvidelse av elevkapasiteten med en parallell vil ta opp i seg elevveksten i denne kretsen for flere år framover.

OPPVEKST

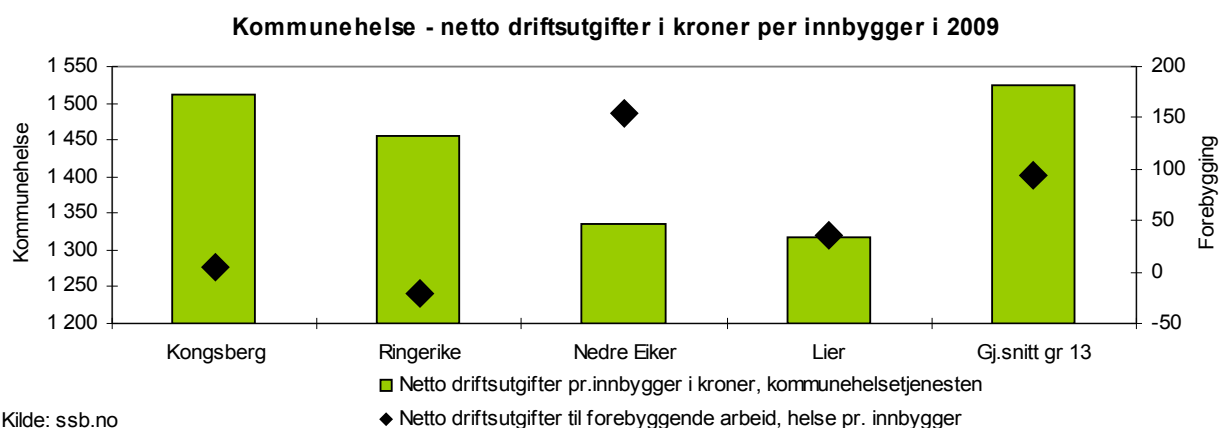
8 HELSE- OG SOSIAL

ORGANISASJON

Helse og sosialenheten er organisert med følgende tjensteområder:

- Forebyggende helsevern (helsesøstertjeneste, jordmortjeneste, helsestasjoner og miljørettet helsevern)
- Legetjenester (kommuneleger, leger med driftsavtaler, turnusleger, legevakt)
- Habilitering og rehabilitering (kommunefysio- og ergoterapi, hjelpemiddelkontor, trygghetsalarmer, privatpraktiserende fysioterapeuter)
- Barneverntjenester
- Flyktningtjenester
- NAV / Sosial

STATUS

For Kongsberg er administrative fellesutgifter til helse og sosial, kostnader til koordineringstjenesten og kostnader til helsetjeneste for asylsøkere inkludert i tallene for 2009.

Barnevern

Fram til 2006 hadde barnevernet et relativt høyt antall plasseringer utenfor egen familie. Det har siden vært arbeidet systematisk med å prioritere tiltak i hjemmet for å unngå plassering utenfor hjemmet. I 2007 ble det gjort 74 slike plasseringer mot 62 plaseringer i 2009. Da 40 % av arbeidstakerne sluttet i 2006, ble det i 2007 inngått en lønnsavtale og opprettet to nye fagstillinger. Dette har sikret rekruttering av dyktige medarbeider og mer stabilitet.

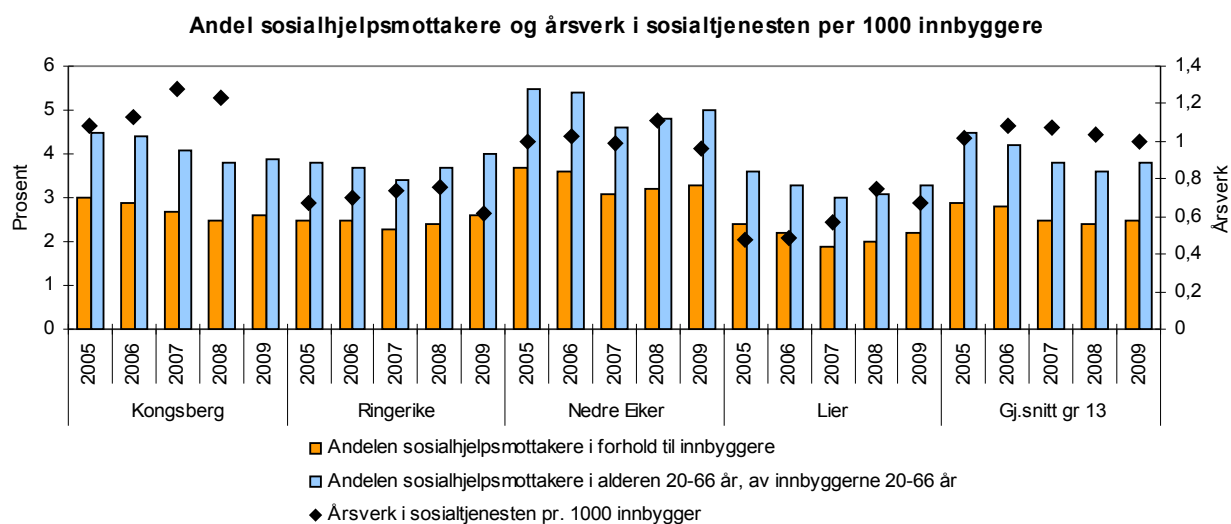
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barneverntjenesten

	2005	2006	2007	2008	2009
Kongsberg	4 271	5 398	5 621	5 760	5 968
Ringerike	4 061	4 617	5 418	6 241	6 593
Nedre Eiker	4 044	4 225	4 764	5 492	5 864
Lier	2 912	2 955	2 986	3 037	3 584
Gj.snitt gr 13	3 927	4 174	4 521	4 851	5 309

NAV sosial

Grafen nedenfor viser at Kongsberg fram til 2009 hadde en jevnt nedadgående trend i andel sosialhjelpsmottagere og på nivå med kommunegruppe 13. Kostnader til sosialhjelp viste samme utvikling. Videre har sosialhjelpsmottagere i Kongsberg gjennomsnittlig en kortere stønadperiode enn i de øvrige kommunene.

HELSE- OG SOSIAL

Kilde: ssb.no

Tall for årsverk i sosialtjenesten i Kongsberg foreligger ikke for 2009 på grunn av rapporteringsfeil

UTFORDRINGER

I løpet av 2009 og 2010 er det gjort vesentlige innskrenkninger på bemanning innenfor enheten. Raumyr Fellestjenester med 4 årsverk er lagt ned ved at to av medarbeiderne er overført til andre enheter, en til ASVO og en er ute av kommunens tjeneste. Koordineringstjenesten i rehabiliteringsavdelingen er avviklet med innsparing på 2 årsverk. Flyktningetjenesten har redusert annen lønn med 80 000 kr. Drift av legevakt ble redusert med rundt 200 000 kroner.

Økende folketall, høye fødselstall og samfunnsutviklingen gir tilsvarende øking i oppgavemengden. Dette gjelder særlig tjenester fra helsestasjonene, barnevern, NAV og legevakt. Nedleggning av koordineringstjenesten fører til økt belastning for våre øvrige tjenesteområder.

- Forebyggende helsevern - Helsestasjon 0 – 20 år

Fødselstall på over 300 for 4. år på rad gir store utfordringer på oppfølging. Innenfor eksisterende ramme skal det utføres 800 – 1000 flere helseundersøkelser årlig. Dette medfører reduksjon på andre forebyggende tiltak som foreldreveiledning og grupper for foreldre.

For å dekke utfordringer i Helsestasjon for ungdom er vi tilført kr 300 000 fra Helsedirektoratet for å styrke bemanningen.

- Legetjenester

Sykehjemslege i heltid har radikalt bedret situasjonen ved de sykehjem som nyter godt av legens tjenester. Bedre legedekning gir også bedre rekruttering av sykepleiere til en pasientgruppe som blir stadig mer krevende i forhold til medisinsk-faglig kompetanse. Dette engasjementet er imidlertid ensomt og svært krevende når sykehjemslegetjenester er minimale og fortsatt godt under gjennomsnittlig legedekning ved sykehjem i andre kommuner.

- Legevakt

Det har over år vært en drift på Legevakten med lav bemanning i forhold til de tjenestene som ytes og som forventes. Legevakt er en tjeneste som har aktiv beredskap døgnet rundt, hele året. Det meste av aktiviteten skjer på kveld, natt, helg og ferier. Bemanningen det er midler til, gjør at det er relativt lavere bemanning i helgene enn i uka. Dette fører til en uholdbar arbeidssituasjon for de ansatte. Sykefraværet er høyt, og det er en stor utfordring å få dekket dette med kompetente vikarer. De gjenværende fast ansatte dekker en stor del av fraværet ved dels å ta vakter hver annen helg. Turnus må legges om som følge av nytt regelverk i Hovedavtalen.

- **Habilitering og rehabilitering**

Tjenestene gis til alle aldersgrupper uavhengig av bosted. Barn og brukere som bor i eget hjem prioriteres for å kunne bo hjemme lengst mulig. Fysioterapi til beboere på institusjon er priorisert ned til et måltall på 0,09 t/beboer uke, sammenlignet med gjennomsnittlig 0,3 t/beboer i kommunegruppe 13. Med bedret sykehjemslegetjeneste sikres beboerne en høyere faglighet, men dette medfører også økt etterspørsel etter fysioterapi både ift veiledning og behandling på institusjon.

Institusjonene kan kun dekkes av kommunalt ansatte fysioterapeuter. En høy andel av kommunens fysioterapeuter er privatpraktiserende. Det ligger en utfordring i å bruke deres innsats rettet mot å forebygge institusjonalisering. Skinnarberga skal dekke kommunens behov for rehabiliteringsplasser. Omgjøringen til korttidsplasser for hele Skinnarberga er vellykket, men vi ser en underdekning av fysioterapeuter skal målet om tilbakeføring til hjemmet oppnås. Omsorgsplanen legger opp til en ytterligere økning av antall rehabiliteringsplasser. Dette gir en utfordring på økte ergo- og fysioterapiressurser.

- **Barneverntjenester**

Kongsberg har som landet for øvrig hatt en sterk økning i antall bekymringsmeldinger; 40 % flere henvendelser i 1. halvår 2010. I rammebevilgningen over Statsbudsjettet for 2010 ble det lagt inn 440 stillinger til barnevern.

Overføring av ungdom over 18 år til fortsatt oppfølging gjennom NAV-tiltak har vært minimal.

Siden 2007 har plasseringer utenfor hjemmet blitt redusert med 20 %. På samme tid har kostnader til BUF-etat, kjøp av statlige plasser, og KS-satser til fosterhjem økt radikalt. Tjenestens merforbruk i forhold til budsjett for 2009 var kr 2.901.000,-. Det er satt inn kr 400 000 mer for 2011.

Arbeidet med integrering av enslige mindreårige flyktninger fungerer meget bra og er fortsatt i positiv økonomisk balanse.

- **Flyktingtjenester**

Flyktingtjenesten regner med å holde budsjettet innenfor gitte rammer i 2011. Det er flyttet midler fra drift til introduksjonslønn for flyktninger. Dette for å dekke økningen i G (grunnbeløpet i folketrygden) som justeres hvert år.

- **NAV / Sosial**

Kvalifiseringsprogrammet (KVP) ble en lovpålagt tjeneste og ytelse fra 2008 som til nå har vært finansiert med øremerkete midler. Fra 2011 er KVP inkludert i rammetilskuddet med 3,9 millioner kroner. Det er tette krav til oppfølging av KVP-brukerne med et måltall for 2011 på rundt 40 personer. Stønad til KVP-brukere vil i 2011 utgjøre ca. 5,9 millioner kroner.

Økonomisk sosialhjelp svinger med boligpriser, strømudgifter, arbeidsledighet og rusproblematikk for å nevne de mest avgjørende faktorene. Kongsberg kommunestyre har vedtatt å følge Statens veiledende satser. Disse har økt. Samtidig er det i statsbudsjett 2011 tatt høyde for en bedring av bostøtteordningen som skal virke positivt for kommunenes utgifter..

Raumyr fellestjenester er avviklet. På budsjettet gjenstår tjeneste 2732 Arbeidstrening med 1 mill kroner som overføres ASVO. ASVO vil for dette beløpet ta mot inntil 10 brukere for arbeidstrening. ASVO har også overtatt arbeidsgiveransvar for en av de ansatte ved Raumyr. Tjenestens merforbruk i forhold til budsjett for 2009 var 6,105 mill. kroner. Budsjettet for 2011 er økt med 600.000 kroner.

MÅL

1. Miljøsertifisering etter fastsatt program
2. Utvikle kompetente medarbeidere.
3. Høy stabilitet og kontinuitet hos de ansatte. Vårt tidligere mål om fortsatt nedgang i sykefravær er ikke realistisk.
4. Helsesøstertjenester: Tilby hjembesøk til alle familier med nyfødte barn
5. Legevakt: Høyt kompetent helsepersonell som behandler økt pasientstrøm og reduserer legekonsultasjoner og innleggelse.
6. Habilitering og rehabilitering: 60 % av hjemmefysioterapi gis med siktemål å forebygge institusjonalisering
7. Flyktingtjenester: Integrering av flyktninger over regjeringens måltall.
8. Barnevern: Andel undersøkelser med behandlingstid over 3 måneder. Var 23,2 % i 2006 og 36,4 % i 2007.
9. NAV sosial: Bedret brukertfredshet i 2011 fra 2010.

Tabell 1:

Mål nr	Indikator / tiltak	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Rapportering
1	Miljøsertifisering av egne virksomheter, innen 2012				3			
2	MTU: Har du nødvendig kompetanse til å utføre dine arbeidsoppgaver?	4,7	4,6	4,8		4,8		Hvert annet år
3	Lav turn-over	5 år	5 år	5 år	5 år	5 år	5 år	Å
4	Andel nyfødte med hjembesøk innen 2 uker etter hjemkomst (KOSTRA) (prosent)	43	70	70	70	70	70	Å
5	Intensivert hjemmefysioterapi (prosent)	50	60	60	60	60	60	Å
6	Integrering av flyktninger over nasjonale mål (prosent)	60	65	65	65	65	65	Å
7	Behandlingstid over 3 måneder (prosent)	4,40	4	4	4	4	4	Å

Rapportering: Å = årlig, T = tertial, K = kvartal, M = månedlig

INNSATSMIDLER / RESSURSBRUK

Personell:

Tabell 2: (Tabellen tar utgangspunkt i basisbudsjett)

Seksjon	2010	2011	2012	2013	2014
1300 Fellesutgifter	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
1310 Helsesøstertjenester	17,74	17,74	17,74	17,74	17,74
1340 Legetjenester	12,11	12,11	12,11	12,11	12,11
1350 Habilitering og rehabilitering	18,36	16,45	16,45	16,45	16,45
1520 Flyktningstjenesten	4,00	3,80	3,80	3,80	3,80
1550 Barnevernstjenester	27,40	26,27	26,27	26,27	26,27
1590 NAV / Sosial	31,90	26,30	26,30	26,3	26,30
SUM godkjente årsverk	112,51	103,67	103,67	103,67	103,67

Merknad:

Innen enheten utgjør i tillegg avtaler med privatpraktiserende fysioterapeuter 18,64 årsverk og privatpraktiserende allmennleger 21 årsverk.

Endringstiltak –

Tabell 3:

Tiltak eller endringer		2011		2012		2013		2014	
Nr	Tekst	Utg.	Innt. (-)	Utg.	Innt. (-)	Utg.	Innt. (-)	Utg.	Innt. (-)
1	Lønnsjustering i forhold til vedtak 2010	-525		-525		-525		-525	
2	Korrigerte inntekter / utgifter, basisbudsjett	250	-250	250	-250	250	-250	250	-250
3	Merutgifter privatpraktiserende leger pr 30.04.10	771		771		771		771	

Tiltak eller endringer		2011		2012		2013		2014	
Nr	Tekst	Utg.	Innt. (-)	Utg.	Innt. (-)	Utg.	Innt. (-)	Utg.	Innt. (-)
4	Merutgifter fysioterapeuter pr 30.04.10	1 961		1 961		1 961		1 961	
5	Til private fysioterapeuter, statsbudsjett	830	826	830	826	830	826	830	826
6	Merutgifter leger i turnustjeneste, KPI 2,5%	25		25		25		25	
7	Arbeidstrening	-2 345	1 167	-2 345	1 167	-2 345	1 167	-2 345	1 167
8	Gjenstående av lønnsbesparelse 2,25% i 2011	58		58		58		58	
9	Økning statstilskudd for mottak av flyktninger	142	-142	142	-142	142	-142	142	-142
10	Øremerket tilskudd kvalifiseringsordningen, inn i rammetilskudd		2 000		2 000		2 000		2 000
11	Ref.ordning for individstønnad NAV, inn i rammetilskudd		2 000		2 000		2 000		2 000
12	Økt ramme barnevern	1 000		1 000		1 000		1 000	
13	Økt ramme NAV	1 500		1 500		1 500		1 500	
14	Lisensutgifter Helsenett	150		150		150		150	
15	Omstillingstiltak	-1 500		-1 500		-1 500		-1 500	
SUM til tabell 3 (1000 kr)		2 317	5 601	2 317	5 601	2 317	5 601	2 317	5 601

Kommentar

1, 3, 4: Kompensasjon fordelt fra sentral justeringspott

5: Redusert overføring av statstilskudd + økte overføringer til privatpraktiserende fysioterapeuter

7: Fjernet tjeneste 2732 – Arbeidstrening (overført til ASVO) + beholdt 1 mill. kroner på NAV / Sosial.

12, 13, 15: Styrkingstiltakene holdt opp mot krav til omstilling betyr at man internt i enheten planlegger å bruke 400.000 kroner ekstra i barnevernet og 600.000 kroner ekstra innen NAV / Sosial.

Økonomi:**Driftsutgifter, -inntekter og netto med endringer i forhold til vedtatt i 2010:**

Tabell 4:

Drift (1000 kr)	Tidligere årsregnskap		Budsjett				
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Utgift	130 690	142 833	135 787	134 609	134 609	134 609	134 609
Korrigeringer fra tabell 3				2 317	2 317	2 317	2 317
Korrigert utgifter				136 926	136 926	136 926	136 926
Inntekt (-)	-28 318	-28 447	-23 057	-22 937	-22 937	-22 937	-22 937
Korrigeringer fra tabell 3				5 601	5 601	5 601	5 601
Korrigert inntekt				-17 336	-17 336	-17 336	-17 336

Drift (1000 kr)	Tidligere årsregnskap		Budsjett				
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Netto	102 372	114 386	112 730	119 590	119 590	119 590	119 590

Merknad:

Korrigeringer er sum utgift og inntekt hentet fra tabell 3 ovenfor. Regnskapstall er hentet fra de samme avdelingene som inngår i ny enhetsstruktur f.o.m. 2009.

Netto driftsutgifter fordelt på KOSTRA-funksjoner:**Tabell 5:**

KOSTRA-funksjon (1000 kroner)		Regnskap 2009	Budsjett 2010	2011	2012	2013	2014
120	Administrasjon	960	1 601	1 716	1 716	1 716	1 716
130	Administrasjonslokaler	0	583	583	583	583	583
190	Interne serviceenheter	0	-901	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
232	Forebygging, Helsestasjons- og skolehelsetjenester	10 009	11 162	11 355	11 355	11 355	11 355
233	Annet forebyggende helsearbeid	334	365	372	372	372	372
241	Diagnose, behandling, re-/habilitering	27 290	28 897	33 927	33 927	33 927	33 927
242	Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	16 858	17 221	16 741	16 741	16 741	16 741
243	Tilbud til personer med rusproblemer	0	263	0	0	0	0
244	Barnevernstjeneste	8 899	9 299	9 798	9 798	9 798	9 798
251	Barneverntiltak i familien	4 927	5 589	5 448	5 448	5 448	5 448
252	Barneverntiltak utenfor familien	18 081	13 247	12 940	12 940	12 940	12 940
254	Bistand, pleie og omsorg til hjemmeboende	2 607	3 506	2 521	2 521	2 521	2 521
273	Kommunale sysselsettingstiltak	2 656	2 490	1 250	1 250	1 250	1 250
275	Introduksjonsordning	4 925	5 319	5 409	5 409	5 409	5 409
276	Kvalifiseringsprogrammet	1 786	-1 510	3 474	3 474	3 474	3 474
281	Økonomisk sosialhjelp	18 596	19 355	19 435	19 435	19 435	19 435
285	Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde	-681	-173	-154	-154	-154	-154
850	Generelt statstilskudd vedr. Flyktninger	-2 861	-3 583	-3 725	-3 725	-3 725	-3 725
Sum nettoutgift		114 386	112 730	119 590	119 590	119 590	119 590

VEDLEGG TIL BUDSJETTFORSLAGET

Brukerbetaling / satser som legges til grunn for inntektsberegning i budsjettforslaget, se vedlegg 1

Betalingssatser for trygghetsalarmer foreslås holdt uendret fra 2010 til 2011.

HANDLINGSPLANER

Sammendrag handlingsplan for HMS

Nye lokaler for helsestasjon og barnevern har gitt klar bedring av det fysiske arbeidsmiljøet. Støttesystemene innenfor IKT representerer fortsatt utfordringer som bl.a. fører til problemer i daglig utførelse av arbeidet og unødig bruk av tid. Gjennom vernerundene er det avklart at forholdene for lagring av hjelpemidler, medisinskteknisk utstyr og oksygen bør bedres.

Sammendrag handlingsplan for kompetanseutvikling

Alle ansatte opplever at kompetanseutvikling er høyt prioritert gjennom individuelle planer i hver seksjon. Utfordringen er at med et stort arbeidspress i daglige oppgaver overfor brukerne, er nødvendig kompetanseutvikling stadig vanskeligere å prioritere.

UTENFOR BUDSJETTRAMMEN / TILLEGGSFORSLAG**Driftstiltak i prioritert rekkefølge:****Tabell 6:**

Tiltak			Nettoutgift (1000 kroner)			
Nr.	Type	Tekst	2011	2012	2013	2014
1	D	Økonomisk sosialhjelp	1 500	1 500	1 500	1 500
2	D	Arbeidsgodtgjøring, utgiftsdekning i forsterhjem	2 500	2 500	2 500	2 500
3	D	Kjøp av plasser fra staten	600	600	600	600
4	D	Legevakt, 5 x 0,5 stillinger	1 442	1 442	1 442	1 142
5	D	Sykehjemslege, 0,4 stilling	356	356	356	356
Netto driftseffekt			6 398	6 398	6 398	6 098

Type tiltak: D = driftstiltak og DI = driftskonsekvenser av investeringer
K = kompetansetiltak og HMS = HMS relaterte tiltak

Merknad:

1. Tiltaket er i forhold til erfaringer de siste årene med økende nivå av husleier og priser på strøm. De totale rammer må økes selv om Kongsberg kommune har kortere stønadstid for brukere av økonomisk sosialhjelp enn sammenlignbare kommuner
2. Målsettingen om 20 % redusert bruk av fosterhjem er gjennomført siden 2007. Vi er nå nede på et realistisk minimum. Statens satser har i samme tidsrom økt sterkt.
3. Øking i satser går raskere enn nedgang i antall plasseringer.
4. 3-delt turnus gir store utfordringer og høyt fravær med nødvendig innleie av vikarer.
5. Utvidelsen gir rom for nok en fulltids stilling som sykehjems. Dette gjør at vi kommer opp i gjennomsnittlig legedekning ved våre sykehjem.

Investeringsiltak i prioritert rekkefølge:**Tabell 7:**

Tiltak			Nettoutgift (1000 kroner)			
Nr.	Type	Tekst	2011	2012	2013	2014
1	I	Ny Hvitvingfoss helsestasjon		2 800		
Netto driftseffekt			0	2 800	0	0

Type tiltak: HMS = HMS-relatert

Merknad:

1. Helsestasjonen er i dag i uhensiktsmessige leide lokaler i sentrum. Det vil være bedre utnyttelse av ressursene å samle helsestasjon 0-5 år med helsestasjonedrifta på Hvitvingfoss barne- og ungdomsskole. Det letter det tverrfaglige samarbeidet, og vi vil i tillegg kunne gi PPT og barnevernet lokaler i skolen ved behov. Det vil utvikles til et lite Familisenter på Hvitvingfoss.

9 PLEIE- OG OMSORG

ORGANISASJON

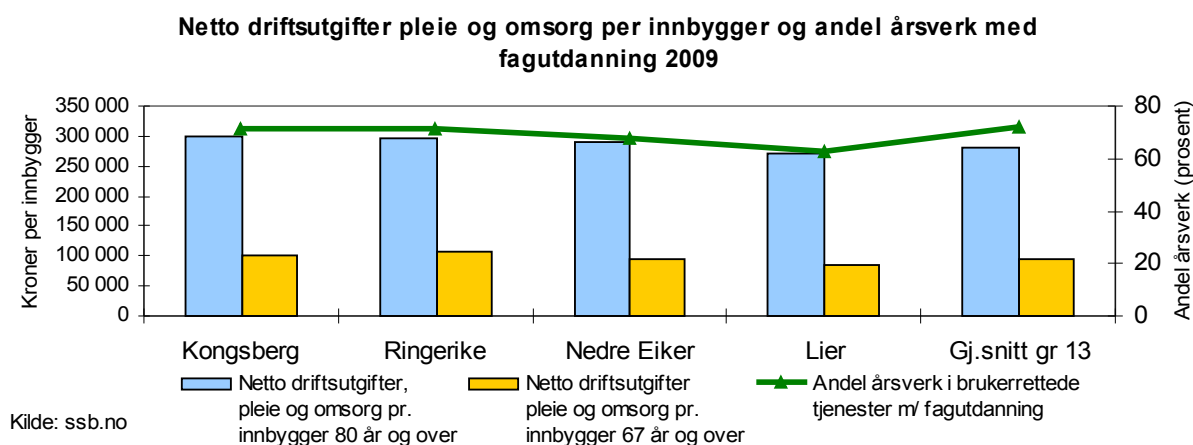
Pleie- og omsorgstjenester er organisert i en enhet med 9 seksjoner:

- Forvaltningsavdelingen (FA)
- Hvitvingfoss
- Skavangertun/Tislegård
- Skinnarberga
- Solstad
- Hjemmebasert Nymoen/ Glitre / Skavangertun
- Tjenester til funksjonshemmede
- Psykiatri
- Kjøkken/vaskeri.

Hver seksjon ledes av en seksjonsleder som har det overordnede ansvaret for sin virksomhet. Seksjonene består av flere avdelinger med ansvarlige teamledere, tilsammen er det 43 teamledere i pleie og omsorg.

STATUS

Den generelle samfunnsutvikling stiller større krav til offentlige tjenester enn tidligere. Tidligere utskrivning av sterkt pleietrengende pasienter fra sykehusene og en økning av brukere med behov for langvarige og sammensatte tjenester utgjør en sentral del av pleie og omsorgstjenestens hverdag. De ressurser kommunen får tilført i denne sammenheng står ikke i forhold til behovet. Økte krav om kompetanse for legemiddelhåndtering medfører stor etterspørsel etter sykepleier- og vernepleierkompetanse. Denne faktoren bidrar til høy bruk av eksterne vikarbyråer for å dekke nødvendige behov blant våre innbyggere.

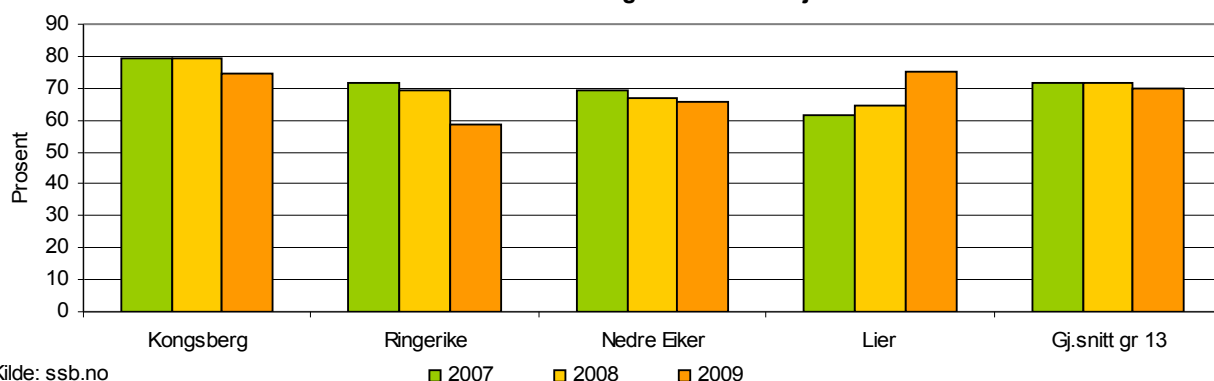
Kommentar:

I 2009 ligger Kongsberg høyere enn sammenligningskommunene. Vår vurdering er at dette har sammenheng med økning kjøp av private tjenester (vikarbyrå) og bruk av overtid i tjenesten som følge av ubesatte stillinger og høyt sykefravær.

Kongsberg ligger i snittet i gruppe 13 hva andel medarbeidere med fagutdanning i tjenesten angår, og over snittet i eget fylke. Det må være et mål at Kongsberg kommune opprettholder å ligge i snittet med vår kommunegruppe 13, men også at vi kommer opp på landsnivået i andel fagutdannede. Vårt langsiktige mål er at vi ligger over landgjennomsnittet.

PLEIE- OG OMSORG

Andel beboere 80 år og over i institusjoner

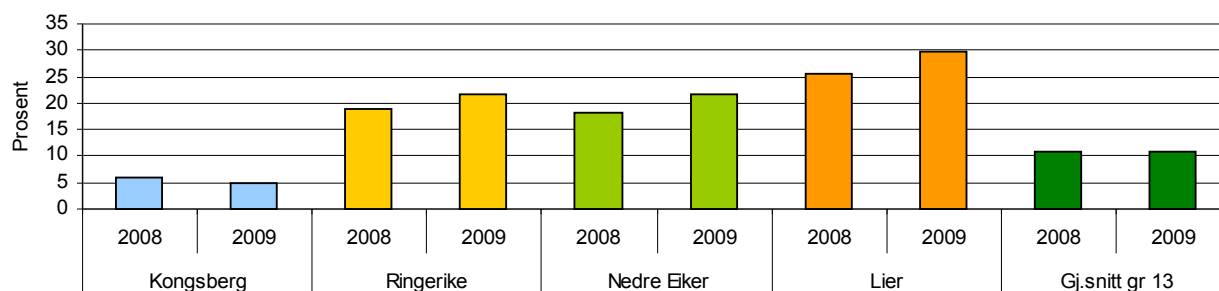
Kilde: ssb.no

Kommentarer:

Kongsberg kommune har ligger høyt i andel eldre over 80 år på institusjon. Det ser ut til å være et gjennomgående trekk at andelen 80+ er synkende i forhold til tidligere år.

For Kongsberg kommune er andel beboere under 67 år betydelig lavere enn sammenligningsgruppene (2009). Av dette leses man at aldersgruppen 67 – 79 år opptar et relativt stort antall plasser. At kommunen har høy andel eldre på institusjon støtter tjenestens strategi om at det bør stases mer på differensiering og lavterskeltak. (vedtatt omsorgsplan 2011 – 2014)

Andel hjemmetjenestemottakere 67 år og over med omfattende bistandsbehov

Kilde: ssb.no

Kommentarer:

Tendensen om at Kongsberg har hatt mange eldre over 67 år på institusjon, bekreftes av tall om hjemmetjenester til samme gruppe. Kongsberg kommune ligger lavest både i 2009 og 2008. Både Kongsberg og gruppe 13 har en nedgang i andelen, men den er relativt størst i Kongsberg.

Andel plasser i skjermet enhet for aldersdemente

	2005	2006	2007	2008	2009
Kongsberg	9,0	9,9	9,5	9,5	9,0
Ringerike	11,5	9,7	9,3	8,2	
Nedre Eiker	24,7	24,7	24,7	24,7	24,7
Lier	3,5	3,5	29,9	29,9	30,3
Gj.snitt gr 13	20,6	21,8	21,9	21,5	22,8

Kommentarer:

Kongsberg kommune har betydelig færre plasser i skjermet enhet enn andre. Utvikling over tid i egen kommune forklarer intern prioritering i og med at totalt antall plasser er konstant. Omgjøring til skjermede plasser i Hvitvingfoss vil vise seg neste år.

UTFORDRINGER

Budsjettrammen for Pleie- og omsorgstjenesten innebærer en reduksjon i aktivitetsnivået og en innsparing på omtrent 9,7 mill. kroner i 2011. Denne innsparingen kommer i tillegg til kommunestyrets vedtak om å redusere lønnsbudsjettet 2,25% i 2011 (tilsvarende 3,5 mill. kroner). Følgende tiltak blir derfor nødvendig:

- Reduksjon 2 årsverk innen pleie og omsorg, 1,2 mill. kroner
- Redusert tjenestetilbud innen alle brukergrupper. Tjenestene reduseres på individnivå gjennom enkeltvedtak fattet i Forvaltningsavdelingen.
- Overtid og vikar-innleie vil kun bli brukt for å ivareta liv og helse.
- Redusere antall sykehjemsplasser, innsparing 4,0 mill. kroner

Det totale innsparingskravet kan ikke innfris uten at det kuttes i tjenestene. Avveiningen er å kutte i enten lavterskel-tjenester eller i heldøgns tjenester. KOSTRA-tall 2009 viser at Kongsberg kommune har høyere andel innbyggere over 80 år og aldersgruppen 67 – 79 på institusjon enn andre (gruppe 13 og Buskerud). Dette som et resultat av for lav grad av differensiering. Vurderingen er at denne utviklingen kan snus gjennom satsning på forebyggende tiltak, hjemme-tjenester, bemannede omsorgsboliger og spesialplasser og korttidsplasser i sykehjem, ref. Omsorgsplan 2011- 2014. Å kutte i lavterskeltjenestene vil være i strid med utviklingsstrategiene i pleie og omsorg. Ved å redusere antall sykehjemsplasser, vil pasientene måtte ivaretas av andre tjenester.

Etter politiske vedtak skal Bjørkebo aldershjem utfases og beboerne skal tildeles alternative pleie og omsorgstjenester. Dette arbeidet er planlagt gjennomført innen 31.12.11. De foreslåtte kutt i tjenestene gjør denne prosessen vanskelig å gjennomføre. Utfasing av Bjørkebo aldershjem forutsetter sykehjemsplasser, fordi bistandsbehovet til beboerne på Bjørkebo tilsier heldøgns omsorgstilbud. Det forutsettes at 2. etg. Solstad tas i bruk for å kunne gjennomføre en slik prosess.

Innsparingen vil bli en utfordring når man ser tendensen de seneste år hvor brukerbehovene øker fra år til år. Nye og omfattende enkeltvedtak har de siste årene gjort det nødvendig å øke bemanningen innenfor de fleste fagområdene, men primært innenfor sykehjem og hjemmetjenesten. Dette har sammenheng med økning i antall ressurskrevende brukere. De utfordringer som har vært i 2009 og 2010 er kun delvis innarbeidet i planperioden. Det er ikke avsatt «reserver» i budsjettet for å ivareta økt volumvekst, til tross for at erfaringsdata viser oss at det hver år kommer i gjennomsnitt 2-4 nye ressurskrevende brukere som utløser tjenester.

Tiltak for å søke en optimal effektiv drift fortsetter i 2011. Dette er et kontinuerlig arbeide. Effektivisering innen drift og forvaltning vil imidlertid ikke dekke opp økte kostnader knyttet til nye behov. Gjennom effektiv tjenesteyting vil vi kunne utnytte våre ressurser på en optimal måte og dermed redusere behovet for økt driftsramme. KOSTRA-tallene viser at tjenesten vil kunne utnytte ressursene bedre ved å øke satsningen på alternativer til heldøgns omsorg. Det er her den fremtidige utviklingen av tjenestene må skje. Omsorgsplan 2011 – 2014 beskriver strategier for økt differensiering slik at vi er rustet til å imøtekomme nye behov, og den kommende samhandlingsreformen. Alternativene til å ikke utbygge tjenesten ihht omsorgsplanen, er å fortsette som før med overvekt på tunge lovpålagte tjenester, noe som igjen gir høye enhetskostnader.

MÅL

Nedenfor beskrives hovedmålene for pleie og omsorg i kommende periode.

Tabell 1:

Mål nr	Indikator / tiltak	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Rapport-ering
1	1			2	7	9	9	Års-melding
2	1			6	6	6	6	Rullering omsorgs-plan.

PLEIE- OG OMSORG

Mål nr	Indikator / tiltak	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Rapport-ering
2	Omsorgsplanen: Omgjøring vaktrom til pas.rom på Tislegård. Økning fra 30 til 32 plasser			32	32	32	32	Rullering omsorgsplan.
3	Omsorgsplanen: IKT-verktøy og opplæring ihht IKT Strategi- og handlingsplan PO		X	X	X	X	X	Rullering omsorgsplan.
3	1	Personaladm: Kompetansemidler og rekrutteringstiltak i PO ihht strategisk rekrutteringsplan		X	X	X	X	Å
	2	Personaladm: Nærværsoppfølging * 2010-tallen er ikke klare	12,4%	*	9,5%	-	-	Mnd. rapp. UHS
4	1	Økonomistyring: Kompetansehevende tiltak og ulike effektiviseringstiltak i enheten	X	X	X	X	X	Mnd. rapp. UHS
5	1	Internkontroll/HMS: Bla. internkontrollforskriften, forskrift om legemiddelhåndtering, ROS-analyser av virksomhetene	X	X	X	X	X	Mnd. rapp. UHS (på avvik)

Rapportering: Å = årlig, T = tertial, K = kvartal, M = månedlig

Kommentar :

Omsorgsplanen 2011 – 2014 er pleie og omsorg sitt strategiske utviklingsdokument. Planen sier noe om kortsiktige og langsiktige mål for tjenesten, og har politisk forankring gjennom vedtak. Enheten har videre administrative målsettinger innen personaladministrasjon (kompetansetiltak, rekrutteringstiltak, IA-tiltak, mm) og økonomistyring som beskrevet. I tillegg kommer overordnede målsettinger som berører alle kommunens enheter. Flere av målene gjenspeiles i lederavtalene.

Tidligere handlingsplan for kompetanseutvikling vil evalueres.

INNSATSMIDLER / RESSURSBRUK

Personell:

Tabell 2: (Tabellen tar utgangspunkt i basisbudsjettet)

Seksjon	2010	2011	2012	2013	2014
1400 Fellesutgifter	10,54	10,44	10,44	10,44	10,44
1405 Forvaltning	13,04	13,04	13,04	13,04	13,04
1410 Hvitvingfoss	53,30	58,87	58,87	58,87	58,87
1415 Solstad	28,95	29,16	29,16	29,16	29,16
1420 Hjemmebaserte tjenester	70,94	81,15	81,15	81,15	81,15
Styrking hjemmetjenesten i 2010 – med tilsammen kr 2.375. Utgj. ca 4 årsverk	4,0				
1421 Boliger	110,58				
1422 Skavangertun / Tislegård sykehjem	104,96	107,09	107,09	107,09	107,09
1424 Skinnarberga	47,28	48,11	48,11	48,11	48,11
1426 Avlastning	38,56				

PLEIE- OG OMSORG

Seksjon	2010	2011	2012	2013	2014
1427 Psykiatri	29,58	29,58	29,58	29,58	29,58
1428 Kjøkken / vaskeri	33,01	33,80	33,80	33,80	33,80
1429 Lågen arbeidstjenester	19,3				
1435 Tjenester for funksjonshemmede		167,94	167,94	167,94	167,94
SUM godkjente årsverk	564,04	579,18	579,18	579,18	579,18

Økningen i antall årsverk er knyttet til økt antall ressurskrevende brukere og godkjente turnusavtaler på arbeidsplassene.

Seksjon bolig, avlastning og Lågen arbeidstjenester er slått sammen til seksjon Tjenester for funksjonshemmede i september 2010.

Endringstiltak – og driftskonsekvenser som er innarbeidet i budsjettforslaget

Tabell 3:

Tiltak eller endringer		2011		2012		2013		2014	
Nr	Tekst	Utg.	Innt. (-)	Utg.	Innt. (-)	Utg.	Innt. (-)	Utg.	Innt. (-)
1	Lønnsjustering i forhold til vedtak 2010	-2 092		-2 092		-2 092		-2 092	
2	Korrigerte inntekter / utgifter, basisbudsjett	766	-766	766	-766	766	-766	766	-766
3	Postert av lønnsreduksjon	3 524		3 524		3 524		3 524	
4	Fjernet Seniorpolitikk	1 000		1 000		1 000		1 000	
5	Innsparing Lågen fellestjenester, fjernet	1 000		1 000		1 000		1 000	
6	Overført stilling fra Raunmyr fellestjenester	540		540		540		540	
7	Økte driftsutgifter oppholdsbetaling	600		600		600		600	
8	Økte inntekter oppholdsbetaling		-2 592		-2 592		-2 592		-2 592
9	Økt statlig refusjon ressurskrevende brukere		-5 000		-5 000		-5 000		-5 000
10	Redusert ref fra kommuner		193		193		193		193
11	Økt husleie Åpent verksted	48		48		48		48	
12	Div endringer			4		-36		-36	
13	Brukerbetaling hjemmebaserte tjenester, forebyggende team eldre	-1 000	1 000	-1 000	1 000	-1 000	1 000	-1 000	1 000
14	Driftseffekt Glitre, personalbase			3 000		3 000		3 000	
15	Driftseffekt Hvitvingfoss omsorgboliger					3 230		3 230	
16	Driftseffekt Rogstadbakken							2 000	

Tiltak eller endringer		2011		2012		2013		2014	
Nr	Tekst	Utg.	Innt. (-)	Utg.	Innt. (-)	Utg.	Innt. (-)	Utg.	Innt. (-)
17	Økt 15 årsverk, Hvittefoss og hjemmebaserte tjenester	11 160		11 160		11 160		11 160	
18	Økt sats for ferievikarer	1 893		1 893		1 893		1 893	
19	Utredning dag og aktivitetstilbud	300							
20	Kompetansehevingstiltak	700							
21	Lisensutgifter, Mobil profil	90		90		90		90	
22	Lisensutgifter, Helsenett	30		90		90		90	
23	Omstillingstiltak	-9 700		-9 000		-9 000		-9 000	
SUM til tabell 3 (1000 kr)		8 859	-7 165	11 623	-7 165	14 813	-7 165	16 813	-7 165

Kommentar:

1. Pkt 17. Lønn er justert i forhold til godkjente turnuser og ansatt personale, samt økning av timesats for ferielønn, andre utgifter med 3 % og egne inntekter med 3 %
2. Pkt. 3 tilsvarer kutt i lønnsbudsjettet med 2,25% i henhold til kommunestyrets vedtak.
3. Pkt. 4, 5, og 13 er tidligere salderingstiltak som ikke er realistiske.
4. Pkt 11 – for sikre Åpent verksted samme nivå i 2011 som 2010.
5. Pkt. 23 : Omstillingstiltak. Innsparing på kr 9,7 mill er kommentert under utfordringer.

Økonomi:

Driftsutgifter, -inntekter og netto med endringer i forhold til vedtatt i 2010:

Tabell 4:

Drift (1000 kr)	Tidligere årsregnskap		Budsjett				
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Utgift	370 278	422 465	415 062	414 076	414 072	414 112	414 112
Korrigeringer fra tabell 3				8 859	11 623	14 813	16 813
Korrigert utgift				422 935	425 695	428 925	430 925
Inntekt (-)	-111 477	-99 206	-83 043	-83 420	-83 420	-83 420	-83 420
Korrigeringer fra tabell 3				-7 165	-7 165	-7 165	-7 165
Korrigert inntekt				-90 585	-90 585	-90 585	-90 585
Netto	258 801	323 259	332 019	332 350	335 110	338 340	340 340

Merknad:

Korrigeringer er sum utgift og inntekt hentet fra tabell 3 ovenfor. Regnskapstall er hentet fra de samme avdelingene som inngår i ny enhetsstruktur f.o.m. 2009. Kongsberg kommune bruker flest ressurser på kjernetjenster i hjemmet (50%) og på institusjonstjenestene (33%), og mindre på aktivisering (4%) og behandling/rehabilitering (8%). KOSTRA-tallene viser at det kan være en fornuftig strategi å bygge videre på tankegangen om en mer differensiert tjenestekjede, slik at målsettingen om at flest mulig kan bo hjemme lenger, kan realiseres.

Netto driftsutgifter fordelt på KOSTRA-funksjoner:**Tabell 5:**

KOSTRA-funksjon (1000 kroner)		Regnskap 2009	Budsjett 2010	2011	2012	2013	2014
100	Politisk styring	1	0	0	0	0	0
120	Administrasjon	2 924	1 825	2 645	2 005	2 005	2 005
130	Administrasjonslokaler	0	196	196	196	196	196
180	Diverse fellesutgifter	51	70	70	70	70	70
190	Interne serviceenheter	0	-5 072	-9 700	-9 000	-9 000	-9 000
233	Annet forebyggende helsearbeid	-214	40	0	0	0	0
234	Aktivisering og servicetjenester for eldre og funksjonshemmede	9 754	12 183	14 076	13 776	13 776	13 776
242	Råd, veiledning og sosialt fore- byggende arbeid	793	677	677	677	677	677
244	Barneverntjeneste	212	0	0	0	0	0
253	Pleie, omsorg, hjelp og re-/habili- tering i institusjon	119 991	116 958	120 072	120 072	120 072	120 072
254	Kjernetjenester i pleie, omsorg, hjelp i hjemmet	177 818	189 964	189 136	192 136	195 366	197 366
261	Institusjonslokaler	11 834	15 178	15 178	15 178	15 178	15 178
265	Kommunalt disponerte boliger	96	0	0	0	0	0
273	Kommunale sysselsettingstiltak	-1	0	0	0	0	0
Sum nettoutgift		323 259	332 019	332 350	335 110	338 340	340 340

VEDLEGG TIL BUDSJETTFORSLAGET

Brukerbetaling / satser som legges til grunn for inntektsberegning i budsjettforslaget er samlet i vedlegg nr. 1 til premissdokumentet:

Følgende merknader gjelder pleie- og omsorgstjenestens betalingssetter og forslag til endringer:

Indeksregulering over flere år har ført til et misforhold mellom kommunens utgifter knyttet til tjenesteleveransen og inntekter. For andre beregninger av kommunens utgifter benyttes deflator. Det foreslås derfor en kroneendring av satsene for å kompensere for noe av dette misforholdet. Det foreslås at satsene justeres med deflator for etterfølgende år. Det foreslås å innføre betaling for hjemmetjenester for brukere med inntekt under 2G. Det er fastsatt fra departementet en maksimal sats for egenandel med kr 160,00 pr mnd for brukere med inntekt under 2G.

Budsjetterte inntekter er tidligere justert opp med deflator mens satsene er økt med konsumprisindeks. Ved å innføre betaling for brukere med inntekt under 2G og samtidig oppjustere øvrige satser vil vi kunne få en økt inntekt med ca kr 270.000 – 530.000 avhengig av antall besøk. Ved uendret budsjett for 2011 i forhold til 2010 vil det være mulig å komme i balanse.

Ved senere reguleringer benyttes deflator fastsatt i statsbudsjettet.

Prisene på mat har økt hvert år og det foreslås å ikke endre disse i 2011. Ferdig middag i butikk (Fjordland) er såpass billig at det er en fare for at vi priser oss ut av markedet. Dersom brukerne går over til å kjøpe i butikk vil dette medføre økt belastning på hjemmetjenesten i forhold til oppvarming. Man bør derfor se helheten både i forhold til bruk av sykepleiernes / hjelpepleiernes tid og brukernes behov for et variert kosthold, i denne sammenheng.

HANDLINGSPLANER

Sammendrag handlingsplan for HMS

Det vises til KKE KF's tiltaksplan for enhetens formålsbygg. Videre vises til interne tiltak. Ref MTU's handlingsplan og vernerundenes handlingsplaner.

Deltakelse i Kvalitetskommuneprogrammet med fokus på reduksjon av sykefravær.

Implementere arbeidsgiverstrategi (AGS) i pleie og omsorg

Fokus på utvikling av ansatte – øke arbeidsglede

Videreutvikling av kvalitet / rutiner i henhold til kvalitetsforskriften

Utskifting og fornyelse av utstyr/hjelpemidler ved sykehjemmene og kjøkken/vaskeri.

Sammendrag handlingsplan for kompetanseutvikling

Det er lagt inn en styrkning med kr 700.000 til kompetansehevede tiltak i 2011.

Tidligere handlingsplan for kompetanseutvikling vil evalueres.

Viderefører verdigrunnlaget «Livskvalitet og egen mestring» i hele organisasjonen

Lederutvikling for seksjonsledere og teamledere.

Videreutvikling av organisering og drift av HMS arbeid – avviksrapportering

UTENFOR BUDSJETTRAMMEN / TILLEGGSFORSLAG

Driftstiltak i prioritert rekkefølge:

Tabell 7:

Tiltak			Nettoutgift (1000 kroner)			
Nr.	Type	Tekst	2011	2012	2013	2014
1	D	Ressurskrevende brukere	3 000	3 000	3 000	3 000
2	D	Solstad 2 etasje	750	750	750	750
3	D+K	IKT	300	300	300	300
4	D	Omsorgslønn	1 000	1 000	1 000	1 000
5	D+I	Rogstadbakken			5 010	5 010
Netto driftseffekt			5 050	5 050	10 060	10 060

Type tiltak: D = driftstiltak og DI = driftskonsekvenser av investeringer
K = kompetansetiltak og HMS = HMS relaterte tiltak

Merknad:

1. Forvaltningsavdelingen tilføres 3 mill. kroner for å dekke utgifter knyttet til ressurskrevende brukere. Tiltaket ivaretar realistiske budsjettrammer i henhold til dagens behov.
2. For å ta i bruk 2 etasje Solstad innebærer dette en økning i driftsbudsjettet på 0,5 mill. kroner. I tillegg kommer økt husleie Beregningen på drift 2 etasje ut fra 2 langtidsplasser og 4 trygghetsplasser. Jf Omsorgsplanen. Kjøkkenet har også behov for noe økte driftsmidler.
3. IKT Profil com har allerede i 2010 200.000 kroner på investeringsbudsjettet. Til Profil for 2011, effektivisering av dokumentasjon, er det behov for investeringer med 250.000 kroner + opplæring og årlige lisenser som driftsutgifter. Norsk helsenett i Profil: Investering 215.000 kroner. Qlik View: kommunepakke for 30 brukere – 480.000 kroner. Digitalpenn: 125.000 kroner. Årlig utskifting av It utstyr i po: 200.000 kroner. Opplæring: 100.000 kroner.
4. Omsorgslønn er en økende tjeneste, som økonomisk vurderes å være en mer hensiktsmessig kommunal ytelse. De fleste mottakere er foreldre til barn med særlig tyngende omsorg. Dette er også økende. Det er ikke justert for lønnsvekst og heller ikke for volumvekst de siste årene. Erfaringsmessig går forvaltningsavdelingen med et merforbruk tilsvarende 1 mill. kroner.
5. Prosjekt Rogstadbakken er utsatt til 2013. Rogstadbakken tenkes bebodd av brukere med dobbeltdiagnoser rus/psykiatri. Disse krever døgnbemannning for å få en bedre livssituasjon. De trenger hjelp med struktur i hverdagen, hjelp med å opprettholde behandlingsallianse for å minimere tilbakefall og rus. Rapporter og studier fra lignende tiltak anbefaler bemanning. Botilbudet kan gis med to års varighet, og krav til bruker er å motta hjelp etter vedtak fra FA. Drives i samarbeid med brukere og brukerorg.

Investerings tiltak i prioritert rekkefølge:

Tabell 8:

Tiltak			Nettoutgift (1000 kroner)			
Nr.	Type	Tekst	2011	2012	2013	2014
1		IKT	1270	0	0	0
Netto driftseffekt			0	0	0	0

Type tiltak: HMS = HMS-relatert

Merknad:

1. IKT Profil com har allerede i 2010 200.000 kroner på investeringsbudsjettet. Til Profil for 2011 effektivisering av dokumentasjon er det behov for investeringer med 250.000 kroner + opplæring, drift og årlige lisenser. Norsk helsenett i Profil: Investeringer 215.000 kroner. Qlik View: kommunepakke for 30 brukere 480.000 kroner. Digitalpenn: 125.000 kroner. Årlig utskifting av It utstyr i pleie og omsorg: 200.000 kroner.

10 KULTUR

ORGANISASJON

Kulturtjenesten er i 2010 organisert med følgende seksjoner :

- 1600 Frivilligsentral, fellesutg.
- 1610 Utvikling og kulturanlegg
- 1620 Kulturskole / musisk ressurscenter
- 1630 Ungdomskontor (inkl devotekBank1)
- 1640 Bibliotek
- 1650 Integreering
- 1660 Idretts-og svømmehall

STATUS

Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner

	2007	2008	2009
Kongsberg	1 129	1 439	1 455
Gj.snitt Gr 13	1 419	1 524	1 562

Brutto investeringsutgifter til kultursektoren per innbygger, konsern

	2007	2008	2009
Kongsberg	560,2	822,0	719,3
Gj.snitt Gr 13	831,0	1 066,2	980,6

*Note netto driftsutgifter: Kongsberg inkl husleieutg (ennå mange som ikke inkluderer dette)

UTFORDRINGER

Kulturtjenestens budsjettforslag innebærer en justering av aktivitetstilbud forutsatt i budsjett 2009 - handlingsprogram 2009 - 2012 med en innsparing av lønnsmidler tilsvarende 2,25 % - eller 650.000 kroner fra 2011. Innsparing lønnsmidler inngår i basisbudsjettet. Videre er det lagt inn ytterligere ett kutt på 555.000 kroner. Totalt innsparing er 1.205.000 kroner. Innenfor tildelt budsjetttramme står kulturtjenesten ovenfor kapasitetsutfordringer/forventningspress når det gjelder tilrettelegging av tjenester. Særlig gjelder dette moderne ungdomsarenaer, undervisningsplasser i kulturskolen, oppgraderte bibliotek tjenester, økonomisk samarbeid med lag og foreninger, attraktive arenaer for idrett/annen fysisk aktivitet, attraktive øvingsarenaer/kultursceneløft samt attraktive undervisningslokaler/verksteder for kulturskolen.

Når det gjelder målsettingen om å være en kommune hvor et bredt og spennende kulturliv skal være et konkurransefortrinn i kampen om morgendagens arbeidskraft, vil mangel på friske investeringsmidler til rehabilitering av eksisterende kulturarenaer og utvikling av nye kulturarenaer være en stor utfordring. Dette kan ikke alene løses med økt innsats fra frivillige/private selskaper gjennom samarbeidsavtaler og gaver. Kulturarenaer tilbyr gamle/nye varierte og attraktive arbeidsplasser til flere kreative og engasjerte mennesker vi ønsker å trekke til oss.

Sårbarhet i stikkordsform :

- Venteliste kulturskolen (400 barn)
- Oppgradering sentrumsnær ungdomsarena/verksted
- Oppgradering bokstamme, e-bøker og andre bibliotek tjenester
- Vedlikeholdsutfordringer Kongsberghallen, EnergiMølla
- Vedlikeholdsutfordringer kommunale kulturanlegg
- Venteliste kulturanleggsplanen
- Undervisningslokaler/verksteder for kulturskolen (fornuftig med samarbeid med evt nybygg Videregående skole ref MDD-linje mv).
- Kommunale utviklingsmidler til ny kultursatsing

KULTUR

- Modernisering utstyr/interiør Frivilligsentral
- Oppgradering nivå på Tilskuddsordning (påbegynt 2010)

I forbindelse med salderingen av budsjettet er Kulturtjenesten pålagt å innarbeide effektiviserings- / omstillingstiltak for i alt 555.000 kroner hvert av årene i planperioden. Det vises til tabell 3, linje 8 nedenfor. Dette vil forsterke de utfordringer og kulturtjenestens sårbarhet som er beskrevet i avsnittet ovenfor. Omstillingstiltakene vil bli innarbeidet i driftsbudsjettet for de enkelte seksjoner etter følgende fordelingsnøkkel:

Seksjon	Opprinnelig brutto ramme (1.000 kroner)	Beregnings- grunnlag	Fordeling av kutt	Andel kutt 555'
1600 Felles	519	0	0%	0
1610 Utvikling og anlegg	25 202	13 430	39%	216
1620 Kulturskole	7 845	7 845	23%	128
1630 Ungdomskontor	4 338	4 338	13%	72
1640 Bibliotek	4 631	4 631	13%	72
1650 Integrering	4 372	4 370	13%	72
1660 Idretts- og svømmehall	2 910	0	0%	0
	49 817	34 614	100%	555

Konsekvenser :

Overstående innebærer et betydelig kutt i kulturfaglige tjenester for Kongsberg.

Kulturskole

- Færre undervisningstimer.
- Fryse kulturskolelærerstilling ved ledighet.
- Færre kulturskolelærertimer. Økte ventelister (400-500 barn per dd)
- Kulturskolen har potensiale til å bli en av de beste kulturskoler i Norge grunnet smarte samhandlingsgrep/metoder i mange kulturfaglige retninger. Det er imidlertid ikke ressurser til å gjennomføre mye av dette.
- Nominert blant de 3 beste i Norge grunnet *metode* for Den kulturelle skole- og barnehagesekk.
- Betydelig andel tjenester er finansiert via eksterne tilskudd (Den blå timen, Sølvtråd, EU prosjekt mv.)
- Svært nøktern drift.

Ungdomskontor

- devotekBank1 finansieres via eksterne tilskudd - tilbud som før.
- Klubber reduserer åpningstider.
- Fryse ungdomsarbeiderstillinger ved ledighet.
- Færre ungdomsarbeidere
- Har potensiale til å bli et av de mest moderne ungdomskontor i Norge grunnet devotekBank1 og smarte samhandlingsgrep/idèer knyttet til sentrum og distrikt.
- Nasjonal pris til utekontaktene ref «den gylne penn».
- Det er imidlertid ikke egne ressurser til å fullføre moderniseringsideer.
- Betydelig andel tjenester er finansiert via eksterne tilskudd.
- Svært nøktern drift.

Utvikling og kulturanlegg

- Mindre vedlikehold kulturanlegg
- Lavere tilskudd foreningsliv
- Har utviklet viktig kulturfaglig handlingsprogram ref. «kulturanleggsplanen» og «kulturhusløft» med høy kvalitet.
- Samfunnets krav og forventninger står imidlertid ikke i forhold til ressursnivået tilført avdelingens drift og investeringsprogram.
- Betydelig andel investeringer er finansiert via eksterne tilskudd og meget kreative grep.
- Svært nøktern drift.

KULTUR

Integrering

- Fryse deler av stillinger ved ledighet.
- Færre fritidskontakter/lavere nivå på integrering av barn og voksne med særskilte behov inn i kultur & fritidsarenaer.
- Integreringsseksjonen er et svært virkningsfullt og nøkternt grep knyttet til integrering av mennesker med særskilte behov (lovpålagt/forebyggende).
- Integreringsseksjonen henter årlig inn eksterne tilskudd. Andre kommuner er svært interessert i integreringsseksjonens effektive metoder/grep.
- Svært nøktern drift.

Bibliotek

- Fryse andel bibliotekarstillinger ved ledighet.
- Vurdere nye prinsipper rundt åpningstider («skuldertid» - åpent i timer uten personale tilgjengelig for publikumsservice ?)
- Forsøksprosjekter med lavterskeltilbud
- Kunder/ansatte/samfunn utfordres rundt forventninger på service.
- E-bok prosjektet driftes per dd via eksterne tilskudd.
- Nylig nominert til beste bibliotek i Buskerud grunnet *forsøksvirksomhet* (e-bok/tablet pc/devotekBank1/samhandling frivillige osv). Det er imidlertid ikke ressurser til å gjennomføre moderniseringsgrep slik samfunnet forventer.
- Svært nøktern drift.

Idretts-og svømmehall

- Driftes videre på 2010 nivå.
- Ikke realistisk per dd å pålegge ytterligere inntekter til idrett-og svømmehall.
- Kreativ samhandling med private/frivillige.
- Svært nøktern drift.

Frivilligsentral

- Driftes videre på 2010 nivå. Kun 1 ansatt. Rekrutterer mange frivillige årsverk
- Eksternt tilskudd finansierer halv lønn. Eksterne tilskudd må dekke alle driftsutgifter knyttet til utvikling.
- Svært nøktern drift.

MÅL**Tabell 1:**

Mål nr	Indikator / tiltak	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Rapportering	
1	1	Miljøsertifisering av egne virksomheter, innen 2012		2	2	2		Å	
2	1	Tilrettelegge for barn og unge uten ventelister							
	a	Ventelister kulturskolen	350	400	480	500	500	500	Å
	b	Kulturskolens prosentvis dekning i grunnskolen	18 %	19 %	19 %	19 %	19 %	19 %	Å
	c	Antall barnehagebarn Sølvråden	1300	1300	1300	1300	1300	1300	Å
	d	Antall grunnskolebarn Sølvråden	3600	3600	3600	3600	3600	3600	Å
3	1	Tilrettelegge moderne sentrumsnær ungdomsarena med "verksteder" ved at høyskolens studenter flytter til tredje etasje EnergiMølla og barn og ungdom flytter til "verksteder" på tidligere La Plaz.							

KULTUR

Mål nr	Indikator / tiltak	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Rapportering
	a Besøk	8000	8000	9000	11000	12000	13000	Å
	b Antall barn under oppfølging	36	40	40	40	40	40	Å
	c Antall ungdom formidlet	30	30	30	30	30	30	Å
	d Antall treff på patrulje	2820	3059	3060	3060	3060	3060	Å
	e Deltakere på kulturmønstringer	110	150	170	200	200	250	Å
4	1 Tilrettelegge for nærmiljøsentret "Bruket" i Hvitvingfoss der alle kommunale tilbud i kulturhuset Vittingen, driftes med felles åpningstid/ledelse (forsøksprosjekt 2 år)							
	a Utlån bøker Hvitvingfoss, barn	4300	4300	6000	6000	6000	6000	Å
5	1 Utvikle moderne, tidsriktige kulturanlegg via kulturanleggsplanen							
	a Idrettshallbesøk	250000	280000	280000	280000	280000	280000	Å
	b Rullering kulturanleggsplan i økonomiplan	1	1	1	1	1	1	Å
	c Ekstraord eksterne tilskudd drift (1000 kr)	1600	1600	1600	1600	1600	1600	Å
	d Ekstraord eksterne tilskudd invest (1000 kr)	3000	3500	6000	6000	6000	6000	Å
	e MDD underv.tid kulturskolens arealer	50 t/u	70 t/u	90 t/u	100 t/u	100 t/u	100 t/u	Å
6	1 Utvikle moderne, tidsriktig kulturscene ref kommuneplanen							
7	1 Utvikle moderne, tidsriktig bibliotek.							
	a Bibliotekutlån, barn	4400	4400	5000	5000	5000	5000	Å
	b Antall brukere debotekBank1 – alle tilbud	5000	6000	6000	7000	7000	7000	Å
	c Bibliotekt besøkende	160000	170000	170000	170000	170000	170000	Å
	d Bibliotekutlån bøker, voksne	69000	69000	69000	69000	69000	69000	Å
	e Bibliotekutlån «andre media»	43000	43000	50000	50000	50000	50000	Å
	f Bibliotek publikums pc	15000	16000	16000	16000	16000	16000	Å
	g Bibliotek ungdomsstyre	1	1	1	1	1	1	Å

Rapportering: Å = årlig, T = tertial, K = kvartal, M = månedlig

Flere mål som er nye, og som det ikke finns måltall for per i dag vil bli tatt med i årsplan 2011.

INNSATSMIDLER / RESSURSBRUK

Personell:

Tabell 2: (Tabellen er utarbeidet med grunnlag i basisbudsjettet)

Seksjon	2010	2011	2012	2013	2014
1600 Frivillighetssentral	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
1610 Utvikling og kulturanlegg	7,54	7,54	7,54	7,54	7,54
1620 Kulturskole	13,08	13,48	13,48	13,48	13,48
1630 Ungdomskontor	10,87	10,87	10,87	10,87	10,87
1640 Bibliotek	9,57	9,57	9,57	9,57	9,57
1650 Integrering	6,75	6,75	6,75	6,75	6,75

KULTUR

Seksjon	2010	2011	2012	2013	2014
1660 Idretts- og svømmehall	6,75	7,25	7,25	7,25	7,25
SUM godkjente årsverk	55,56	56,46	56,46	56,46	56,46

Denne oversikten viser antall godkjente hjemler i hjemmelsegister, og er således ikke en oversikt over hvilke hjemler som er i bruk til enhver tid (budsjettavhengig)

Økning i kulturskole med 40% stilling og Idretts- og svømmehall med 50% stilling er salg av tjeneste hhv til Kongsbergregionen og KKE KF. Fritidskontakter (120), prosjektmedarbeidere i anleggsutbygging (kulturanleggsplan), aktivitetsledere/prosjektarbeidere i frisklivstiltak og kunstnere benyttet i kulturskoleprosjekter er ikke faste hjemler (kjøp/kontrakter) og inngår ikke i denne stillingsoversikten. Årsverket i Frivilligsentralen er spleiselag mellom stat og kommune.

Endringstiltak – og driftskonsekvenser som er innarbeidet i budsjettforslaget

Tabell 3:

Tiltak eller endringer		2011		2012		2013		2014	
Nr	Tekst	Utg.	Innt. (-)	Utg.	Innt. (-)	Utg.	Innt. (-)	Utg.	Innt. (-)
1	Lønnsjustering i forhold til vedtak 2010	223		223		223		223	
2	Korrigerte utgifter / inntekter, basisbudsjett	196	-196	196	-196	196	-196	196	-196
3	Økte betalingssatser		-144		-144		-144		-144
4	Økt statstilskudd for mottakt av flyktninger	37	-37	37	-37	37	-37	37	-37
5	Økt tilskudd til andre trossamfunn	120		120		120		120	
6	Kirkelig fellesråd; økte kremasjonsutgifter	80		80		80		80	
7	Kirkelig fellesråd; økt husleie	123		123		123		123	
8	Omstillingstiltak	-555		-555		-555		-555	
SUM til tabell 3 (1000 kr)		224	-377	224	-377	224	-377	224	-377

Kommentar:

1. Kompensasjon for endring i lønnsutgifter Kirkelig fellesråd før 30.04. 2010
2. Diverse mindre justeringer innenfor kulturtjenestens seksjoner.
3. Økte betalingssater, se vedlegg nr. 1
4. Andel av økning i statlige tilskuddssater for integreringstiltak
5. Kompensasjon for etterslep som følge av at det er gitt økte bevilgninger til Kongsberg kirkelige fellesråd. Andre trossamfunn skal ha en relativ andel av denne veksten.
6. Justering av avtalen mellom Kongsberg kommune og fellesrådet. Er en følge av at krematoriet på Kongsberg gravlund ble stengt fordi man ikke ønsket å foreta de investeringer som var nødvendig ut fra nye forurensingsforskirefter.
7. Kompensasjon for økt husleie i Hyttegata 24
8. Se redegjørelse under avsnittet «Utfordringer» ovenfor.

Økonomi:**Driftsutgifter, -inntekter og netto med endringer i forhold til vedtatt i 2010:****Tabell 4:**

Drift (1000 kr)	Tidligere årsregnskap		Budsjett				
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Utgift	54 941	59 169	60 066	60 471	60 365	60 365	60 365
Korrigeringer fra tabell 3				224	224	224	224
Korrigert utgift				60 695	60 589	60 589	60 589
Inntekt (-)	-15 016	-13 455	-9 407	-9 507	-9 507	-9 507	-9 507
Korrigeringer fra tabell 3				-377	-377	-377	-377
Korrigert inntekt				-9 884	-9 884	-9 884	-9 884
Netto	39 925	45 714	50 659	50 811	50 705	50 705	50 705

Merknad:

Korrigeringer er sum utgift og inntekt hentet fra tabell 3 ovenfor. Regnskapstall er hentet fra de samme avdelingene som inngår i ny enhetsstruktur f.o.m. 2009. I budsjettet inngår overføringer til Kongsberg kirkelige fellesråd og andre tros-samfunn.

I budsjettforslaget er innarbeidet videreføring av samarbeidsavtaler/avtaler om kjøp av tjenester / tilskudd på nivå med 2010/ inngåtte forpliktelser gjelder Stiftelsen EnergiMøllaDrift, Stiftelsen Kongsberg Jazzfestival, Glogerfestspillene, Kongsberg krim, Stiftelsen Kongsberghallen, Snowstock, Lågen teaterverksted og Vittingen vel AS (Hvitvingfoss-hallen). Av hensyn til samarbeidspartnernes behov for kontinuitet, langsiktighet og deres likviditetssituasjon forutsetter kulturtjensten at kommunestyrets vedtak bekrefter denne ressursprioriteringen slik at budsjettet til disse formål er disponibel fra 01.01.2011. Disponering av tilskuddsbudsjettet, herunder evt. styrking av bevilgningene til ovenfor nevnte tiltak behandles i egen sak i utvalg for kultur og oppvekst.

Netto driftsutgifter fordelt på KOSTRA-funksjoner:**Tabell 5:**

KOSTRA-funksjon (1000 kroner)		Regnskap 2009	Budsjett 2010	2011	2012	2013	2014
120	Administrasjon	-9	0	0	0	0	0
190	Interne serviceenheter	0	-358	-555	-555	-555	-555
231	Aktivitetstilbud barne og unge	4 218	3 668	3 572	3 572	3 572	3 572
234	Aktivering og servicetjenester for eldre og funksjonshemmede	5 431	5 790	5 793	5 793	5 793	5 793
242	Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	0	783	729	729	729	729
253	Pleie, omsorg, hjelp og re-/habilitering i institusjon	99	0	0	0	0	0
370	Bibliotek	5 850	6 793	6 693	6 693	6 693	6 693
377	Kunstformidling	20	0	0	0	0	0
380	Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg	1 794	1 790	2 085	2 085	2 085	2 085
381	Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	7 045	11 975	8 163	8 163	8 163	8 163
383	Musikk- og kulturskoler	6 302	6 621	6 721	6 721	6 721	6 721

KULTUR

KULTUR

KOSTRA-funksjon (1000 kroner)		Regnskap 2009	Budsjett 2010	2011	2012	2013	2014
385	Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg	4 090	6 902	6 197	6 197	6 197	6 197
390	Den norske kirke	11 013	10 993	11 506	11 406	11 406	11 406
392	Andre religiøse formål	629	582	712	706	706	706
850	Generelt statstilskudd, vedrørende flyktninger	-768	-768	-805	-805	-805	-805
Sum nettoutgift		45 714	54 771	50 811	50 705	50 705	50 705

KULTUR

VEDLEGG TIL BUDSJETTFORSLAGET

Brukerbetaling / satser som legges til grunn for inntektsberegning i budsjettforslaget er vist i vedlegg 1:

Økte priser innen utleie av idrettsanlegg går til kjøp av tidsflaterflatene i Kongsberghallen (ref rettferdig felles prisordning kommunale/private idrettsanlegg). Dette er følgelig ikke en disponibel inntekt. Idretts- og svømmehallen driftes via billettinntekter/salg av tjenester til Fylkeskommunen.

HANDLINGSPLANER

Sammendrag handlingsplan for HMS

HMS-tiltak knyttet til KKE's ansvar foreligger i prioritert oversikt hos KKE. Årlig strukturert gjennomgang av behov i alle seksjoner.

HMS-tiltak knyttet til kulturtjenestens eget ansvar gjennomføres på seksjonsnivå. Vesentlige tiltak knyttet til liv og helse prioriteres foran og tas fra ordinære driftsposter.

Sammendrag handlingsplan for kompetanseutvikling

Kulturtjenestens ramme for 2011 - 2014 innebærer at 2010 nivået på kompetanseutvikling videreføres. Dette er tilstrekkelig til å ivareta lovpålagt opplæring innenfor sikkerhetsforskrifter mv. Arbeidet med kompetanseoppbygging knyttet til bruk og forståelse av IT-verktøy samt ytterligere fokus på økonomifaget vil bli videreført i 2011 via rådmannens opplæringsportal. EU prosjektet kulturskolen deltar på, gir i tillegg et kulturskolefaglig kompetanseløft til ansatte i kulturskolen i 2011.

UTENFOR BUDSJETTRAMMEN / TILLEGGSFORSLAG

Driftstiltak i prioritert rekkefølge:

Tabell 6:

Tiltak			Nettoutgift (1000 kroner)			
Nr.	Type	Tekst	2011	2012	2013	2014
1	D	Reverse kutt fra 2009-nivå	1 200	1 200	1 200	1 200
2	D	Utvide kulturskolestillinger ihht ventelistebehov og annet dokumentert behov	448	896	1 344	1 792
3	D	Verksteder / aktiviteter for ungdom og modernisering av utstyr	750	750	750	750
4	D	Inventar og utstyr / modernisering av bibliotekene	500	500	500	500
5	D	Vedlikehold idrettsanlegg og nærmiljøanlegg	225	225	225	225
6	D	Utviklingstiltak og tilskuddsordninger	900	900	900	900
7	D	Tilskudd til museumsformål	200	250	300	350
Netto driftseffekt			0	0	0	0

Type tiltak: D = driftstiltak og DI = driftskonsekvenser av investeringer
K = kompetansetiltak og HMS = HMS relaterte tiltak

Merknad:

- Kulturtjenestens budsjettforslag innebærer en justering av aktivitetstilbud forutsatt i budsjett 2009 - handlingsprogram 2009 - 2012 med en innsparing av lønnsmidler tilsvarende 2,25 % - eller kr 650.000,- fra 2011. Videre er det lagt inn ytterligere ett kutt på kr 555.000,-. Totalt innsparing er kr. 1.205.000,-. Første prioritet er å få tilbakeført 1,2 mill. kroner for å styrke de driftstiltakene som er nedjustert.
- Opptopping av stillinger i kulturskolen ut fra dokumentert behov. (Ventelister + signalisert behov inn til kulturskolen på tilbud vi pr d.d. ikke kan tilby og derfor ikke ventelister. Stipulert omfang sammenlignet med andre kommuner/kulturskoler.) 1 stilling pr år. Inkludert i opptopping er en «kulturskolesatelitt» med kultur- skoletilbud i Hvitvingfoss. Inkludert er også litt økning i stillingsressursen til administrasjon, grunnet stor økning i aktivitet og etterhvert stor slitasje på administrasjonen. Fra kommuneplanen : «Bred og spennende kulturaktivitet skal oppleves som et konkurransefortrinn for Kongsbergsamfunnet». «Tilflyttingen skal møtes med bl.a. fritidstilbud». Kongsberg kommunes satser på oppvekstvilkår for barn og unge : «En stor andel av barn og unge skal være aktive deltakere i aktiviteter knyttet til kulturfaget».»Barnehage, grunnskole, kulturskolen og samarbeidsfora med frivillige organisasjoner er kommunens viktigste virkemiddel for å utvikle kompetanse hos barn og unge for å sikre like muligheter uansett ressurser i hjemmet.». «Gode og varierte kulturtilbud i Hvitvingfoss. Ungdomsgruppen prioriteres»
- Til drift av aktiviteter/verksted ved skifte av lokaler mellom Kongsberg kommune og Høgskolen i Buskerud. Til investering i nye lokaler ved makeskifte mellom Kongsberg kommune og Høgskolen i Buskerud og modernisering av utstyr.
- Biblioteket må modernisere og bytte ut slitte/ødelagte møbler og hyller. Vi trenger omfattende endringer av rommets funksjoner og et moderne helhetlig visuelt uttrykk. Modernisering av utstyr omfatter ebøker, PC'er, smartboards, table PC'er som kan erstatte skranke PC'er og kompakt pakking av bøker (som erstatter hyller)
- HMS tiltak + Nødvendig styrking av driftsposter som følge av økt aktivitet / flere anlegg og tiltak for å ungdom. Bremse forfall ved eksisterende anlegg, med særlig vekt på nærmiljøanlegg for barn og ungdom. (Rauymyr, Skavanger, Gamlegrendåsen, Wennessborg, Skrim Idrettspark m.v).
- Opptopping av tilskuddsordningene i tråd med «kulturpakka» som hadde som formål å få kulturbudsjettet og tilskuddsbudsjettet opp på landsgjennomsnittet.
- Innføre kommunal støtte til museumsformål.

KULTUR

Investeringstiltak i prioritert rekkefølge:**Tabell 7:**

Tiltak			Nettoutgift (1000 kroner)			
Nr.	Type	Tekst	2011	2012	2013	2014
1	I	Verksteder / aktiviteter for ungdom	1 000			
2	I	Kultursceneløft	1 000	1 500		
3	I	Kulturanleggsplanen – generell post	2 000	2 000	2 000	2 000
4	I	Kongsberghallen	2 000	2 000	5 000	5 000
Netto driftseffekt			6 000	5 500	7 000	7 000

Type tiltak: HMS = HMS-relatert

Merknad:

1. Se merknad for driftstiltak nr 3.
2. Kultursceneløft som eventuelt oppfølging av forstudie fra kulturtjenesten. Forstudiet er en del av framlegg til sentrumsplan som legges fram til høring høsten 2010.
3. Midler til å følge opp gjeldende prioriteringer i kulturanleggsplan/kommuneplan. Forprosjekt kulturhus
4. Kommunens bidrag til nødvendig rehabiliteringsprogram. (egen info vil bli utarbeidet).

11 TEKNISK / BRANN / PLAN

ORGANISASJON

Teknisk enhet består av 5 seksjoner innenfor følgende fagområder:

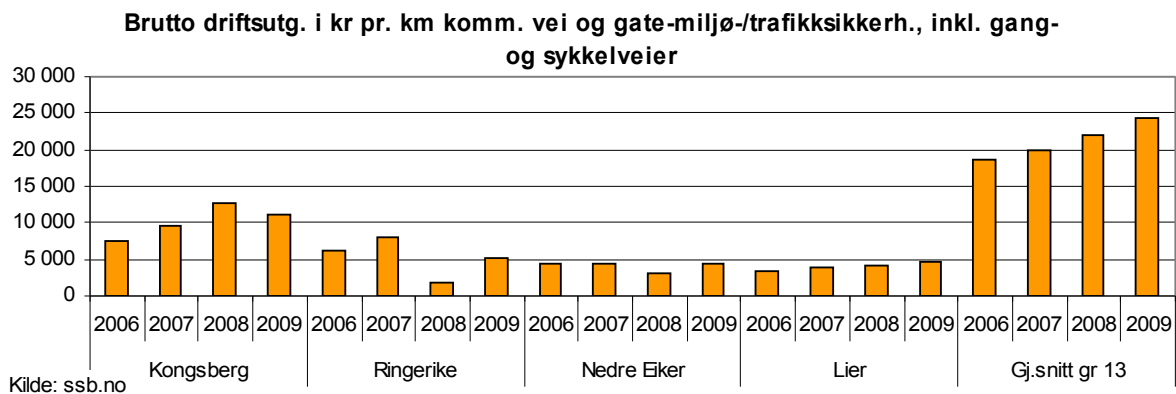
- Vei og park
- Brann og redning
- VAR (Vann, Avløp og renovasjon)
- Plan, byggesak og landbruk
- Kart og geodata

STATUS

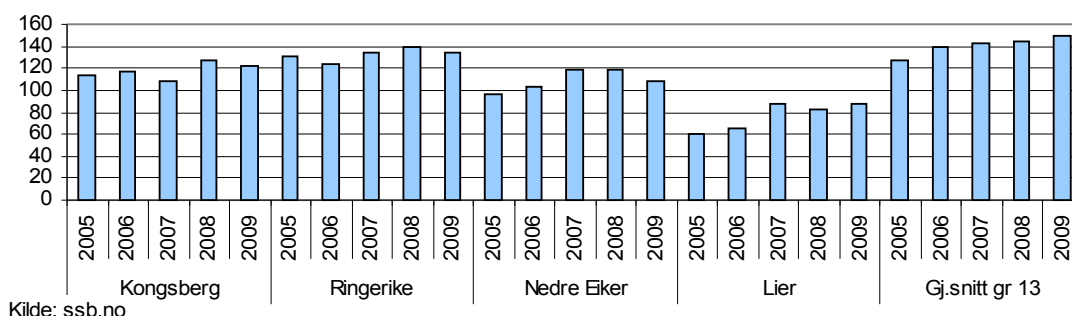
Vei og park

Veinettet er den viktige livsnerven i samfunnet vårt. Det skal opparbeides, driftes og vedlikeholdes slik at vi sikrer framkommelighet og trygghet for innbyggerne og andre veifarende. Mens de kommunale veibevilgningene har blitt redusert over tid så har byen vokst og trafikken økt. En tilfredsstillende framkommelighet på veinettet fordrer både planlagt drift og vedlikehold som bevarer veikapitalen. I 2010 er vi i gang med å skaffe oss tilstrekkelig data for kunne planlegge og budsjettere bedre.

Grønne områder i byen, tettsteder og boligområder er viktige for rekreasjon og fysisk aktivitet. Det er stort fokus på aktivitet for alle – både sommer og vinter. De anleggene kommunen har er populære og mye brukt, det gis gode tilbakemeldinger fra innbyggerne. Spesielt er badeplassene om sommeren og skiløypene om vinteren populære. Sentrumsplanarbeidet har avdekket at befolkningen er opptatt av grøntområdene, og utvikling av anlegg både i sentrum og Hvittingfoss er viktig.

Netto driftsutgifter til rekreasjon i tettsteder pr innbygger

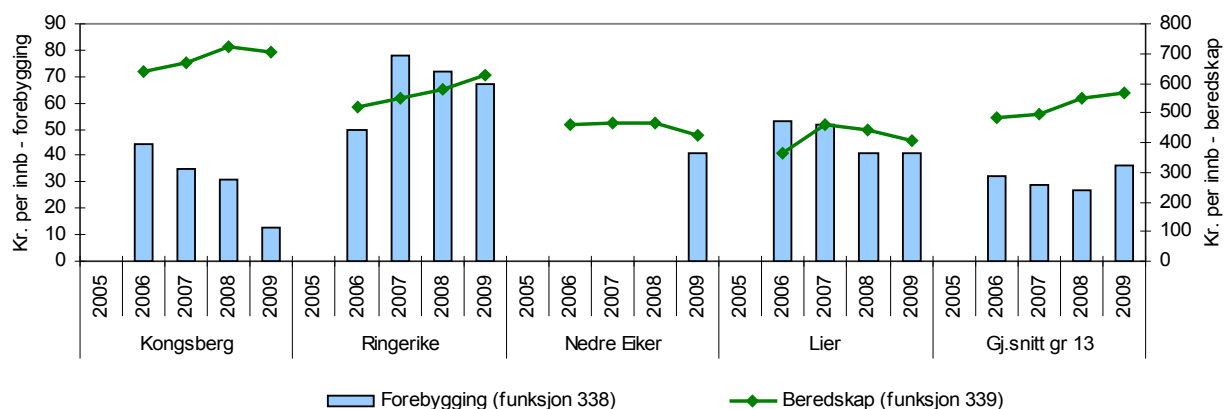

Brann – og redning

Kongsberg brann og redning (gjelder kommunene Kongsberg, Hof og Lardal) skal dekke kommunenes behov, plikter og oppgaver i forbindelse med:

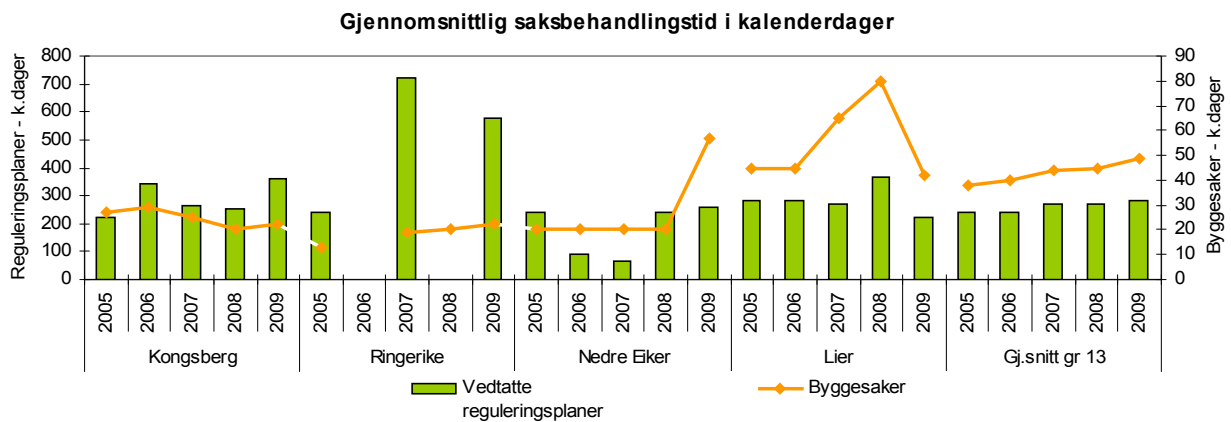
- Forebyggende tiltak mot brann og ulykker (gjennom informasjons og motivasjonstiltak, kurs, øvelser og div. prosjekter)
- Feiing av piper og tilsyn av fyringsanlegg i boliger
- Redning og redningsdykking
- Akutt forurensning
- Innsatsstyrke ved brann
- Innsatsstyrke og forebyggere ved brann og ulykker i krisesituasjoner
- Selge tjenester knyttet til kjernevirksomheten

Brann og redning - netto driftsutgifter

Plan, byggesak og landbruk:

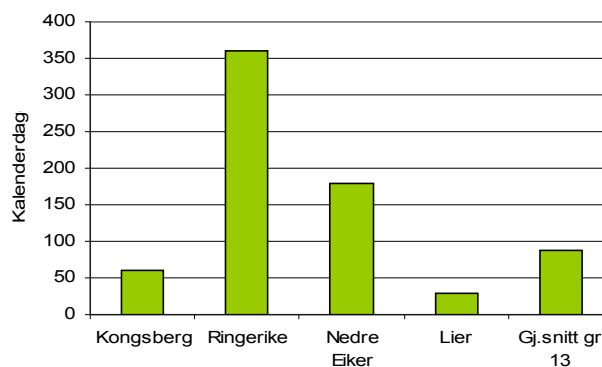
Kongsberg kommune gjennomførte et kartleggingsprosjekt vedrørende Inn på Tunet i 2009. Som et resultat av dette ble det i februar 2010 satt ned et tverrfaglig arbeidslag som skal kvalitetssikre og koordinere slik virksomhet fremover. Alle enhetene er representert i arbeidslaget. Det er en nasjonal satsing kalt Inn på tunet-løftet der kommunen i samarbeid med tilbydere kan søke om å bli «Inn på tunet kommune». Nærmere hundre kommuner søkte og det var 37 kommuner med 25 prosjekter som kom gjennom nåløyet. Kongsberg kommune var en av disse, og har fått tildelt kr. 300.000,- fra Innovasjon Norge. Midlene skal brukes over en treårs periode, med formål å få forankret bruken av Inn på Tunet i kommunen. Midlene i år vil gå til kursing av tilbydere, nettverksbygging og markedsføring innad i kommunen.

Kart og geodata

Kart og geodata er en vesentlig grunnpilar i kommunal saksbehandling. Svært mange saker er geografisk relatert, og god tilgang på faktagrunnlag er en forutsetning for tidseffektiv og profesjonell løsning av ulike saker i dagens Kongsberg samfunn. Krav og forventning til døgnåpen forvaltning møtes med investeringer i internettbaserte løsninger for tilgjengeliggjøring av geokodet kommunalt faktagrunnlag.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i 2009 for kartforretning, kalenderdager

UFORDRINGER

Kommunale veier, parker og grøntanlegg:

- Ambisjonsnivået for deltagelse/gjennomføring av prosjekter er for høyt i forhold til tilgjengelige administrative ressurser.
- Investerings tiltak og infrastruktur har en kostnadskrevende drift- og vedlikeholdsside som må finansieres og budsjetteres med. Det har vært og er en utfordring å få avsatt tilstrekkelige midler i denne forbindelse.
- Seksjonen har mange forslag til tiltak utenom rammen, mange tiltak går igjen fra flere år tilbake og lista vokser hvert år.
- Rekruttering av noen typer fagfolk er i perioder vanskelig. Viktig å fokusere på positive sider ved å jobbe hos oss.
- Drifte og vedlikeholde et stadig økende antall km vei, gang/sykkelveier og tilhørende grøntareal og samtidig ta

igjen et etterslep på de eksisterende innenfor de rammene vi har er utfordrende. Konsekvenser i denne forbindelse innebærer manglende lønnsdekning som i praksis betyr:

1. Mannskap som skulle drive vedlikehold på vei og park må jobbe innenfor vann og avløp og investeringsoppgaver.
  2. Følgende vedlikeholdsoppgaver blir således ikke utført, eventuelt utført ved akutt behov:
    - reasfaltering
    - grøfting
    - vedlikehold av overvannsnett
    - slukrensing/grøfting
    - skiltoppfølging
    - kantklipp/vegetasjonsrydding
- Dette medfører at vi opparbeider oss et vedlikeholdsetterslep som blir vanskelig å ta igjen uten store kostnader når noe til slutt må gjøres for å sikre framkommeligheten.
  - Gammelt utstyr (biler og maskiner) både innenfor park og vei som medfører hyppig driftsstans og dårlig effektivitet.

Kuttforslag:

For å skjerme saksbehandlerekapasitet og kompetanse har vi i denne forbindelse fokusert på konkrete aktiviteter og tjenester ute samt ikke betalte tjenester for arrangementer i byen. I regnemodellen nedenfor har vi beregnet inntekter for nevnte tjenester.

Alternativ reduksjon inkludert inntektene på vei:

5.00%

		Reduksjon	Inntekt	Nye tiltak inkl. Inntektene
Tiltak 1	Sommerblomster	40		40
Tiltak 2	Sommervikarer	50		50
Tiltak 3	Sagrenda badedam utgår	20		20
Tiltak 4	Stilling	455		305
Tiltak 5	Gatelys	141.25		175
Tiltak 6	Feiing	35.35		0
Tiltak 7	Brøyting	175		0
Tiltak 8	Kontroll stilling		-150	
Tiltak 9	Tilrettelegg arrangementer		-140	
Tiltak 10	Utleie gategrunn		-35	
		916.6	-325	
		916.6	-325	590

Konsekvenser:

Opprettholder tiltak 1, 2 og 3 på park

Reduserer reduksjonen på stillingen (kontrollfunksjonen vei) tiltak 4

Øker reduksjonen på gatelys

Skjermer veivedlikehold, tiltak 6 og 7

Tiltak 8: Iht rutine krever graveinstruksen vår oppfølging av gravesår i vei, dette kan kommunen ta betalt for (Drammen har lignende ordning)

Tiltak 9: Kommunen bruker i varierende grad stadig økte midler på tilrettelegging for arrangementer på gater og torg, snøbrøyting if, Marken, skilting osv.. Dette resulterer i mindre penger til veivedlikehold, og det foreslås derfor at arrangører må betale for oppdragene

Tiltak 10: For tiltak som reguleres av Graveinstruks og som krever bruk av arealer ut over selve anlegget til rigg og deponiområder ifm et byggeprosjekt kan kreves grunnleie iht fastlagte satser.

Satser i tiltak 8 og 10 foreslås innarbeidet i budsjettet, i tiltak 9 bør betales etter medgått tid iht. allerede fastlagte timesatser.

Det er vanskelig å anslå inntektsbeløp da mengdene er høyst variable.

Brann og redning:

- Forebyggende oppgaver (motivasjons og informasjons tiltak for ulike målgrupper)
- Fokus på brannsikkerhetstiltak for særskilte risikogrupper
- Opplæring – deltids reformen
- Lik tjeneste utføring i de tre kommunene.
- Felles dokumentasjon for Kongsberg, Hof og Lardal som beskriver summen av lov- og forskriftverkets minimumskrav, lokal risiko og kommunenes ønske om tjenester (brann/ ulykkes beredskap, brannforebyggende og øvrig samfunnsikkerhet).

Kuttforslag:

• Utrykningsberedskap	0,139 mill kroner
• Forebyggende brannvern	0,030 mill kroner
• Gruppeutkalling Hvitvingfoss	0,035 mill kroner
• Renhold brannstasjon	0,050 mill kroner
• Kurs ansatte	0,025 mill kroner
• Kjøpte tjenester	0,075 mill kroner

Konsekvenser:

- Utsette og redusere kursaktiviteten.
- Redusere eksternt kjøpte tjenester.

Plan, byggesak og landbruk:

Viktige utfordringene for seksjon plan, bygg og landbruk de nærmeste årene er:

- Beholde kompetente medarbeidere, slik at effektiv saksbehandling av høy kvalitet opprettholdes og videreutvikles.
- Avsette tilstrekkelig tid og ressurser til opplæring og kompetanseheving av våre medarbeidere.
- Samhandling med eksterne fagmiljø for kompetanseinnhenting i saker der kommunens ansatte ikke innehar nødvendig spisskompetanse.
- Lave lønninger i forhold til alternative arbeidsplasser utenfor kommunen gjør sitt til at vi for noen faggrupper sliter med å rekruttere ønsket kompetanse.
- Samhandling internt er nødvendig og viktig for å oppnå effektiv og god gjennomføring av planer og prosjekter.
- Oppdatere det teknologiske verktøyet (IT) i seksjonen.

Kuttforslag:

• Plan, byggesak og landbruk	0,125 mill kroner

Konsekvenser:

- Begrense miljøaktiviteter og -prosjekter.

Kart og geodata:

GEOVEKST finansiert kartleggingsarbeider i hele kommunen videreføres i 2011 iht geodataplan 2011-2014. Ferske ortofoto og grunnkartbaser søkes formidlet til innbyggere og interne saksbehandlere. Oppdaterte kart og bilde databaser er svært viktig å holde oppdatert ifm løpende sentrumsplanarbeid og reguleringsplanarbeid generelt. Krav til adresseringsarbeidet krever stadig mer nøyaktighet og fullstendighet.

IT - situasjonen generelt i kommunen vanskeliggjør opprettholdelsen av framdriftsplaner for IT-relatert videreutviklingsprosjekter. Integrering av kart og matrikkeldata i digitale saksbehandlingssystemer vil være hensiktsmessig for å oppnå mer effektiv saksbehandling i hele teknisk enhet og også legge tilrette for oversiktlig eiendomsforvaltning av kommunens egen eiendomsmasse.

Kuttforslag:

• Lønnsutgifter:	0,100 mill kroner
• Usette fornying av PC'er:	0,043 mill kroner

Konsekvenser:

- Redusert saksbehandlingskapasitet som følge av midlertidige stillingsreduksjoner og -permisjoner.
- Redusert saksbehandlingskapasitet som følge ikke oppdatert saksbehandlingverktøy.

Økonomi

Med bakgrunn i kommunestyre vedtak om å kutte lønnsbudsjettet med 1,25 % i 2010 og 2,25 % i etterfølgende år blir det igangsatt en prosess med ansatte og tillitsvalgte, inkl. MBU, som snarest mulig skal komme opp med forslag til aktuelle innsparingstiltak samt framdriftsplan for gjennomføring.

MÅL**Mål og strategier**

De ansatte på enheten skal kjenne dens mål og strategier.

Mål 1

Miljøsertifisering av seksjon vei og park

Mål 2

Seksjon plan, bygg og landbruk.

Sysselsettingen innen tradisjonelt landbruk med jord og skogbruk skal være stabil eller økende. Det skal utvikles et mangfold av tjenester og produksjon i tilknytning til tradisjonelt landbruk.

Mål 3

Seksjon: Vei og park

1. Veier, gater, gang/sykkelveier og fortau i Kongsberg skal være bære preg av god framkommelighet, trafikkikkerhet og være tilrettelagt for alle trafikanter.
2. Parker og grøntområder i Kongsberg skal være attraktive og innbydende med tilgjengelighet for alle.

Kommunen har behov for oppgraderte normer og standarder som grunnlag for utbygging, drift og vedlikehold. Kommunen skal være forutsigbar og tydelig overfor utbyggere og andre. Sentrumsplanen og økt utbygging vil stille større krav til helhetlig normverk.

Mål 4

Seksjon: Kart og geodata

Ajour med matrikkelføring, adressering, arealplanregister, GIS-drifting og distribusjon av internettkart.

Mål 5

Seksjon: Brann og redning

1. De offentlige tjenester innenfor samfunnsikkerhet og beredskap skal bære preg av god kvalitet, ved at kommunene kan dokumentere at forebyggende og beredskapsmessige oppgaver etter loven blir ivaretatt på en effektiv og sikker måte, og at gjeldende regelverk til enhver tid følges.
2. Kongsberg, Hof og Lardal skal være et trygt sted å bo og hvor innbyggere, besøkende og næringslivet føler at samfunnsikkerhet og beredskap mot ulykker og uønskede hendelser blir forsvarlig ivaretatt innenfor seksjonens virksomhetsområder.

Seksjonen skal utføre tilsyn på § 13 objekter i henhold til lov og forskrift, samt drive aktiv informasjonsvirksomhet etter de til enhver tid fastsatte retningslinjer.

Det skal videreføres et høyt nivå på lokale beredskapsressurser og oppfylle lovens krav til beredskap mot brann og ulykker. Gjennom kommunenes risiko og sårbarhetsanalyser skal større ulykker og uønskede hendelser ha oppmerksomhet, slik at brannvesenet blir best mulig tilpasset de oppgaver det kan bli stilt overfor.

Tabell 1:

Mål nr	Indikator / tiltak	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Rapportering
1	1				1			
2	1							
		1	1	2	2	3	3	
3	1							Å
			x					
	2							Å
				x				
	3							Å
					x			
4	1							Å
		x	x	x	x	x	x	
5	1							Å
		222	225	225	230	230	230	
	2							Å
		X	X	X	X	X	X	
	3							Å
		200	200	200	200	200	200	
	4							K
		X	X	X	X	X	X	

Rapportering: Å = årlig, T = tertial, K = kvartal, M = månedlig

INNSATSMIDLER / RESSURSBRUK

Personell:

Tabell 2: (Tallene er satt opp med grunnlag i basisbudsjett)

Seksjon	2010	2011	2012	2013	2014
2200 Vei og park	27,30	27,30	27,30	27,30	27,30
2300 Brann og redning	37,4	37,4	37,4	37,4	37,4
4100 Arealplan / landbruk	6,41	6,41	6,41	6,41	6,41
4121 Kart og geodata	4,25	4,25	4,25	4,25	4,25
SUM godkjente årsverk	75,36	75,36	75,36	75,36	75,36

Endringstiltak – og driftskonsekvenser som er innarbeidet i budsjettforslaget**Tabell 3:**

Tiltak eller endringer		2011		2012		2013		2014	
		Utg.	Innt. (-)	Utg.	Innt. (-)	Utg.	Innt. (-)	Utg.	Innt. (-)
1	Lønnsjustering i forhold til vedtak 2010	896		896		896		896	
2	Korrigerte utgifter / inntekter, basisbudsjett	448	-448	448	-448	448	-448	448	-448
3	Postert av lønnsreduksjon	344		344		344		344	
4	Redusert inntekt utrykning, instruktør ikke ansatt		549		549		549		549
5	Redusering av kurs, deltidsreformen							-230	
6	Husleie, Hvitvingfoss brannstasjon	254		380		380		380	
7	Økt refusjon fra Hof og Lardal		-1 010		-1 293		-1 293		-1 140
8	Oppgradering av lekeplassutstyr	40		40		40		40	
9	Omstillingstiltak	-1 200		-1 200		-1 200		-1 200	
SUM til tabell 3 (1000 kr)		782	-909	908	-1 192	908	-1 192	678	-1 039

Merknader:

1. Pkt. 9 – omstillingstiltak er kommentert i avsnittet «Utfordringer» ovenfor

Økonomi:**Driftsutgifter, -inntekter og netto med endringer i forhold til vedtatt i 2010:****Tabell 4:**

Drift (1000 kr)	Tidligere årsregnskap		Budsjett				
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Utgift	63 122	56 294	49 674	48 855	48 855	48 855	48 855
Korrigeringer fra tabell 3				782	908	908	678
Korrigert utgift				49 637	49 763	49 763	49 533
Inntekt (-)	-22 022	-19 642	-10 252	-10 252	-10 252	-10 252	-10 252
Korrigeringer fra tabell 3				-909	-1 192	-1 192	-1 039
Korrigert inntekt				-11 161	-11 444	-11 444	-11 291
Netto	41 100	36 652	39 422	38 476	38 319	38 319	38 242

Merknad:

Korrigeringer er sum utgift og inntekt hentet fra tabell 3 ovenfor. Regnskapstall er hentet fra de samme avdelingene som inngår i ny enhetsstruktur f.o.m. 2009.

Netto driftsutgifter fordelt på KOSTRA-funksjoner:**Tabell 5:**

KOSTRA-funksjon (1000 kroner)		Regnskap 2009	Budsjett 2010	2011	2012	2013	2014
120	Administrasjon	777	978	873	873	873	873
180	Diverse fellesutgifter	23	40	40	40	40	40
190	Interne serviceenheter	0	-837	-2 042	-2 042	-2 042	-2 042
285	Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde	-124	-152	-152	-152	-152	-152
301	Plansaksbehandling	1 428	1 754	1 908	1 908	1 908	1 908
302	Bygge- og delsaksbehandling og seksjonering	-5	500	0	0	0	0
303	Kart og oppmåling	1 700	2 693	2 475	2 475	2 475	2 475
325	Tilrettelegging og bistand for næringslivet	0	1 449	1 445	1 445	1 445	1 445
329	Landbruksforvaltning, landbruksbasert næringsvirksomhet	1 682	0	0	0	0	0
333	Kommunale veier, nyanlegg, drift og vedlikehold	9 287	20 018	7 240	7 240	7 240	7 240
334	Kommunale veier, miljø- og trafiksikkerhetstiltak	1 763	2 858	4 185	4 185	4 185	4 185
335	Rekreasjon i tettsted	2 939	2 766	2 850	2 850	2 850	2 850
338	Forbygging av branner og andre ulykker	1 345	1 388	1 289	1 289	1 289	1 289
339	Beredskap mot branner og andre ulykker	14 875	17 863	17 390	17 233	17 233	17 156
360	Naturforvaltning og friluftsliv	962	976	975	975	975	975
Sum nettoutgift		36 652	51 794	38 476	38 319	35 469	38 242

VEDLEGG TIL BUDSJETTFORSLAGET

HANDLINGSPLANER

Sammendrag handlingsplan for HMS

Helse Miljø og Sikkerhet er et prioritert satsingsområde i Teknisk enhet. Det er iverksatt års-hjul for tekniske tjenester og brann – redning, og det er i denne forbindelse en prioritert oppgave å ha et tett samarbeid med verneombud og tillitsvalgte. Det går jevnlig vernerunder. Avvik registreres, behandles i seksjonene og det informeres om status i denne forbindelse på MBU-møtene.

Internkontrollsystemet skal til enhver tid være oppdatert og etterleves. Avvik registreres, behandles i seksjonene og det informeres om status i denne forbindelse på MBU-møtene.

Det går jevnlig vernerunder. Tiltak gjennomføres i henhold til behov.

Det skal minst holdes en medarbeidersamtale pr. år på de ulike nivåer, seksjoner, avdelinger osv.

Medarbeiderundersøkelsen skal følges opp i enhet, -seksjoner, -avdelinger osv. Tiltak gjøres i henhold til undersøkelse.

Avdekkede fysiske og psykososiale arbeidsmiljøforhold bør prioriteres utbedret så langt det er mulig i henhold til rammer. Ekstern hjelp bør benyttes i den grad det er behov for det.

Enhetens ansatte skal kjenne dens mål og strategi for de kommende år.

Sammendrag handlingsplan for kompetanseutvikling

- Innenfor alle våre fagområder er det nødvendig og viktig at våre ansatte har et tilstrekkelig faglig nivå i henhold til stilling og oppgaver.
- Det faglige nivået i enheten er jevnt over godt, men kan variere noe fra seksjon/fagmiljø til seksjon/fagmiljø.
- Det er viktig og bør prioriteres å styrke de fagområdene der behovet er størst.
- Målet er å ha et behovsrettet vedlikehold/styrking av kompetanse i alle enhetens fagmiljøer.
- Dyktige fagfolk på alle nivåer er god investering både når det gjelder kapasitet og økonomi.
- Teknisk enhet utfører mange ulike og tverrfaglige oppgaver for kommunens innbyggere og næringsliv som krever god og allsidig kompetanse.
- Enheten kjøper årlig inn og inngår avtaler for store beløp. Optimale og gode innkjøp krever at vi er gode innkjøpere. I denne forbindelse er det viktig at våre fagfolk har god kompetanse innenfor de respektive fagområder.
- Vi samarbeider – og har kontakt med sterke fagmiljøer utenfor kommunen. Det er viktig at vi innfor våre fagmiljøer kan kommunisere med disse uten å bli satt fast faglig.

UTENFOR BUDSJETTRAMMEN / TILLEGGSFORSLAG

Driftstiltak i prioritert rekkefølge:

Tabell 6:

Tiltak			Nettoutgift (1000 kroner)			
Nr.	Type	Tekst	2011	2012	2013	2014
1	D	Overflytting av stilling fra VA til vei og park, gjenoppsettning av stilling ifm 1,25% innsparing i 2010	1 080	1 080	1 080	1 080
2	D	Vedlikehold / reasfaltering	2 500	2 500	2 500	2 500
3	D	Drift og vedlikehold parker og møteplasser	125	125	125	125
4	D	Manglende dekning av faste kontrakter, brøyting, strøing og feiing	385	645	645	645
Netto driftseffekt			4 090	4 350	4 350	4 350

Type tiltak: D = driftstiltak og DI = driftskonsekvenser av investeringer
K = kompetansetiltak og HMS = HMS relaterte tiltak

Merknad:

- På bakgrunn av omorganiseringsprosessen i Teknisk enhet, er det flyttet på personer. En stilling som tidligere har vært lønnet over VAR-området er flyttet over til Vei og park. Vedkommende som innehar stillingen jobber kun med veisaker og kan ikke lønnes over VAR-området. Det er per i dag bare en administrativ stilling som lønnes i vei og park, noe som verken er realistisk eller stemmer med virkeligheten. I forbindelse med innsparing av 1,25% i lønnsutgifter, ble en person overflyttet fra vei og park til VA. Driftssituasjonen og involvering i prosjekter tilsier at seksjonen trenger denne stillingsressursen gjeninnført.
- Innenfor kommunale veier har det gjennom flere år vært oppgaver som ikke har blitt prioritert på grunn av dårlig økonomi. Oppfølging av internkontroll broer, oppmåling og matrikulering av gategrunn, reasfaltering, utskifting av trafikkskilt som følge av ny forskrift og generell slitasje. Utbedring av trafikksikkerhetsutstyr som autovern/murer/gjerder, grøfting og slukrensk. Det er igangsatt arbeid med å skaffe en oversikt over mangler på veinettet (Hovedplan vei). Planen vil være et verktøy for å gjøre riktige prioriteringer i budsjett. Årlige investeringer på veinettet vil foruten å ta igjen etterslep også gi grunnlag for å gjennomføre et forsvarlig vedlikehold før det blir enda større skader og mer kostnadskrevede utbedringsarbeider.
Internkontroll broer og kulverter: Er regulert i Plan- og bygningsloven, Vegloven og Internkontrollforskriften. Broer/kulverter bør gjennomgå et hovedettersyn hvert 5. år. Det er 10 år siden forrige ettersyn i Kongsberg. Dette er en tjeneste kommunen må kjøpe eksternt. Kommunen har ca 30 broer/kulverter. Hovedettersyn representerer 180.000 kr. Ytterligere 170.000 kr til strakstiltak i 2010.
Kommunale vei- og gatenorm: For bygging av veier/gater/fortau/sykkelanlegg i Kongsberg. Videreføring av arbeid med Teknisk veilysnorm. Erstatte tidligere vedtekt fra 1977, Kongsberg kommune har ikke egen oppdatert norm i dag og utbyggere etterspør dette.
Sentrumsplanen legger opp til økt nivå på drift av sentrumsgatene.
- Sentrumsplanen har større fokus på drift og vedlikehold av møteplasser og parker i bykjernen og Hvitvingfoss (torg). Det legges opp til trivsel og miljø i byen og Hvitvingfoss, foruten faste beplantninger og utstyr er det positive tilbakemeldinger på blomster og sterkt fokus på renholdsfrekvens. Eksisterende anlegg trenger opprusting (Magasinparken). Nye anlegg betyr mer intensivt vedlikehold. (Ref. Investeringsprogram).
- Flere kontrakter ifm brøyting og strøing går ut 2011 og må ut på nytt anbud. Årets (2010) anbudsrunder viser at prisene har økt, det vil også gi utslag i 2011. Dersom ikke standarden skal gå ned må det legges inn en viss prisstigning i budsjett. I tillegg kommer kommunal overtakelse av nye veistrekninger. (Sykkelrode, ny G/S-vei Gomsrudveien, Gamlegrendåsen nord, Evjufeltet i Hvitvingfoss) og diverse mindre veistrekninger i forbindelse med fortetting i eksisterende boligområder. Budsjetterer med økt drift/vedlikehold for sykkelbyprosjekter (sykkelrode) som overføres kommunen etter prøveprosjektet i sykkelbyen er avsluttet.

Investerings tiltak i prioritert rekkefølge:**Tabell 7:**

Tiltak			Nettoutgift (1000 kroner)			
Nr.	Type	Tekst	2011	2012	2013	2014
1	I	Saggrenda badedam, rehabilitering av demning, universell utforming	3 875	1 500	125	
2	I	Innkjøp av biler og maskiner	2 070		2 500	2 500
3	I	Avsetning til bilfond	120	120	120	120
4	I	Ny driftssentral for VA, Vei og park	500	500	20 000	
5	I	Geodataplanen	250	250	250	500
Netto driftseffekt			6 565	2 120	22 745	2 620

Type tiltak: HMS = HMS-relatert

Merknad:

1. Teknisk har siden 2006 signalisert at badedammen i Saggrenda må rustes opp. En tilstandsvurdering av demningen i 2006 konkluderer med behov for gjennomføring av enkelte strakstiltak og rehabilitering av dammen innen få år. En ny gjennomgang med kommunens VTA-ansvarlig (Vassdragsteknisk ansvarlig) i 2010 konkluderer med at demningen siden 2006 har blitt påført ytterligere skader, og at den er i så dårlig befatning at det vil oppstå brudd på østsiden de nærmeste år som følge av flom. Sikkerheten for 3. person er vesentlig i denne forbindelse. Vannstanden i elva går fort opp og flere ganger i løpet av sommeren enn tidligere pga av hyppige tilfeller av ekstremvær. Teknisk enhet anbefaler ikke at det skal drives badedam før utbedring er gjennomført. Det er Statskog som er grunneier, men siden det er kommunen som driver badedammen (egen avtale) så er det kommunen som er ansvarlig for demningen. Ytterligere utbedringer med toalett og universell utforming er ikke tilrådelig før demningen er sikret.
2. Det er i gjeldende økonomiplan ikke avsatt midler til utskifting av biler og materiell i vei og park i 2011. Kommunen har to løypeprepareringsmaskiner. Den ene er fra 1986, den andre er fra 2000. Den eldste og minste maskinen har blitt brukt til oppkjøring av skiløyper utenom byområdet (lysløyper). Beltene på maskinen er ikke lenger brukbare, nye belter må spesialbestilles fordi maskinen er så gammel. Innhentet pris på dette er 80.000 kroner + mva, en uforholdsvis høy sum å bruke på en 25 år gammel maskin. Det foreslås derfor ny liten løypemaskin i 2011. Gjeldende økonomiplan omfatter i 2012 innkjøp av ny veiskrape (3,5 mill. kroner). Veiavdelingen har en kranbil 1996-modell. Dette er en bil som gradvis har blitt mer og mer ubrukelig fordi den er lite driftssikker, kostbar å reparere og den brukes ensidig. Veiavd. har lenge ønsket å få byttet ut denne bilen til en mindre flerbruksbil tilpasset vår bruk. Forslag i 2011: 1) Tråkkemaskin: 850.000 kroner 2) Flerbruksbil: 800.000 kroner. Det er i 2012 avsatt midler i gjeldende økonomiplan til utskifting av veiskrape, kontinuerlig utskifting av materiell videre fremover er nødvendig.
3. Avsetning til bilfond iht vertskommuneavtale mellom Kongsberg, Hof og Lardal datert 01.07.2009
4. I ny kommuneplan er dagens driftssentral i Dyrmyrskogen avsatt til boligområde. Boligutvikling på tomte bør finansiere ny lokalisering av driftssentral. Det er innledet samarbeid med Kongsberg tomteselskap i første omgang når det gjelder å taksere eiendommen. Alternativ lokalisering er på egen tomt ved rensanlegget eller på tomt ved veistasjonen. Det foreligger ikke kostnader, men det foreslås planlegging/prosjekteringskostnader i 2011 for gjennomføring 2012. Dagens forhold på Dyrmyrskogen bærer preg av økende forfall: bl.a. midlertidige løsninger i gamle og dårlige brakker, lekkasje i tak på hovedbygning. I sandsilo (for strømasser) fungerer ikke varmekabler, noe som igjen går utover mulighet for strøing av kommunale veier/gangveier. Dersom det ikke blir flytting vil det i årene framover være store behov for utbedringer. Anlegget tilfredsstillende ikke HMS-krav for de ansatte. Forholdet er tatt opp flere ganger gjennom MTU-undersøkelsene.
5. Se geodataplanens tekstdel og tiltaksdel. Driftsutgiftsøkninger: Store prisøkninger på programvareportefølje. Generasjonsskifte.

12 TEKNISK / BRANN / PLAN – SELVKOST

ORGANISASJON

Teknisk enhet består av følgende selvkostområder:

- Feiing og tilsyn av fyringsanlegg
- VAR – Vann, avløp og renovasjon
- Arealplan og byggesak
- Kart og geodata

STATUS

Feiing og tilsyn av fyringsanlegg

Kongsberg kommune overtok ansvaret for feiing og tilsyn i Lardal kommune fra 01.07.09 og tilsvarende for Hof kommune fra 01.01.10. Ved årsskifte 2009/ 2010 var det i Kongsberg kommune registrert 9988 skorsteiner, 707 ekstra pipeløp og 8966 boliger som skal ha tilsyn. I Hof kommune var det registrert 1215 skorsteiner, 212 ekstra pipeløp og 1215 boliger. I Lardal kommune er det registrert 1196 skorsteiner, 19 ekstra pipeløp og 1113 boliger. I Kongsberg, Hof og Lardal kommuner gjennomføres feiing med en hyppighet på hvert 2. år. I tillegg vil det være et variabelt antall som har behov for feiing hvert år. Tilsyn av fyringsanlegg skal foretas minst hvert fjerde år. Andre oppgaver under tilsynet er brannforebyggende arbeid, gjennom motivasjons og informasjonstiltak.

Vann, avløp, renovasjon

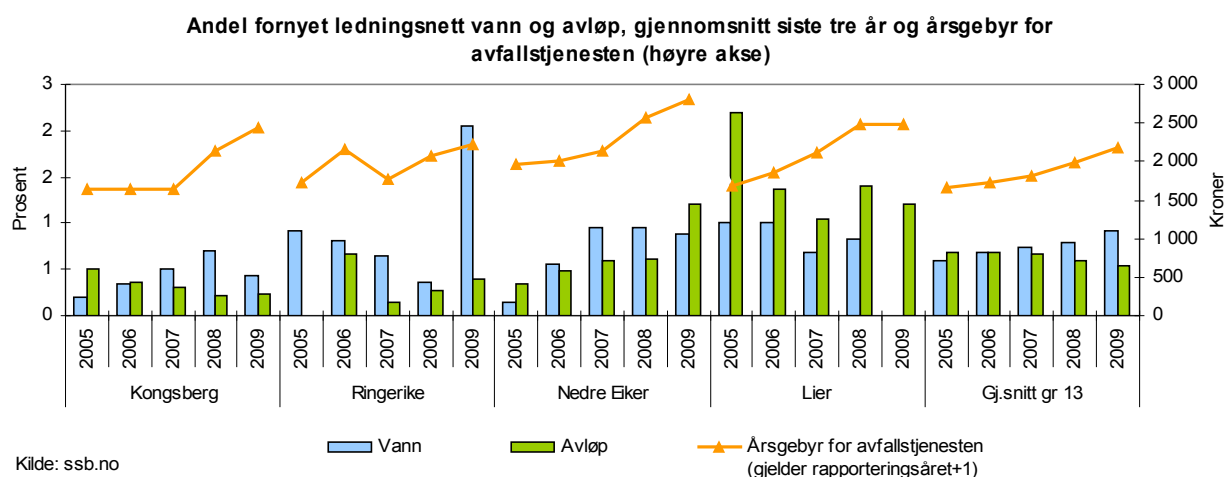
Det er lagt inn 3 nye indikatorer for perioden 2011-2014

Vann: det er lagt inn indikatorer for utskifting av ledninger for å vise at standarden på ledningsnett vil forfalle slik at faren for leveringssikkerheten og lekkasjer vil øke. Utskiftingstakten må økes slik at alderen ikke ytterligere øker.

Avløp: Det er lagt inn samme indikatorer som vann for å vise utviklingen på vedlikehold.

Kommunen har via rammetillatelsen (gitt av fylkesmannen) og eget saneringsplan/hovedplan krav på å øke tilførsingsgraden til renseanlegget. Derfor må vedlikeholdet økes.

Renovasjon: Det vil bli satt fokus på å redusere kostnadene for å kunne sammenlignes med andre kommuner.

Plan, byggesak og landbruk:

Målet for 2010 når det gjelder å behandle bygge- og reguleringsaker innenfor lovpålagte frister var 90%. Så langt viser tallene at enheten er innenfor denne målsettingen.

Kart og geodata

Ny matrikkellov og rutineendringer for å møte nye dokumentasjonskrav og kompetansekrav, står i fokus. Interne rutiner er under omlegging for å møte 16 ukers fristen, som hvis den blir overskredet, utløser reduksjon i gebyrinntekt.

UTFORDRINGER**Feiing og tilsyn av fyringsanlegg**

Forebyggende oppgaver (motivasjons og informasjons tiltak rettet mot huseier)

Fokus på brannsikkerhetstiltak (tilsyn med røykvarslere og sløkkeutstyr, bruk av åpen ild, feilmontering av ildsted, veiledning om riktig fyring, riktig oppbevaring av aske)

Vann, avløp, renovasjon

Vann-Avløp-Renovasjon-seksjonen har utfordringer i forhold til bemanning, både i forhold til drift og prosjekter.

Det er nesten ikke mulig å rekruttere personell med erfaring/utdannelse med kommunalt lønnsnivå.

Hele bransjen sliter med å skaffe resurser med VAR- kunnskaper.

Seksjonen har etterslep på oppgaver som er hjemlet i forurensningsforskriften og drikkevannsforskriften. Vi har derfor fått avvik og merknader på revisjoner fra mattilsynet og fylkesmannens miljøvernavdeling.

Det blir meget vanskelig å ivareta både eksisterende infrastruktur og nye tiltak i forbindelse med sentrumsplan, Buskerudbyen og oppfølging av private utbygninger.

Plan, byggesak og landbruk:

Utfordringene vi står overfor i 2010 er tap av ressurser til sentrumsplanarbeidet og langtidssykemelding, noe som påvirker den daglige driften. Videre krever overgang til ny plan- og bygningslov mye tid til opplæring, informasjon og omlegging av rutiner.

I ny plan- og bygningslov er det tatt inn nye bestemmelser som innebærer at omfanget av kommunalt tilsyn i byggesaker skal utvides vesentlig. Etter lovgivers syn er det et stort behov for forbedring av kvalitet og reduksjon av byggeskader, og dette tilsier at det må settes inn sterkere virkemidler enn hittil, som når videre enn til den seriøse del av bygge- og anleggsnæringen. Ny plan- og bygningslov innfører plikt for kommunene til å utføre tilsyn i langt større omfang enn det som har vært gjort tidligere.

Det fremgår av lovforarbeidene til ny plan- og bygningslov at lovgiver forutsetter at tilsynet skal finansieres som overheadkostnad i byggesaksgebyrene. Når tilsyn legges inn som faste kostnader ved fastsettelse av de kommunale byggesaksgebyrer, følger det av prinsippet om selvkost at det også skal gjennomføres tilsyn, noe som igjen forutsetter en viss kapasitet. Kommunene må derfor ta tilsynsfunksjonen inn i sitt gebyrregulativ. Lovbestemt økning av tilsynet må føre til økning av gebyrene.

Med dagens kapasitet på byggesak er det ikke realistisk å kunne gjennomføre kravet i den nye plan- og bygningsloven i tillegg til den løpende byggesaksbehandlingen. I tråd med ny plan- og bygningslov legges det derfor frem et forslag som innebærer finansiering av tilsynsvirksomheten gjennom byggesaksgebyrene. Dette er en nødvendig økning for å kunne møte lovgivers krav om tilsyn.

Viktige utfordringer for seksjonen de nærmeste årene er:

- Beholde kompetente medarbeidere, slik at effektiv saksbehandling av høy kvalitet opprettholdes og videreutvikles.
- Avsette tilstrekkelig tid og ressurser til opplæring og kompetanseheving av våre medarbeidere.
- Samhandling med eksterne fagmiljø for kompetanseinnhenting i saker der kommunens ansatte ikke innehar nødvendig spisskompetanse.
- Lave lønninger i forhold til alternative arbeidsplasser utenfor kommunen gjør sitt til at vi for noen faggrupper sliter med å rekruttere ønsket kompetanse.
- Mange av de foreslåtte tiltakene utenfor driftsrammen, om de imøtekommes, gir den nødvendige fleksibilitet som samfunnet i dag forventer av kommuneadministrasjonen i en kommune i vekst.
- Samhandling internt er nødvendig og viktig for å oppnå effektiv og god gjennomføring av planer og prosjekter.
- Store og kompliserte utbyggingsprosjekter stiller store krav til kompetanse og effektivitet i areal- og byggesaker. Innføring av digitale behandlingssystemer i byggesaker er et verktøy som gir mer effektiv saksbehandling.

Kart og geodata:

Ny lov om eiendomsregistrering (matrikkeloven) trådte i kraft fra 1 januar 2010. Dette medfører økte formaliserte arbeidsrutiner og mer ressursbruk på dokumentasjon av alle ledd i saksbehandlingen/eiendomsmålingen. Gebyrsatsene må økes (13% på hovedgebyret) opp mot landsgjennomsnitt for å balansere selvkostregnskapet og interne rutiner må forbedres for å gjennomføre saker innen 16 ukersfristen. Gebyrnivået ligger fortsatt lavere enn nabokommunene som er naturlig å sammenligne seg med.

I løpet av de nærmeste årene vil en vesentlig del av av mannskapstyrken starte på 60 åra, og må påregnes å slutte eller gå over til redusert stilling. En av utfordringene blir da å bevare nødvendig erfarne medarbeidere fram mot 67 år samtidig som frisk kompetanse tilføres.

MÅL**Mål 1:**

Miljøsertifisering av VAR

Mål 2:**Plan- og byggesaksbehandling:**

Målet for plan- og byggesaksbehandlingen er å behandle sakene innenfor lovpålagte frister, og at kvaliteten på saksbehandlingen skal være høy. Det er viktig å holde antall vedtak som oppheves av fylkesmannen etter klagebehandling lavt, samt å få redusert antall innsigelser fra overordnet myndighet i reguleringsplaner. Måloppnåelse krever tilstrekkelig med godt kvalifiserte medarbeider.

Mål 3:**VAR**

1. Leverer sikkert og trygt drikkevann
2. Transportere og behandle avløpsvann i henhold til miljøkravene.
3. Øke gjenvinningsgraden av avfall og sørge for at farlig avfall tas forsvarlig hånd om.

Mål 5:**Feiing og tilsyn av fyringsanlegg**

Gjennomføre feiing og tilsyn etter forskrift og lokale bestemmelser og at kvaliteten på tjenesten skal være høy. Feie- og tilsynstjenesten utføres til selvkost.

Tabell 1:

Mål nr	Indikator / tiltak	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Rapportering
1	1 Miljøsertifisering av egne virksomheter, innen 2012				1			
2	1 Behandle bygge- og regulerings saker ihht lovpålagte frister							
	1.1 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager) for byggesaker	20	20	19	18	18	17	Årlig
	1.2 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager) vedtatte reguleringsplaner	325	300	280	270	260	250	Årlig
3	1 Kvalitet i henhold til drikkevannsforskriften og leveringssikkerhet/lekkasje Vann 022 Andel fornyet ledningsnett	0.44	0.44	0.50	0.60	0.70	0.80	Årlig
	2 Forurensningsforskriften/rammetillatelsen Tilføringsgrad/lekkasje Avløp 024 Andel fornyet ledningsnett	0.23	0.30	0.40	0.50	0.60	0.70	Årlig

Mål nr	Indikator / tiltak	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Rapportering
3	Materialgjenvinning/mengde og driftsutgifter Avfall 015 Årsgebyr for avfallstjenesten	2447	3059	(-5%) 2906	(0%) 2906	(0%) 2906	(0%) 2906	Årlig
4	1 Behandle oppmålingsforretninger ihht lovpålagte frister	95%	95%	100%	100%	100%	100%	Årlig
5	1 Feiing hvert annet år i de tre kommunene – 100 % (antall)		8 211	8 250	8 289	8 328	8 370	Årlig
	2 Tilsyn av fyringsanlegg hvert fjerde år i de tre kommunene – 100% (antall)		2 955	2 975	2 995	3 015	3 035	Årlig

Rapportering: Å = årlig, T = tertial, K = kvartal, M = månedlig

INNSATSMIDLER / RESSURSBRUK

Personell:

Tabell 2: (Tabellen er utarbeidet på grunnlag av basisbudsjettet)

Seksjon	2010	2011	2012	2013	2014
2320 Feiing	6,95	6,95	6,95	6,95	6,95
2400 VAR	23,45	23,45	23,45	23,45	23,45
4000 Arealplan og byggesak	7,64	8,64	8,64	8,64	8,64
4010 Kart og geodata	2,20	2,50	2,50	2,50	2,50
SUM godkjente årsverk	40,24	41,54	41,54	41,54	41,54

Økonomi:

Tabell 4:

Drift (1000 kr)	Tidligere årsregnskap		Budsjett				
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Utgift	63 178	81 091	82 082	85 577	87 015	89 385	89 385
Inntekt (-)	-60 128	-81 003	-82 082	-85 577	-87 015	-89 385	-89 385
Netto	3 050	88	0	0	0	0	0

Merknad:

Regnskapstall er hentet fra de samme avdelingene som inngår i ny enhetsstruktur f.o.m. 2009.

Netto driftsutgifter fordelt på KOSTRA-funksjoner:

Tabell 5:

KOSTRA-funksjon (1000 kroner)	Regnskap 2009	Budsjett 2010	2011	2012	2013	2014
170 Årets premieavvik	-224	0	0	0	0	0
171 Amortisering av tidligere års premieavvik	113	0	0	0	0	0
301 Plansaksbehandling	-20	0	0	0	0	0

TEKNISK / BRANN / PLAN – SELVKOST

KOSTRA-funksjon (1000 kroner)		Regnskap 2009	Budsjett 2010	2011	2012	2013	2014
302	Bygge- og delesaksbehandling og seksjonering	-121	0	0	0	0	0
303	Kart og oppmåling	-32	0	0	0	0	0
320	Kommunal næringsvirksomhet	-559	0	0	0	0	0
338	Forebygging av branner og andre ulykker	-104	0	0	0	0	0
340	Produksjon av vann	-8 694	-8 191	-8 211	-8 838	-9 302	-10 201
345	Distribusjon av vann	6 477	8 191	8 211	8 838	9 302	10 201
350	Avløpsrensing	11 828	13 994	12 647	13 314	13 773	13 807
353	Avløpsnett / innsamling av avløpsvann	-12 031	-13 994	-12 647	-13 314	-13 773	-13 807
354	Tømming av slamavskillere, septiktanker	-133	0	0	0	0	0
355	Innsamling av husholdningsavfall	-5 111	-10 667	-10 400	-11 251	-11 349	-11 446
357	Gjenvinning og sluttbehandling av husholdningsavfall	8 699	10 667	10 400	11 251	11 349	11 446
Sum nettoutgift		88	0	0	0	0	0

TEKNISK / BRANN / PLAN – SELVKOST

VEDLEGG TIL BUDSJETTFORSLAGET

HANDLINGSPLANER

Sammendrag handlingsplan for HMS

Viser til enhet 214

Sammendrag handlingsplan for kompetanseutvikling

Viser til enhet 214

UTENFOR BUDSJETTRAMMEN / TILLEGGSFORSLAG

Investeringstiltak i prioritert rekkefølge:

Tabell 7:

Tiltak			Nettoutgift (1000 kroner)			
Nr.	Type	Tekst	2011	2012	2013	2014
1	I	Leasingbil til oppmålingsforretninger	60			
2	I	Vann og avløpsledninger nye områder, Gamleveien	5 000	5 000		
3	I	Utvidelse Bevertangen vannbehandlingshus				5 000
Netto driftseffekt			5 060	5 000	0	5 000

Type tiltak: HMS = HMS-relatert

Merknad:

1. Gjennomføre oppmålingforretninger etter ny lov om eiendomsregisteringer på en effektiv måte. Bilen spesialinnredes med aktuelt landmålingsutstyr. Leasingkalkulator gir månedlig kostnad på 2.500 kroner gitt bilpris 150.000 kroner +mva. (60 mndr kontakt og 4% rente).
2. Nye vann og avløpsledninger. Et av tiltak i hovedplan for vann og avløp. Det er mye forurensing i grunnen grunnet spredt avløp. Ved nye ledninger vil alt gå til Sellikdalen renseanlegg.
3. Utvidelse kapasitet Bevertangen vannbehandlingshus.

13 KOMMUNELSEDELSE, STAB- OG STØTTEFUNKSJONER

ORGANISASJON

Enheten består av:

- Rådmann
- Rådmannens ledergruppe (assisterende rådmann og enhetsledere)
- Stab og støttetjenester:
  - Kommuneadvokater
  - Innbyggerkontakt – informasjon (servicetorg, sentralbord, arkiv, politisk sekretariat)
  - IT-drift
  - Personal (personal, lønn, tillitsvalgte, applikasjonsansvar for fagsystemer)
  - Økonomi (regnskap, fakturering, budsjett, økonomirapportering, kommunal innkjøper, bostøtteordninger)
  - Ressurssenter for oppvekstmiljø - ROM
  - Avdeling for samfunnsutvikling - SUV

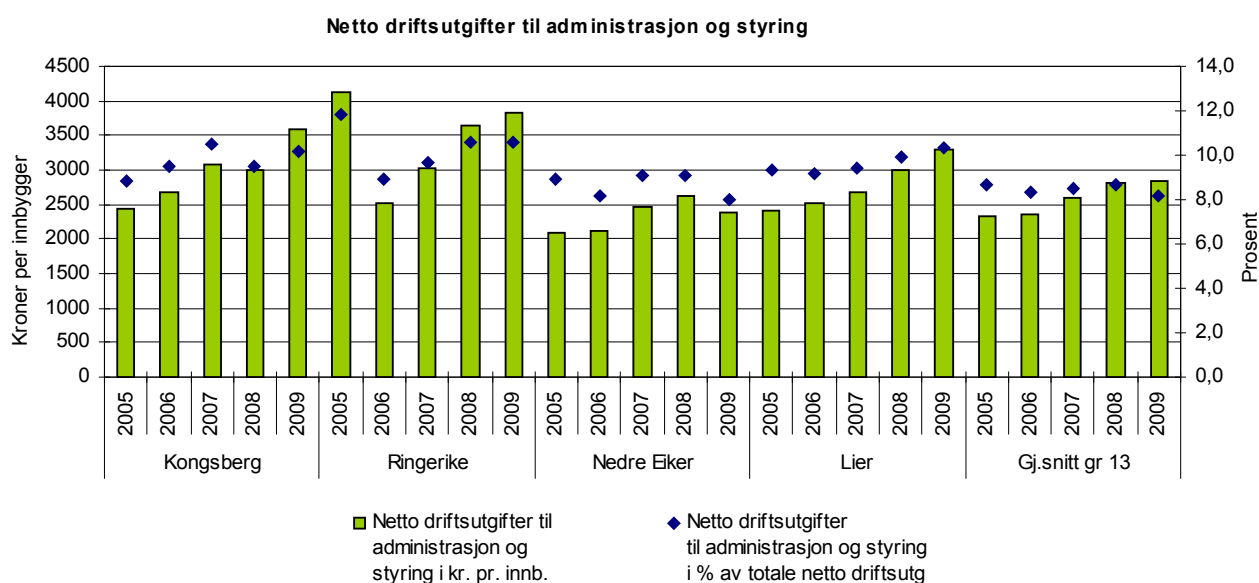
Stab og støttestrukturene samles sentralt for å unngå at oppgaver utføres flere steder. Dette gir mulighet for å profesjonalisere miljøene og gi mer effektiv bistand. Støtten må være basert på etterspørsel fra seksjonsleder, enhetsleder eller rådmannsnivå.

Avdeling for samfunnsutviklings oppdrag er å styrke kommunens strategisk arbeid på overordnet nivå hvor oppfølging av kommuneplanens satsingsområder står sentralt. I denne avdelingen ligger overordnet planlegging, næringsutvikling, arbeidet med attraktivitet og omdømme, videreutvikling av styrings- og rapporteringssystemet, strategisk kompetanseutvikling- og rekruttering og arbeid med miljø og bærekraft.

Ressurssenter for oppvekstmiljø driver utvikling og samordning mellom tjenester som leverer tiltak særlig rettet mot barn og unge. Dette gjelder både i forhold til oppvekst og andre enheter i kommunen. I tillegg har avdelingen et oppfølgingsansvar for de interkommunale samarbeidene.

I budsjettpremissene for stab og støtte omtales rådmannen og rådmannens ledergruppe i liten grad, men de inngår som en del av budsjettallene.

STATUS

KOMMUNELSEDELSE, STAB- OG STØTTEFUNKSJONER

KOMMUNELSEDELSE, STAB- OG STØTTEFUNKSJONER

Som man ser av figuren over, ligger Kongsberg kommune høyt i forhold til sammenlikningskommunene for netto driftsutgifter til administrasjon og styring. Det var også en markert økning mellom 2008 og 2009. Samlingen av stab- og støttefunksjonene ved årsskiftet 2008/2009 medførte mest sannsynlig en mer korrekt budsjettering og regnskapsføring av de reelle utgiftene knyttet til administrasjon og styring sammenliknet med tidligere, men det kan også ha ført til en overrapportering i 2009. Det har vært foretatt en opprydding i disse forholdene i 2010. Økningen er derfor neppe reell. I tillegg er det slik at administrasjonsutgifter knyttet til både Skatteoppkreveren i Kongsberg og Numedal og Kongsberg-regionen inngår i tallene, noe de egentlig ikke skal gjøre. Dette er også rettet opp i 2010.

I kommunestyrets behandling av handlingsprogrammet for 2010-2013 ble det vedtatt en innsparing på lønnskostnadene på 1,25 prosent for 2010 og 2,25 prosent for etterfølgende år i tillegg til en ytterligere besparelse på 600 000 kroner for stab og støtte. IT-avdelingen er unntatt fra innsparingskravet. Rådmannen har ved saldering av handlingsprogrammet for 2011-14 foreslått ytterligere omstillingstiltak innenfor stab og støtte på 1 million kroner. Tiltak gjennomført for 2010 indikerer at målet om 1,25 prosent lønnskostnadsreduksjon i tillegg til 600 000 kroner nås for 2010. Innenfor stab og støtte har vakanser innenfor flere stillinger bidratt til dette. I tillegg har man bevisst latt være å rekruttere til flere ubesatte stillinger. Dette har tidvis ført til stort arbeidspress for nøkkelpersonell, samt at man har måttet finne nye måter å løse oppgaver på. Det arbeides med varige tiltak for etterfølgende år.

En krevende økonomisk situasjon har tvunget fram et større fokus på ressursbruk, styring og kontroll gjennom bedre rapporteringsrutiner. Dette er et kontinuerlig arbeid. For bedre å forstå sammenhengene i kommuneøkonomien og at alle handlinger har konsekvenser, har samtlige mellomledere i kommunen blitt beordret på kurs i økonomiforståelse.

Mye feil ved attestasjon og anvisning har også medført pålagt kurs i attestasjon anvisning som ble gjennomført høsten 2010.

UTFORDRINGER

På generelt grunnlag består mye av stab- og støttjenestenes utfordringer i å levere tjenester i det omfang og med den kvalitet som forventes både av den øvrige organisasjonen og eksterne samarbeidspartnere innenfor gitte beskravninger knyttet til personell og økonomi. Det oppleves fortsatt å være rom for tolking av vedtak knyttet til oppgaver og oppgavefordeling i forbindelse med omorganiseringa ved årsskiftet 2008/2009. Resultatene fra evalueringsrapporten om organisasjonsendringa ventes å bekrefte dette. I tillegg har både IT- avdelingen og avdeling for samfunnsutvikling spesielle utfordringer.

En rapport fra ekstern gjennomgang av IT-avdelingen i kommunen levert i april 2009, viser at kommunens IKT-leveranser ikke har den nødvendige kvalitet som skal til for å sikre en mest mulig effektiv tjenesteproduksjon. Rapporten konkluderer med at det må gjøres et skikkelig krafttak for å bedre situasjonen.

Avdeling for samfunnsutvikling har sine aktiviteter direkte knyttet til kommuneplanens målsetting og strategiske prosjekter. Avdelingens utfordringer og mål er derfor framstilt i i handlingsprogrammet under rådmannens kapittel «Prioriterte satsingsområder/hovedmål». Sentralt i arbeidet står bærekraftig utvikling, kommunens rolle som samfunnsutvikler og godt omdømme.

Rådmannens budsjettforslag legger opp til at omstillingstiltak og lønnskostnadsreduksjon som til sammen utgjør om lag 2,6 millioner kroner. Dersom hele besparelsen løses gjennom lønnskostnadsreduksjon, vil dette utgjøre mellom fem og seks årsverk. Dette er en svært krevende øvelse, særlig med tanke på tiltak som gir varig effekt. Noe kan løses gjennom naturlig avgang, men neppe alt. Innføring av nye systemer innenfor økonomi, personal og telefoni vil kunne bidra noe ved siden av at bedre systemer har en generell effektiviseringsgevinst.

KOMMUNELSEDELSE, STAB- OG STØTTEFUNKSJONER

KOMMUNELSEDELSE, STAB- OG STØTTEFUNKSJONER

MÅL

1. Kommunens virksomheter skal miljøfyrtårnsertifiseres
2. Kongsberg kommune skal framstå som en attraktiv arbeidsgiver og arbeidsplass
3. Tilgjengelig og funksjonell teknologi tas i bruk for å sikre god ressursutnyttelse i hele kommunen
4. Kongsberg kommune skal ha en profesjonell og effektiv stab- og støttetjeneste som bidrar til at enhetene leverer et best mulig tjenestetilbud innenfor gitte rammer

Tabell 1:

Mål nr	Indikator / tiltak	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Rapport-ering
1	1		Råd- huset					
2	1	4,4		4,7		4,7		Å
3	1			X				Å
	2			X				Å
	3			X				Å
4	1			35				Å
	2			5	5	5	5	Å

Rapportering: Å = årlig, T = tertial, K = kvartal, M = månedlig

INNSATSMIDLER / RESSURSBRUK

Personell:

Tabell 2: (Tallene er basert på basisbudsjettet)

Seksjon	2010	2011	2012	2013	2014
4200 IT-drift	10,50	10,50	10,50	10,50	10,50
4300 Innbyggerkontakt og informasjon	10,90	10,90	10,90	10,90	10,90
4400 Kommuneadvokat	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50
4500 Politisk ledelse	1,15	1,15	1,15	1,15	1,15
4600 ROM - Ressurscenter oppvekstmiljø	8,00	8,00	8,00	8,00	8,00
4700 SUV - Samfunnsutvikling	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00
5100 Personal *	19,10	19,10	19,10	19,10	19,10
5200 Økonomi	16,90	15,90	15,90	15,90	15,90
9000 Kommuneledelse (inkl. enhetsledere)	7,55	7,55	7,55	7,55	7,55
SUM godkjente årsverk	79,60	78,60	78,60	78,60	78,60

* Hele personal- og lønn (14,9 årsverk) + 1 lærling + Frikjøpte HTV (2,6 årsverk) + 50% HVO. (Frikjøp Utdanningsforbundet er ikke med, da disse er budsjettert hos oppvekst.

KOMMUNELSEDELSE, STAB- OG STØTTEFUNKSJONER

KOMMUNELSEDELSE, STAB- OG STØTTEFUNKSJONER

Endringstiltak – og driftskonsekvenser som er innarbeidet i budsjettforslaget

Tabell 3:

Tiltak eller endringer		2011		2012		2013		2014	
		Utg.	Innt. (-)	Utg.	Innt. (-)	Utg.	Innt. (-)	Utg.	Innt. (-)
1	Lønnsjustering i forhold til vedtak 2010	1 578		1 578		1 578		1 578	
2	Korrigert utgift / inntekt, basisbudsjett	1 007	-1 007	820	-820	820	-820	820	-820
3	Seniorlønn, fjernet	-600		-700		-700		-700	
4	Krisesenteret, økning ifht basisbudsjett	1 834	-615	1 834	-615	1 834	-615	1 834	-615
5	PPT-OT, økning ifht basisbudsjett	151		151		151		151	
6	Buskerud 110-sentral	-12		0		-10		-10	
7	Kongsbergregionen, økning ifht basisbudsjett	56		56		56		56	
8	Buskerud revisjons-distrikt, økning ifht basisbudsjett	10		10		10		10	
9	Skatteoppkreveren	-67		-67		-67		-67	
10	ASVO, økning ifht basisbudsjett	33		33		33		33	
11	Driftseffekt, utvidelse av Kongsgårdmoen skole, IT-drift	300		300		300		300	
12	Driftseffekt, utvidelse av Tislegård skole, IT-drift	180		180		180		180	
13	Ny stilling, Sentrumsplanen	500		500		500		500	
14	Økte lisenskostnader, ifht eksisterende skoler, IT-drift	625		625		625		625	
15	Fiber, Jondalen	400							
16	Økte utgifter, porto	200		200		200		200	
17	Økte utgifter, trykking og kunngjøring	400		200		200		200	
18	Økt kontingent IKA					600		600	
19	Opplæring og kompetanseutvikling, Koordinatorvirksomhet	50		50		50		50	
20	Nærings- og samfunnstiltak	-31		-31		-31		-31	
21	Haukliveien AS	31		31		31		31	

KOMMUNELSEDELSE, STAB- OG STØTTEFUNKSJONER

KOMMUNELSEDELSE, STAB- OG STØTTEFUNKSJONER

Tiltak eller endringer		2011		2012		2013		2014	
Nr	Tekst	Utg.	Innt. (-)	Utg.	Innt. (-)	Utg.	Innt. (-)	Utg.	Innt. (-)
22	KNFH, redusering	-42		-42		-42		-42	
23	Kommuneplan og sentrumsplanen	1 000		500		500		500	
24	Sambruksstrategi, Sentrumplanen	350		350					
25	Økt kontingent, bedriftshelsetjeneste	600		1 200		1 200		1 200	
26	Økt kontingent KS, FoU-midler	82		82		82		82	
27	Seniortiltak	200		200		200		200	
28	Lisenser, nytt økonomi- og personalsystem	728		628		628		628	
29	Kontingent, BTV-samarbeid	50		50		50		50	
30	Ekstraordinære tiltak Økonomi, scanning	226							
31	Samøvelse Nødetater, kommuneledelse og evakueringscenter					75			
32	Revisjon risiko og sårbarhetsanalyse	40							
33	Økte utgifter, valg-avvikling	200				200			
34	Div opprydding	27		27		27		27	
35	Arealeffektivisering, reduserte tjenester fra KKE	-1 500		-1 500		-1 500		-1 500	
36	Servicepott (KKE) rådmann, reduksjon	-350		-350		-350		-350	
37	Omstillingstiltak for stab og støtte totalt	-1 500		-1 500		-1 500		-1 500	
SUM til tabell 3 (1000 kr)		6 756	-1 622	5 415	-1 435	5 930	-1 435	5 655	-1 435

Kommentar:

1. Pkt. 1 dekeks ved bruk av sentral lønnsjusteringspott.
2. Pkt. 4 gjelder drift av Kongsberg krisesenter ut fra ny organisasjonsmodell, og med deøkonomiske forutsetninger som er tatt inn i statsbudsjett og rammeoverføring. Øremerket tilskudd utgår fra 2011.
3. Pkt. 15 gjelder tilskudd til Numedalsfiber / EB Nett
4. Pkt. 20 og 21: Haukeliveien As – årlig tilskudd dekkes ved tilsvarende reduksjon av midler til nærings- og samfunnstiltak.
5. Pkt. 23 gjelder videre framdrift i disse to prosjektene.
6. Pkt. 24 utgjør driftsutgifter, tilsvarende beløp er tatt inn i rådmannens forslag til investeringprosjekter i 2011 og 2012.
7. Pkt. 35 er budsjetteknisk plassert i rådmannens budsjett, men iverksetting av tiltak vil kunne omfatte alle formålsbygg.

KOMMUNELSEDELSE, STAB- OG STØTTEFUNKSJONER

KOMMUNELSEDELSE, STAB- OG STØTTEFUNKSJONER

8. Pkt. 36 innebærer at det kun gjenstår midler til lovpålagt tilsyn / oppfølging av lekeapparater m.m.
9. Pkt. 37 er beskrevet under premissoverskriften «Utfordringer» ovenfor

Økonomi:

Driftsutgifter, -inntekter og netto med endringer i forhold til vedtatt i 2010:

Tabell 4:

Drift (1000 kr)	Tidligere årsregnskap		Budsjett				
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Utgift	49 469	103 119	99 770	98 066	96 964	97 836	97 268
Korrigeringer fra tabell 3				6 756	5 415	5 930	5 655
Korrigert utgift				104 822	102 379	103 766	102 923
Inntekt (-)	-7 329	-19 638	-7 987	-8 024	-7 987	-8 024	-7 987
Korrigeringer fra tabell 3				-1 622	-1 435	-1 435	-1 435
Korrigert inntekt				-9 646	-9 422	-9 459	-9 422
Netto	42 140	83 481	91 783	95 176	92 957	94 307	93 501

Merknad:

Korrigeringer er sum utgift og inntekt hentet fra tabell 3 ovenfor. Regnskapstall er hentet fra de samme avdelingene som inngår i ny enhetsstruktur f.o.m. 2009.

Netto driftsutgifter fordelt på KOSTRA-funksjoner:

Tabell 5:

KOSTRA-funksjon (1000 kroner)		Regnskap 2009	Budsjett 2010	2011	2012	2013	2014
100	Politisk styring	6 065	4 863	5 341	4 583	5 314	4 583
110	Kontroll og revisjon	2 134	1 860	1 870	1 870	1 870	1 870
120	Administrasjon	58 229	66 352	71 089	69 963	70 213	70 213
130	Administrasjonslokaler	1 969	2 368	2 368	2 368	2 368	2 368
180	Diverse fellesutgifter	222	223	263	223	298	223
190	Interne serviceenheter	0	-1 223	-4 730	-4 725	-4 731	-4 731
201	Førskole	0	1 556	1 588	1 588	1 588	1 588
202	Grunnskole	5 248	6 779	1 978	1 978	1 978	1 978
233	Annet forebyggende helsearbeid	0	672	691	691	691	691
242	Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	93	27	1 246	1 246	1 246	1 246
251	Barneverntiltak i familien	10	0	0	0	0	0
253	Pleie, omsorg, hjelp og re-/habilitering i institusjon	0	149	49	49	49	49
254	Kjernetjenester i pleie, omsorg, hjelp i hjemmet	638	593	666	666	666	666
273	Kommunale sysselsettingstiltak	1 086	1 132	1 165	1 165	1 165	1 165
283	Bistand til etablering / opprettholdelse av egen bolig	2 290	3 135	3 133	3 133	3 433	3 433

KOMMUNELSEDELSE, STAB- OG STØTTEFUNKSJONER

KOMMUNELSEDELSE, STAB- OG STØTTEFUNKSJONER

KOSTRA-funksjon (1000 kroner)		Regnskap 2009	Budsjett 2010	2011	2012	2013	2014
290	Interkommunale samarbeid (§§27/28A samarbeid)	0	0	5 554	5 554	5 554	5 554
301	Plansaksbehandling	-27	0	0	0	0	0
315	Boligbygging og fysiske bomiljø- tiltak	0	205	205	105	105	105
325	Tilrettelegging og bistand for næringsliv	3 025	2 162	1 820	1 620	1 620	1 620
330	Samferdselsbedrifter / transport- tiltak	2	0	0	0	0	0
339	Beredskap mot branner og ulykker	2 364	700	650	650	650	650
360	Naturforvaltning og friluftsliv	118	150	150	150	150	150
385	Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturanlegg	80	80	80	80	80	80
870	Renter / utbytte og lån	-65	0	0	0	0	0
Sum nettoutgift		83 481	91 783	95 176	92 957	94 307	93 501

KOMMUNELSEDELSE, STAB- OG STØTTEFUNKSJONER

VEDLEGG TIL BUDSJETTFORSLAGET

HANDLINGSPLANER

Sammendrag handlingsplan for HMS

Det vises til KKE KFs tiltaksplan for enhetens formålsbygg. Videre vises til det til interne tiltak, ref MTUs handlingsplan og vernerundenes handlingsplaner.

Sammendrag handlingsplan for kompetanseutvikling

Kompetanseheving innen relevant lovgiving og regelverk skal prioriteres. Skal stab- og støttefunksjonene yte den service som forventes må dette ligge som en trygg basis. Avdelingene har behov for å redusere sårbarhet ved frafall av nøkkelpersoner. Samtidig skal avdelingene yte så god service som mulig til andre enheter og seksjoner innenfor tilgjengelige budsjetttrammer. Foruten kurs, vil derfor kompetanseheving i første rekke foregå ved at man samarbeider mer om løsninger av ulike arbeidsoppgaver.

UTENFOR BUDSJETTRAMMEN / TILLEGGSFORSLAG

Driftstiltak i prioritert rekkefølge:**Tabell 7:**

Tiltak			Nettoutgift (1000 kroner)			
Nr.	Type	Tekst	2011	2012	2013	2014
1	D	Omstillingstiltak	3 000	1 000	1 000	1 000
1	D	Økning kurs/kompetanseheving stab/støtte	360	360	360	360
2	D	Nytt innfordringssystem	130	105	105	105
3	D	Rådhusforvaltning	100	100	100	100
Netto driftseffekt			3 590	1 565	1 565	1 565

Type tiltak: D = driftstiltak og DI = driftskonsekvenser av investeringer
K = kompetansetiltak og HMS = HMS relaterte tiltak

Investeringsiltak i prioritert rekkefølge:**Tabell 8:**

Tiltak			Nettoutgift (1000 kroner)			
Nr.	Type	Tekst	2011	2012	2013	2014
1	I	Skole infrastruktur (forsering av tidsplan)	2 500	2 500	2 500	-1 000
2	I	OEK-prosjekter (rådmannens område)	500	500	500	500
3	I	Nye adm.lokaler/sambrukslokaler		4 000	100 000	25 000
Netto driftseffekt			3 000	7 000	103 000	24 500

Type tiltak: HMS = HMS-relatert

Merknad:

1. Forsering i stedet for årlig bevilgning på 1 mill. kroner
2. Halvering i rådmannens salderte forslag foreslås tilbakestillt
3. Avsatt 1 mill. kr. i 2012, og 75 mill. kr. hvert år i 2013 og 2014 i rådmannens forslag

14 VEDLEGG**14.1 VEDLEGG 1 - FORSLAG TIL BETALINGSSATSER 2011****OPPVEKST**

Betalingsordning	Sats i 2010	Forslag for 2011	%-endring
SFO, hel plass – pr mnd	2 170,00	2 170,00	0,00%
SFO, delt plass – pr mnd	1 629,00		0,00%
Barnehage, heldagsplass – pr mnd	2 330,00	2 330,00	0,00%
Barnehage, deltidsplass – pr mnd	Forholdsmessig	Forholdsmessig	ingen
Deltidsplass, påslag pr mnd	155,00	203,00	Ca 3,1%
Kost i barnehage (kostnadsdekning) – pr mnd	218,00	225,00	Ca 3,1%
Kost i barnehage, deltidsplass – pr mnd	Forholdsmessig	Forholdsmessig	ingen

HELSE OG SOSIAL

Betalingsordning	Sats i 2010	Forslag for 2011	%-endring
Trygghetsalarmer	2 880,00	2 880,00	0,00%

PLEIE OG OMSORG

Betalingsordning	Sats i 2010	Forslag for 2011	%-endring
Oppholdsbetaling i institusjon	Statlig forskrift	Statlig forskrift	
Egenbetaling hjemmehjelp - Inntil 6 besøk per måned, betaling per besøk			
Inntekt under 2 G	Ingen betaling	80,00	Max 160
Inntekt 2 – 3 G	105,00	110,00	
Inntekt 3 – 4 G	146,00	150,00	
Inntekt 4 – 5 G	180,00	190,00	
Inntekt over 5 G	217,00	230,00	
Egenbetaling hjemmehjelp – Mer enn 6 besøk per måned bli automatisk gjort om til abonnement per måned			
Inntekt under 2 G	Ingen betaling	160,00	Max 160
Inntekt 2 – 3 G	700,00	720,00	
Inntekt 3 – 4 G	942,00	970,00	
Inntekt 4 – 5 G	1178,00	1220,00	
Inntekt over 5 G	1413,00	1470,00	
Varmmat hjemmeboende som har hjemmebaserte tjenester, per porsjon	64,00	Ingen endring	*
Varmmat kantiner, besøkende (honnørpris)	68,00	Ingen endring	*
Varmmat, besøkende, kafepris	83,00	Ingen endring	

VEDLEGG 1 - FORSLAG TIL BETALINGSSATSER 2011

KULTUR

Betalingsordning	Sats i 2010	Forslag for 2011	%-endring
Bibliotek			
Purregebyr, voksne	50,00 / 100,00 / 150,00	50,00 / 100,00 / 150,00	
Purregebyr, barn	10,00 / 15,00 / 20,00	10,00 / 20,00 / 25,00	0/33,3/25
Svømmehall			
Billett, voksne	45,00	50,00	11,10%
Billett, morgenbading voksne	30,00	35,00	16,60%
Billett, barn og pensjonister, også morgenbading	30,00	35,00	16,60%
Familiebillett for 2 voksne og inntil 3 barn	100,00	120,00	20,00%
Klippekort, voksne (10 klipp)	365,00	400,00	9,60%
Klippekort, barn og pensjonister (10 klipp)	180,00	200,00	11,10%
Årskort svømmehall, voksne	2 450,00	2 600,00	6,10%
Årskort svømmehall, barn	1 400,00	1 500,00	7,10%
Halvårskort svømmehall, voksne	1 250,00	1 350,00	8,00%
Halvårskort svømmehall, barn	750,00	800,00	6,70%
Dusj utenom svømmehallens åpningstider	25,00	30,00	20,00%
Svømmehall, aktivitet for voksne, per time	275,00	290,00	5,50%
Svømmehall, stevner og aktivitet utenfor ordinær åpningstid, per time	350,00	400,00	14,30%
Svømmehall, stevner og aktivitet i ordinær åpningstid, per time	550,00	600,00	9,10%
Idrettsanlegg, barn og ungdom / aldersbestemte lag – pris per gang			
Idrettsanlegg	Gratis	Gratis	
Kamper i ballhall	155,00	160,00	3,20%
Kamper i Tislegårhallen	100,00	105,00	5,00%
Idrettsanlegg, voksne og seniorlag - pris per time			
Trening og kamper i ballhall	280,00	290,00	3,60%
Skolens gymsaler, uten vaktmesteroppfølging	145,00	150,00	3,40%
Trening og kamper i Tislegårdhallen	180,00	190,00	5,60%
Trening og kamper i Hvitvingfosshallen	140,00	150,00	7,10%
Idrettsparken – gressbane	175,00	185,00	5,70%
Øvrige gressbaner	140,00	150,00	7,10%
Grusbane, vinter	120,00	utgår	
Grusbane, sommer	55,00	60,00	9,00%
Kunstgressbaner 11'er (halv pris 7'er)	175,00	185,00	5,70%
Idrettsparken, hopp (ekskl. skitau)	120,00	250,00	108,00%

VEDLEGG 1 - FORSLAG TIL BETALINGSSATSER 2011

Betalingsordning	Sats i 2010	Forslag for 2011	%-endring
Idrettsparken, friidrett	120,00	125,00	4,10%
Idrettsparken, skøyter	120,00	125,00	4,10%
Idrettsanlegg uavhengig av alder			
Møterom, kafeteria og kioskløkalder ved trening, stevner, arr., m.v. per time	125,00	135,00	8,00%
Møterom / kafeteria Idrettshallen, per time	125,00	135,00	8,00%
Styrkerom Skrimhallen	Etter avtale	Etter avtale	
Gressbaneavtale – klubbeide anlegg per 11'er bane	31 000,00	32 500,00	4,80%
Idretts-/kulturanlegg utenom ordinær åpnings-tid samt leie med ekstraordinær bemannings-innsats	Etter avtale	Etter avtale	
Øvrige idretts-/kulturanlegg, herunder innleie/formidling	Etter avtale	Etter avtale	
Kulturskole			
Elevavgift kulturskole, per år 1)	2 200,00	2 200,00	
Materialer m.v.	Etter forbruk		

Merknad:

1) Holdes uendret fra 2010 til 2011, men fra 2012 varseles det om et økning på kr 100,00 per år.

KIRKELIG FELLESRÅD

Betalingsordning	Sats i 2010	Forslag for 2011	%-endring
Festeavgift for graver, per år	100,00	150,00	50,00%

TEKNISK

Betalingsordning	Sats i 2010	Forslag for 2011	%-endring
Tekniske tjenester			
Kommunale veier			
Foringelsesgebyr 0-10 m2	500,00	500,00	0,00%
Foringelsesgebyr 11-20 m2	1 000,00	1 000,00	0,00%
Foringelsesgebyr 21-50 m2	1 500,00	1 500,00	0,00%
Foringelsesgebyr over 50 m2	2 500,00	2 500,00	0,00%
Utarbeidelse av varslingsplaner, liten	500,00	500,00	0,00%
Utarbeidelse av varslingsplan, stor	1 000,00	1 000,00	0,00%
VAR-Vann – avløp - renovasjon			
Vannavgift, per m ³	7,00	7,70	10,00%
Vannmålerleie, hus - per år	134,00	143,4	10,00%
Vannmålerleie, indistri – per år	930,00	1 023,00	10,00%

VEDLEGG 1 - FORSLAG TIL BETALINGSSATSER 2011

Betalingsordning	Sats i 2010	Forslag for 2011	%-endring
Vannmålerleie, kombinasjon – per år	1 863,00	2 049,30	10,00%
Tilknytningsavgift for vann	5 000,00	5 000,00	0,00%
Kloakkavgift, per m ³	12,20	11,10	-10,00%
Tilknytningsavgift for kloakk	5 000,00	5 000,00	0,00%
* Slamavskiller inntil >4 m ³ , pris pr m ³	1 500,00	1 500,00	0,00%
* Slamtømming utover minstevolum, pris pr m ³	300,00	300,00	0,00%
* Tette tanker, pris pr m ³	300,00	300,00	0,00%
Renovasjon, tømmeplan 1	3 059,00	2 913,00	-5,00%
Renovasjon, tømmeplan 2	2 405,00	2 290,00	-5,00%
Renovasjon, tømmeplan 3	1 529,00	1 456,00	-5,00%
Renovasjon, uketømming	1 675,00	1 595,00	-5,00%
Ekstra sekker	55,00	55,00	0,00%
Hytterrenovasjon	794,00	794,00	0,00%
Personbil, leveranse til sortering	50,00	50,00	0,00%
Personbil/varebil med tilhenger	100,00	100,00	0,00%
Varebil, leveranse til sortering	100,00	100,00	0,00%
Dekk på felg, per stk.	30,00	30,00	0,00%
All annen levering til deponiet etter vekt, per tonn	1 000,00	952,00	-5,00%
Levering av septikslam, per tonn	165,00	165,00	0,00%
Eiendomsskatt	7 ‰	7,00	0,00%
* Gebyret blir iverksatt når ordning med tvungen tømming blir iverksatt.			
Brann- og feietjenester			
Feieavgift, per pipe, per år	341,00	341,00	0,00%
Feieavgift, ekstra pipeløp, per år	171,00	171,00	0,00%
Utrykning til brannalarmanlegg ved unødige og falske alarmer, etter brannsjefens vurdering	3 767,00	3 767,00	0,00%
Utrykning innbruddsalarm, uten avtale, per gang	3 767,00	3 767,00	0,00%
Tilfeldige oppdrag. Administrativt utarbeidet prisliste etter normer og markedstilpasninger	Egen prisliste	Egen prisliste	
Plan, bygg, oppmålingsforretning, matrikulering og eierseksjonering			
Gebyrer og annen betaling for tjenester/varer vedtatt av kommunestyret xx.xx. 2010 med hjemmel i:			
<ul style="list-style-type: none"> • § 33-1 i Plan- og bygningsloven av 14. juni 1985 nr. 77 med endringer sist ved lov av 27. juni 2008 nr. 71. • § 32 i Lov om eiendomsregistrering (matrikkelloven) av 17. juni 2005 nr. 101 med endringer sist ved lov av 27. juni 2008 nr. 71 og § 16 i forskrift om eiendomsregistrering (matrikkelforskriften) • § 7 i Lov om eierseksjoner av 23. mai 1997 nr. 31 med endringer sist ved lov av 27. juni 2008 nr. 71 • §§ 5 - 7 i forskrift om hold av vilt i fangenskap, oppdrett av vilt i innhegnet område, og jakt på oppdrettet utsatt vilt • § 40 i viltloven og nye foreslåtte forskrifter til denne, når disse blir vedtatt • Sentrale forskrifter om gebyr for behandling av konsesjonssaker m.v., vedtatt des. 1988, med endringer sist i juni 1997 			

VEDLEGG 1 - FORSLAG TIL BETALINGSSATSER 2011

Betalingsordning	Sats i 2010	Forslag for 2011	%-endring
KAP. A: Generelle bestemmelser			
1	Betalingsplikt		
	Alle som får utført tjenester etter dette regulativet, skal betale gebyr etter satser og retningslinjer som fremgår av regulativet. Gebyrkravet rettes mot tiltakshaver hvis vedkommende står som bestiller og forøvrig fra rekvirent. Unntak gjelder ved ulovlige byggearbeider hvor gebyrkravet rettes mot den ansvarlige. Saksgebyr etter plan- og bygningsloven skal betales selv om søknaden skulle bli avslått.		
2	Hvilket regulativ skal brukes		
	Gebyrene skal beregnes etter det regulativet som gjelder den dato kommunen mottar en tilfredsstillende melding, søknad eller begjæring /rekvisisjon (eierseksjonsloven/matrikkelloven), et komplett planforslag, eller den dato kommunen starter arbeidet for å få rettet opp ulovlige byggearbeider/tiltak etter plan- og bygningsloven.		
3	Betalingstidspunkt		
	Gebyr skal være betalt innen 30 dager regnet fra fakturadato. Ved for sen betaling kan kommunen kreve et purregebyr på 12 % av rettsgebyret. Må kommunen purre flere ganger, skal kommunen i tillegg til purregebyr kreve morarente i samsvar med morarenteloven fra forfallsdato. Til vanlig faktureres gebyrer etterskuddsvis. Utstedelse av attest eller tillatelse (ferdigattest eller midlertidig brukstillatelse i byggesaker), oppmålingsforretninger, opprettelse av matrikkelenhet kan gjøres betinget av at gebyr , eventuelle tinglysningsgebyr og dokumentavgift er innbetalt. Også for andre arbeider kan kommunen kreve at gebyret er betalt før kommunens arbeider starter. Forskrift til matrikkelloven gjeldende fra 01.01.2010 setter tidsfrist på 16 uker for gjennomføring av oppmålingsforretningen (§18 -1.ledd) etter at vedtak eller tillatelse foreligger (§18 -2.ledd). Bli denne fristen oversittet, må deler av gebyret tilbakebetales til rekvirenten (§18 – 4.ledd). Samtidig i samme § 18 - 3.ledd, 3, setning gis det kommunestyret anledning til å vedta en lokal forskrift om at fristen ikke løper en bestemt periode om vinteren. Kommunestyret har i sak xx.xx.2010 vedtatt at saksbehandlingsfristen på 16 uker ikke gjelder i tidsrommet 15. november til 1. april. Klage på gebyrfastsettelse eller søknad om helt eller delvis fritak for å betale, medfører ikke utsettelse av betalingsfrist. Dersom en kunde av forskjellige årsaker har betalt for mye gebyr, skal kommunen så snart forholdet er klarlagt tilbakebetale for mye betalt gebyr. Det kan ikke kreves rentetillegg av for mye betalt gebyr.		
4	Urimelig gebyr		
	Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan administrasjonssjefen, etter begrunnet søknad, fastsette et passende gebyr.		
5	Fritak for gebyr		
	Når særlige grunner tilsier det, kan kommunen etter begrunnet søknad helt eller delvis gi fritak for betaling av kommunale gebyrer i en konkret sak.		
6	Klage		
	Det er ikke adgang til å klage på kommunestyrets vedtak om gebyrregulativ, bare på enkeltvedtak fattet i medhold av regulativet. Ved klage skal forvaltningslovens regelverk følges. Fylkesmannen er klageinstans.		
7	Avbrutt arbeid		
	Når en tiltakshaver/rekvirent trekker søknad/planleveranse eller kommunens arbeid av andre grunner må avbrytes /avsluttes før det er fullført, skal det betales en forholdsmessig andel av fullt gebyr tilsvarende det kommunen har utført eller må utføre. Gebyret begynner å løpe fra det tidspunkt saksbehandler har mer enn vanlig veiledningsarbeid med saken. Gebyret begynner senest å løpe ved svar på anmodning om forhåndskonferanse / rammeavklaringsmøte (prinsipp sak etter pbl § 12-8) i de tilfellene dette er aktuelt.		

VEDLEGG 1 - FORSLAG TIL BETALINGSSATSER 2011

Betalingsordning	Sats i 2010	Forslag for 2011	%-endring
8 Udekket krav			
	Dersom kommunen har en forfalt fordring overfor en søker, skal en eventuelt ny søknad ikke behandles før det udekte kravet er betalt eller det er stilt sikkerhet for kravet.		
9 Endring av regulativet eller gebyrsatsene			
	Endringer av gebyrregulativet vedtas av kommunestyret, normalt i forbindelse med kommunestyrets behandling av budsjettet for kommende år. Justering av gebyrsatsene vedtas også av kommunestyret. Indeksregulering av satsene skjer i samsvar med KS "Hovedoversikt over kommunale arbeidstakere tabell II over endringer i månedsfortjeneste i % for teknisk sektor". Ved nevnte regulering skal satsene avrundes. For satser over kr. 50,- avrundes til hele 10 kroner.		
10 Gebyr til statlige etater			
	Der kommunen skal kreve inn gebyrer til statlige etater for saker etter regulativet, skal utskrivning og innkreving av statlige og kommunale gebyrer samordnes.		
11 Mervergiavgift			
	Om det skal betales merverdiavgift for tjenester, avgjøres av de til enhver tid gjeldende statlige regler for merverdiavgift på de spesifikke tjenester som er dekket av dette gebyrregulativet.		
12 Merknad til kapittel C 3			
	Prisen er ikke hjemlet i Pbl. § 33-1, men er en pris som settes i et konkurranseutsatt marked. Oppgitte priser tillegges 25% merverdiavgift.		
KAP. B: Tjenester som skal betales etter medgått tid			
	For tjenester som kommunen kan kreve betaling for i medhold av plan- og bygningsloven og matrikkelloven, og som ikke er spesifisert i regulativets kap. C, D, E og F, kan det kreves gebyr utregnet på basis av medgått tid. Timesats fastsettes til	830,00	
KAP. C: Gebyrer / betaling for arbeid etter plan- og bygningsloven § 33-1			
C 1 Gebyr for tilrettelagte kopier av (plan)kartverk, tegninger o.l.			
	Plott / Kopier i farger, A3 og mindre, per stk.	55,00	55,00 0,00%
	Plott / Kopier i farger, større enn A3, per stk.	210,00	210,00 0,00%
C 2 Disposisjonsrett til digitale kartdatai SOSI-format			
	Digitale kartdata. SOSI-format. Pris per da varierer med områdets størrelse. Bestilling gjøres via www.infoland.no . Reguleringsplaner og kommuneplan kan bestilles på servicetorget og det faktureres uttakskostnader etter anvendt tid.	10 til 30	10 til 30
C 3 Plasserings- og beliggenhetskontroll i marken, jfr. Kap. A pkt. 12			
	Bygning over 50 m ² grunnflate (inklusive garasje) – eks. / inkl. Mva	5 930,00 / 7 410,00	6 520,00 / 8 150,00 10,00%
	Mer enn en bestilling samtidig – eks. / inkl. Mva.	2 970,00 / 3 710,00	3 250,00 / 4 062,00 10,00%
	Avtalt husplassering som ikke kan gjennomføres grunnet forhold forårsaket av utbygger – eks. / inkl. Mva	1 100,00 / 1 380,00	1 210,00 / 1 512,00 10,00%

VEDLEGG 1 - FORSLAG TIL BETALINGSSATSER 2011

Betalingsordning	Sats i 2010	Forslag for 2011	%-endring
C4	Søknad etter § 20-2: Tiltak som krever søknad og tillatelse og som kan forestås av tiltakshaver.		
	For søknader som ikke er spesifisert nedenfor skiller det mellom søknader på gjennomsnittlig total arbeidsmengde på under over over 2 ½ time, hhv. Type 1 og 2		
	Uspesifisert søknad Type 1	1 810,00	2 170,00 20,00%
	Uspesifisert søknad Type 2	4 010,00	4 810,00 20,00%
	Nybygg / Tilbygg	4 010,00	4 810,00 20,00%
	Søknad om endring av søknad	1 230,00	1 480,00 20,00%
	Driftsbygning i landbruket inntil 200 m2 BRA	4 010,00	4 810,00 20,00%
	Driftsbygning i landbruket over 200 m2 BRA	6 430,00	7 720,00 20,00%
	Midlertidige eller transportable bygninger	4 010,00	4 810,00 20,00%
	Søknad etter § 20-1: Tiltak som krever søknad og tillatelse		
C 5	Søknad om nybygg med mindre variable størrelser		
	Enebolig	14 810,00	17 770,00 20,00%
	Hytte	10 070,00	12 080,00 20,00%
	Garasje / Uthus / Lysthus	4 010,00	4 810,00 20,00%
	Tillegg for ekstra boenheter	2 230,00	2 680,00 20,00%
C 6	Søknad om nybygg om tilbygg med mer variable størrelser		
	Inntil 500 m ² BRA (bruksareal); pr. m ²	55,00	65,00 20,00%
	Tillegg for 500 - 2000 m ² BRA; pr. m ²	25,00	30,00 20,00%
	Tillegg utover 500 m ² pr. m ²	15,00	20,00 20,00%
C 7	Nedre og øvre ramme: Resultat av beregningsgrunnlaget begrenses til:		
	Minimum	4 050,00	4 860,00 20,00%
	Maksimum	237 270,00	284 720,00 20,00%
	Maksimum for søknad om midlertidig bygg utover 2 år	17 800,00	21 360,00 20,00%
C 8	Søknad om bruksendring		
	For den nye bruken	80 % av gebyret for tilsvarende nytt tiltak	80% av gebyret for tilsvarende tiltak
C9	Søknad om vesentlig terrenginngrep, veianlegg, parkeringsplass m.m.		
	Inntil 500 m ²	2 440	2 930 20,00%
	1500 - 10000 m ²	6 120	7 340 20,00%
	Utover 10000 m ²	12 240	14 690 20,00%
C10	Søknad om skilt og reklame		
	For skiltsøknader skiller det mellom søknader med en gjennomsnittlig total arbeidsmengde på under og over 2 ½ time, hhv Type 1 og Type 2. Type 3 gjelder skiltplan for større forretningsbygg med vesentlig større arbeidsmengde.		

VEDLEGG 1 - FORSLAG TIL BETALINGSSATSER 2011

Betalingsordning		Sats i 2010	Forslag for 2011	%-endring
	Skilt Type 1	1 230,00	1 480,00	20,00%
	Skilt Type 2	2 440,00	2 930,00	20,00%
	Skilt Type 3	5 930,00	7 120,00	20,00%
C11 Søknad om rivingstillatelse				
	Riving av bygg inntil 3 etasjer	2 440,00	2 930,00	20,00%
	Riving av bygg over 3 etasjer	6 120,00	7 340,00	20,00%
C12 Søknad om tekniske installasjoner				
For søknader om tekniske installasjoner skiller det mellom søknader med en gjennomsnittlig total arbeidsmengde på under og over 2 ½ time, hhv Type 1 og Type 2.				
	Tekniske installasjoner Type 1	1 230,00	1 480,00	20,00%
	Tekniske installasjoner Type 2	2 440,00	2 930,00	20,00%
C13 Søknad om deling og bortfeste for mer enn 10 år				
	Søknad om fradeling av inntil to tomter i regulert område hvor tomtedeling ikke inngår i vedtatt plan	6 080,00	7 300,00	20,00%
	Søknad om fradeling av mer enn to tomter i regulert område hvor tomtedeling ikke inngår i vedtatt plan	11 590,00	13 910,00	20,00%
	Søknad om fradeling av inntil to tomter i samsvar med vedtatt plan	3 020,00	3 620,00	20,00%
	Søknad om fradeling av mer enn to tomter i samsvar med vedtatt plan	5 480,00	6 580,00	20,00%
	Søknad om punktfeste, pr. punktfeste	3 020,00	3 620,00	20,00%
	Fradeling til tilleggsareal, inntil 250 m ²	3 020,00	3 620,00	20,00%
	Fradeling til tilleggsareal, utover 250 m ²	5 480,00	6 580,00	20,00%
C14 Diverse søknader				
For igangsettingssøknader og endringssøknader skiller det mellom søknader med en gjennomsnittlig total arbeidsmengde på under og over 2 ½ time, hhv Type 1 og Type 2.				
	Igangsettingatillatelse utover den første - Type 1	2 440,00	2 930,00	20,00%
	Igangsettingstillatelse utover den første - Type 2	5 930,00	7 120,00	20,00%
	Søknad om endring av godkjent søknad - Type 1	1 230,00	1 480,00	20,00%
	Søknad om endring av godkjent søknad - Type 2	2 440,00	2 930,00	20,00%
	Søknad om endring av godkjent søknad - Type 3	5 930,00	7 120,00	20,00%
	Søknad om lokal godkjenning første gang, jfr. GOF	2 440,00	2 930,00	20,00%
	Senere søknader om lokal godkjenning, jfr. GOF	1 230,00	1 480,00	20,00%
	Reduksjon av gebyr for enkelt tiltak - dvs der saken er komplett første gang den mottas, herunder vurdert tilfredsstillende i forhold til esteikk og terrengtilpasning (enkle tiltak jf § 95b).	40 % reduksjon av gebyret	40 % reduksjon av gebyret	

VEDLEGG 1 - FORSLAG TIL BETALINGSSATSER 2011

Betalingsordning	Sats i 2010	Forslag for 2011	%-endring
Økning av gebyret pr mangelbrev kommunen må sende ut til ansvarlig søker	10 % økning av gebyret	10 % økning av gebyret	
Sakkyndig bistand, jfr. § 97 m2 første ledd	Den sakkyndiges timesats	Den sakkyndiges timesats	
For tiltak som utføres / er utført i strid med tillatelse eller uten tillatelse (herunder godkjent melding), ilegges et gebyr for kommunens arbeid for å få sendt inn søknad eller melding og / eller rettet opp forholdet. Gebyret skal belastes den ansvarlige	Etter fastsatt timesats i flg. Kap. B	Etter fastsatt timesats i flg. Kap. B	
C14 Søknad om dispensasjon, jfr. kap. 19			
For dispensasjonssøknader skiller det mellom søknader med en gjennomsnittlig total arbeidsmengde på under og over 5 timer, hhv Type 1 og Type 2. Type 3 og 4 gjelder dispensasjonssøknader med vesentlig større arbeidsmengde. (Bl.a vil dispensasjon fra plankrav vanligvis være en Type 3- eller Type 4-sak). Det beregnes et gebyr for hver dispensasjon.			
Dispensasjonssøknad Type 1	3 670,00	4 404,00	20,00%
Dispensasjonssøknad Type 2	7 350,00	8 820,00	20,00%
Dispensasjonssøknad Type 3	12 240,00	14 690,00	20,00%
Dispensasjonssøknad Type 4	24 490,00	29 390,00	20,00%
C15 Overtredelsesgebyr, jfr. ny Pbl. § 32-8			
Personer eller foretak ilegges overtredelsesgebyr for forsettelige eller uaktsomme overtredelser. Overtredelsesgebyr ilegges inntil angitte størrelser, avhengig av alvorlighetsgraden i overtredelsen. Gebyrets størrelse fremgår av byggesaksforskriftens kap. 16			
C16 Reguleringsplaner			
<ul style="list-style-type: none"> •Det kreves gebyr for behandling av alle private reguleringsplaner fram til de vedtas fremmet etter pbl § 12-11, uansett formål. •Beregningsgrunnlaget er planens flateareal og bebyggelsens bruksareal (BRA) og justeres deretter prosentvis etter saksbehandlingsmengden. •Der en reguleringsplan også tar med seg rene friluftslvs-/landbruks-/naturformål uten vesentlige bygge/anleggstiltak holdes disse områdene utenfor ved arealberegningen. •For reguleringsplaner som kun inneholder formål som nevnt i unntakene, skal det betales minstegebyr for planen. 			
Beregningsgrunnlag:			
0 - 2000 m ²	24 490,00	26 940,00	10,00%
2001 - 4000 m ²	36 740,00	40 410,00	10,00%
4001 - 8000 m ²	48 960,00	53 860,00	10,00%
8001 - 12000 m ²	73 460,00	80 810,00	10,00%
12001 - 20000 m ²	97 950,00	107 750,00	10,00%
20001 - 40000 m ²	110 190,00	121 209,00	10,00%
Tillegg pr. påbegynt 1000 m2 for regulerings- og bebyggelsesplaner over 40 000 m2	1 230,00	1 350,00	10,00%
Tillegg pr. m ² BRA teoretisk mulig ny og eksisterende bebyggelse. Bygning eller bygningsdel	6,00	7,00	16,00%

VEDLEGG 1 - FORSLAG TIL BETALINGSSATSER 2011

Betalingsordning	Sats i 2010	Forslag for 2011	%-endring
helt under terreng regnes ikke med.			
Reguleringsendring der det kan beregnes planareal og/eller BRA for den del av planen endringen gjelder	100% av satsene	100% av satsene	
Andre reguleringsendringer som det ikke kan beregnes areal av	24 490,00	26 940,00	10,00%
Mindre reguleringsendringer eller utfyllinger behandlet i planutvalg	24 490,00	26 940,00	10,00%
Små reguleringsendringer behandlet administrativt	12 240,00	13 460,00	10,00%
Justering etter saksbehandlingsmengde			
Planer med en vesentlig mindre saksbehandlingsmengde	60,00%	60,00%	
Planer med mindre saksbehandlingsmengde	80,00%	80,00%	
Planer med ordinær saksbehandlingsmengde	100,00%	100,00%	
Planer med større saksbehandlingsmengde	120,00%	120,00%	
Planer med vesentlig større saksbehandlingsmengde	140,00%	140,00%	
<i>Kjennetegn ved planer med mindre - større saksbehandlingsmengde kan være: Godt tilrettelagt planforslag - Lite bearbeidet planforslag I samsvar med kommuneplan - Ikke i samsvar med kommuneplan Enkle grunneierforhold - Mange parter involvert Interessesmotsetninger er avklart - behov for mange avklaringer i saksbehandlingen Lite/ingen konflikter - Stor kompleksitet Uten – med konsekvensutredning</i>			
Største og minste gebyr for reguleringsplaner			
Minstegebyr	24 490,00	26 940,00	10,00%
Maksimum	300 000,00	330 000,00	10,00%
Det kreves tilleggsgebyr for ekstraarbeid når forslagsstiller endrer sitt forslag etter at komplett planleveranse mottatt	Etter fastsatt timesats i flg. Kap. B	Etter fastsatt timesats i flg. Kap. B	
C17 Forhåndsvurdering eller planprogram behandlet i UMU eller kommunestyre			
Forelegging av forhåndsvurdering eller planprogram	12 240,00	13 460,00	10,00%
C18 Diverse utgifter			
Annonsering som kommunen foretar på tiltakshavers vegne	Alle utgifter skal refunderes til kommunen		
Arkeologiske undersøkelser som kommunen forskutterer til arkeologiske myndigheter			
Nødvendig fagkyndig bistand som kommunen engasjerer i planbehandlingen			

VEDLEGG 1 - FORSLAG TIL BETALINGSSATSER 2011

Betalingsordning	Sats i 2010	Forslag for 2011	%-endring
KAP. D: Gebyrer for arbeider etter Lov om eiendomsregistrering (matrikkelloven), § 16 i forskriften om eiendomsregistrering (matrikkelforskriften)			
D 1 Oppretting av matrikkelenhet:			
Oppretting av grunneiendom og fest grunn			
Areal fra 0 - 500m ²	11 000,00	13 000,00	18,00%
Areal fra 501 - 2000 m ²	15 000,00	17 000,00	13,00%
Areal fra 2001 m ² - økning pr påbegynt 1000 m ²	1 000,00	1 200,00	20,00%
Mer enn 5 tomter samtidig i bolig/hyttfelt	11 800,00	13 600,00	15,00%
Mer enn 15 tomter samtidig i bolig/hyttfelt	8 850,00	10 200,00	16,00%
Oppretting av utareal på eierseksjon			
Gebyr for tilleggsareal pr. eierseksjon			
Areal fra 0 - 50m ²	6 000,00	7 000,00	16,00%
Areal fra 51 - 250 m ²	8 000,00	9 000,00	12,50%
Areal fra 251 - 2000 m ²	10 000,00	11 000,00	10,00%
Areal fra 2001 m ² - økning pr påbegynt 1000 m ²	1 000,00	1 000,00	0,00%
Oppretting av anleggseiendom			
Volum fra 0 – 2000 m ³	20 000,00	22 000,00	10,00%
Volum fra 2001 m ³ – økning pr. påbegynt 1000m ³	0,00	1 000,00	0,00%
Registrering av jordsameie			
Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid.			
D2 Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning			
Viser til overstående punkter. I tillegg kan komme tilleggsgebyr for å utføre oppmålingsforretning	2 000,00	2 500,00	25,00%
Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering			
Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises eller ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold settes til 1/3 av gebyrsatsene.			
D3 Grensejustering:			
Grunneiendom Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5 % av eiendommens areal. (maksimalgrensen er satt til 500 m ²). En eiendom kan imidlertid ikke avgi areal som i sum overstiger 20 % av eiendommens areal før justeringen.			
Areal fra 0 - 50m ²	4 000,00	5 000,00	25,00%
Areal fra 51 - 250 m ²	6 000,00	7 000,00	16,00%
Areal fra 251 - 500 m ²	8 000,00	9 000,00	12,50%
Anleggseiendom For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5 % av anleggseiendommens volum, men den maksimale			

VEDLEGG 1 - FORSLAG TIL BETALINGSSATSER 2011

Betalingsordning	Sats i 2010	Forslag for 2011	%-endring
grensen settes til 1000 m ³ . Faktureres etter medgått tid.			
D4	Arealoverføring		
Grunneiendom Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift			
	Areal fra 0 - 250 m ²	9 000,00	12 000,00 33,00%
	Areal fra 251 - 500 m ²	12 000,00	17 000,00 41,00%
	Arealoverføring pr. nytt påbegynt 500 m ² medfører en økning av gebyret på	2 000,00	2 500,00 25,00%
Anleggseiendom For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, - ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum. Faktureres etter medgått tid.			
D5	Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning		
	For inntil 2 punkter	4 000,00	4 500,00 12,50%
	For overskytende grensepunkter, pr. punkt	300,00	400,00 33,00%
D6	Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt / eller klarlegging av rettigheter		
	For inntil 2 punkter	4 000,00	5 500,00 37,00%
	For overskytende grensepunkter, pr. punkt	300,00	400,00 33,00%
	Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid.		
D7	Utstedelse av matrikkelbrev		
	Matrikkelbrev inntil 10 sider	175,00	Staten fastsetter satsene
	Matrikkelbrev over 10 sider	350,00	Staten fastsetter satsene
	Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen		
KAP. E: Gebyrer etter § 7 i Lov om eierseksjoner av 23. mai 1997 nr. 31 med endringer sist ved lov av 27. juni 2008 nr. 71			
E 1	Søknad om seksjonering		
	Søknader med befarings - 5 ganger det gjeldende rettsgebyret	Staten fastsetter gebyret	
	Søknader uten befarings - 3 ganger det gjeldende rettsgebyret	Staten fastsetter gebyret	
KAP. F: Gebyrer for arbeid etter jordlov, konsesjonslov og viltlov. Sentrale forskrifter			
F 1	Konsesjonssaker	Staten fastsetter satsene	
F 2	Søknad om delingssamtykke etter lov om jord	Staten fastsetter satsene	

VEDLEGG 1 - FORSLAG TIL BETALINGSSATSER 2011

Betalingsordning	Sats i 2010	Forslag for 2011	%-endring
F 3	Søknad om oppdrett av vilt i fangenskap		
	Maksimumssats	4 080,00	4 080,00
F 4	Fellingsavgift		
	Elg, voksen	465,00	465,00 0 %
	Elg, kalv	270,00	270,00 0 %
	Hjort, voksen	350,00	350,00 0%
	Hjort, kalv	210,00	210,00 0%
	Gebyratsene forutsetter statlig godkjenning		

I saker som krever tinglysing av dokumenter, kommer statlige tinglysingsgebyr og eventuelt dokumentavgift i tillegg til kommunens gebyrer.

VEDLEGG 1 - FORSLAG TIL BETALINGSSATSER 2011

14.2 VEDLEGG 2 – INVESTERINGSPROSJEKTER 2011 – 2014

Proj. nr.	INVESTERINGER	Budsjett 2010	Utgifter i handlingsprogramperioden					SUM 2011 – 2014	Budsjett 2010	Inntekter i handlingsprogramperioden				
			2011	2012	2013	2014	2011			2012	2013	2014		
210 – OPPVEKST														
B150	Inventar og utstyr i barnehager	200						0						
*	U114 Tislegård – framskynding / tillegg + inventar/utstyr	17 455	5 228					5 228						
*	U116 Ombygging / utb. Vestsiden skole - forprosjekt					1 000		1 000						
*	U117 Inkluderingsiltak i grunnskolen	203	101	101				202						
*	U119 Ombygging Jondalen skole	559	2 032					2 032						
*	U121 Ombygging / utb. Raumyr skole – forprosjektering			1 006	19 928			20 934						
*	U122 Ombygging / utb. Gamlegrendsåsen skole	432	305					305						
	U123 Elevmaskiner og skoleadministrativt system	500						0						
*	U127 Ombygging / utbygging K.moen skole – prosjektering		775					775						
*	U127 Ombygging / utbygging K.moen skole + inventar/utstyr			10 478	14 451			24 929						
*	U128 Ombygging Skavanger skole + inventar			1 288				1 288						
Samordningslagets forslag														
U114	Tislegård – fullfinansiering		9 280					9 280						
U116	Ombygging / utb. Vestsiden skole – forprosjekt					-1 000		-1 000						
U119	Ombygging Jondalen skole		80					80						
U121	Ombygging / utb. Raumyr skole – forprosjektering			-1 006	-19 928			-20 934						
U122	Ombygging / utb. Gamlegrendsåsen skole	-432	-305					-305						
U127	Ombygging / utbygging K.moen skole + inventar/utstyr				9 500			9 500						
U128	Ombygging Skavanger skole + inventar			-1 288				-1 288						
	Ny kommunal barnehage		9 000	12 000	12 000			33 000						
	Hovedprosjekt sentrumsnære barnehager, barne- og ungdomsskoler		1 000					1 000						
	Hovedprosjekt sentrumsnære ungdomsskoler						190 000	190 000						
	Hovedprosjekt sentrumsnære barneskoler			1 006	52 888			53 894						
Utgifter		18 917	27 496	23 585	88 839	190 000		329 920						
Inntekter		0	0	0	0	0		0						

VEDLEGG 2 – INVESTERINGSPROSJEKTER 2011 – 2014

Proj. nr.	INVESTERINGER	Budsjett 2010	Utgifter i handlingsprogramperioden					SUM 2011 – 2014	Budsjett 2010	Inntekter i handlingsprogramperioden									
			2011	2012	2013	2014	2011			2012	2013	2014							
211 – HELSE OG SOSIAL																			
	Server, NAV, Visma Velferd	0	100					100											
	Utgifter	0	100	0	0	0	0	100											
	Inntekter	0	0	0	0	0	0	0											
212 – PLEIE OG OMSORG																			
Tiltak som utløser investerings- og amortiseringstilskudd:																			
A	E720	Boliger til personer med dobbeltdiagnose				11 500		11 500											
	E725	Glitre bofellesskap, byggetrinn II (12 stk boliger)	25 584					0											
	E726	Hvittingfoss, omsorgsboliger (8 stk)		17 000				17 000											
Samordningslagets forslag																			
	E720	Rogstadbakken (8 stk) – fullfinansiering				4 000		4 000											
	E725	Glitre bofellesskap, byggetrinn II (12 stk boliger)		2 000				2 000											
	E726	Hvittingfoss, omsorgsboliger (8 stk)		-17 000	20 100			3 100											
		Omgjøring av personalrom Tislegård bo og beh.		500				500											
		Hovedprosjekt tjenestebase		500				500											
		rådmannens saldering		-500				-500											
		Hovedprosjekt dag- og aktivitetstilbud PO		1 000				1 000											
		rådmannens saldering		-1 000				-1 000											
		SUM	25 584	0	3 500	20 100	15 500	0	39 100	0	0	0	-5 333	-7 110	0				
	P101	Utstyr p/o-tjenesten	400		400	400		800											
	P119	Lydisolasjon Lundeløkka			160			160											
	P126	Kjøkkenutstyr – utskifting	200		200	200		400											
	P127	Profilcom mobil meldingsutveksling	200					0											
		Mobil profil			250			250											
		Oppgradering av GAT			150			150											
		SUM	800		1 160	600	0	0	1 760	0	0	0	0	0	0				
		Utgifter	26 384		4 660	20 700	15 500	0	40 860										
		Inntekter	0	0	0	-5 333	-7 110	0	-12 443										
213 – KULTUR																			
*	K600	Kulturanleggsplan - samlet bevilgning	7 112		6 604	6 096	6 000	6 000	24 700										
		Utgifter	7 112		6 604	6 096	6 000	6 000	24 700										
		Inntekter	-3 000		-3 000	-3 000	-3 000	0	-9 000										

VEDLEGG 2 – INVESTERINGSPROSJEKTER 2011 – 2014

Proj. nr.	INVESTERINGER	Budsjett 2010	Utgifter i handlingsprogramperioden					SUM 2011 – 2014	Budsjett 2010	Inntekter i handlingsprogramperioden				
			2011	2012	2013	2014	2011			2012	2013	2014		
214 – TEKNISK / BRANN / PLAN OG BYGG														
N303	Geodata	500	500	500	500		1 500							
N310	Samordnet bruk av stedfestet informasjon			500	500		1 000							
N311	Prosjekt: Byggsøk	500					0							
N312	Prosjekt: Digitalt byggesaksarkiv m.m.		500	500			1 000							
R128	Kjøp av 2 leasingbiler, forebyggende seksjon	467					0							
R129	Tankbil 186			1 585			1 585							
R135	Nytt øvelsesområde	315					0							
R999	Diverse prosjekter brann/redning (etter fagutvalgets bestemmelse)				3 000		3 000							
T486	Rassikring	2 000					0							
T751	Aksjon skolevei	500	500	500	500	500	2 000							
T771	Komm. veier - asfalt/rehab.	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000							
T793	Sykelbyen		3 750	3 750	3 750		11 250							
T821	Diverse eiendomsinngrep	50	50	50			100							
T824	Kommuneplan byområder / sentrumsplan	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000							
T827	Opprusting av Hvitvingfoss sentrum	2 000	2 000				2 000							
T892	Oppgradering av lekeplassutstyr	40	40	40	100		180							
T902	Innkjøp av biler og maskiner	3 500		4 375			4 375							
Korrigeringer ifht basis budsjett														
T793	Sykelbyen – fullfinansiering etter avtale		1 250	1 250	1 250		3 750							
N303	Geodata		-250	-250	-250	250								
N310	Samordnet bruk av stedfestet informasjon			-100	-100									
T892	Oppgradering av lekeplassutstyr, overført til drift		-40	-40	-100									
Utgifter		12 872	11 300	15 660	12 150	3 750	43 740							
Inntekter		0	0	0	0	0	0							
215 – SELVKOSTOMRÅDENE VAR / FEIING / PLAN OG BYGG														
T	T721	Avløp renseanlegg nye områder	4 000	4 000	4 000	4 000	12 000							
T	T741	Vannfors. - hovedplan	3 000	3 000	3 000	3 000	9 000							
T	T785	Ny vann- og avløpsledning fram til Rudsmoen	5 000				0							
Korrigeringer ifht basis budsjett														
Brukt i selvkostkalkylen				7 000	5 000	12 500	24 500	49 000						
Rådmannens saldering				-5 000	-5 000	-5 000	-15 000							
Utgifter		12 000	9 000	7 000	19 500	19 500	55 000							
Inntekter		0	0	0	0	0	0							

VEDLEGG 2 – INVESTERINGSPROSJEKTER 2011 – 2014

Proj. nr.	INVESTERINGER	Budsjett 2010	Utgifter i handlingsprogramperioden					SUM 2011 – 2014	Budsjett 2010	Inntekter i handlingsprogramperioden				
			2011	2012	2013	2014	2011			2012	2013	2014		
220 – KOMMUNELSEDELSE, STAB OG STØTTE														
IT	F101	EDB-utstyr	800	800	800	800	800	3 200						
IT	F102	IT intranett	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000						
Stab	F105	OEK-prosjekter (rådm's område)	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000						
IT	F106	Oppgrad. av telefonsentraler /IP-telefoni	200	200	200	200	200	800						
IT	F110	Bredbåndutbygging / komm. nettverk	150	150	150	150	150	600						
IT	F111	NOARK 4	150	150	150	150	150	600						
IT	F112	Backup-systemer	400	400	400	400	400	1 600						
Stab	F115	Politiker PC'er		500	500			1 000						
Stab	F116	Regionalt IKT-samarbeid	275					0						
IT	F121	Skoleprosjekt - ny og bedre infrastruktur	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000						
IT	F122	Bredbånd i Kongsberg – etableringskostnad	1 000					0						
IT	F130	Omlegging til nytt regionsnettverk	300					0						
IT	F131	Sikkerhet / elevmapper / arkivskap / kurs	150	150	150	150		450						
IT	F132	Nytt økonomi- og personalsystem	500	1 600				1 600						
Serv	F133	Oppgradering av møterominventar	100	100	100			200						
IT	F136	Oppfølging ITUM-rapport	2 990	2 625	3 000	7 850	2 000	15 475						
Serv	F156	Oppdatering av AV-utstyr i møterom	50	50	50			100						
Rådm	F310	Nødstrømagregater - beredskapsplan	375					0						
Felles	F801	Egenkapitalinnskudd i KLP	2 557	2 557	2 557	2 557	2 700	10 371						
	F824	Aksjekapital Buskerud Kollektivtrafikk	234					0						
	Ø103	Mulig underdekning fra tidligere år som ikke dekke	3 114					0						
Korrigeringer ifht basis budsjett														
	F105	OEK-prosjekter (rådm's område)		-500	-500	-500	-500	-2 000						
	F106	Oppgrad. av telefonsentraler /IP-telefoni		100				100						
		Endring av sikker sone, IT		1 000				1 000						
		Datautstyr arkiv, scannere ifm ESA		100	50	50	50	250						
	F132	Nytt økonomi- og personalsystem		400				400						
	F801	Egenkapitalinnskudd i KLP – økning		143	143	143		429						
		Sambruksstrategi sentrumsplanen		350	350			700						
	F136	Oppfølging ITUM-rapport				-3 850		-3 850						
		Tilpassing Rådhuset		200				200						
	F115	Politiker PC'er		-250	-250			0						
Samordningslagets forslag														
		Nye administrasjonslokaler / sambrukslokaler ref sentrumsplanen			1 000	75 000	75 000	151 000						
Utgifter			16 345	13 825	11 850	86 100	83 950	196 225						
Inntekter			0	0	0	0	0	0						

VEDLEGG 2 – INVESTERINGSPROSJEKTER 2011 – 2014

Proj. nr.	INVESTERINGER	Budsjett 2010	Utgifter i handlingsprogramperioden					SUM 2011 – 2014	Budsjett 2010	Inntekter i handlingsprogramperioden				
			2011	2012	2013	2014	2011			2012	2013	2014		
Kongsberg kommunale Eiendom KF														
*	E002	Oppgradering av formålsbygg	14 459	14 459	14 459	14 200	14 200	57 318						
	E004	Til energisparingstiltak	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	10 000						
		Bruk av mva kompensasjon i investeringsbudsjettet						0	-3 800	-4 552	-4 365	-4 300	-4 300	
		Avfallssystemer, jfr miljøsertifisering	1 200					0						
		Låsesystemer for flerbruk	1 140					0						
		Universell utforming	500	500	500	500	500	2 000						
		Sykkelparkeringstilrettelegging		748				748						
								0						
		KKE's endringsforslag						0						
	E002	Oppgradering av formålsbygg (byggutviklingstiltak)		10 791	10 791	11 050	8 050	40 682						
	E004	ENØK		625	625	625	3 125	5 000						
		Byggutvikling annen eiendom		625	625	625	625	2 500						
		Driftseffektiviserende tiltak		625	625	625	625	2 500						
		Sykkelparkeringstilrettelegging		252				252						
		Universell utforming		2 796	5 230	4 786	4 350	17 162						
		Økt momsrefusjon						0	-5 801	-5 614	-5 550	-5 550		
		Rådmannens saldering		-15 714	-17 896	-17 711	-16 775	-68 096	5 801	5 614	5 550	5 550		
								0						
		Utgifter	19 799	18 207	17 459	17 200	17 200	70 066						
		Inntekter i KKE's regnskap	-3 800	-4 552	-4 365	-4 300	-4 300	-17 517						

TOTALSUM saldert forslag

SUM UTGIFTER	113 429	91 192	102 350	245 289	320 400	759 231
SUM INNTEKTER	-6 800	-7 552	-12 698	-14 410	-4 300	-38 960
SUM NETTO	106 629	83 640	89 652	230 879	316 100	720 271

Herav investeringer som finansieres med avgifter og andre inntekter (merket T i venstre kolonne):

T	SUM UTGIFTER	12 000	9 000	7 000	19 500	19 500	55 000
	SUM INNTEKTER	0	0	0	0	0	0
	SUM NETTO (LÅNEBEHOV)	12 000	9 000	7 000	19 500	19 500	55 000

Herav investeringer som finansieres ved inv.tilskudd og amortiseringstilskudd over 30 år

[merket A i venstre kolonne]

A	SUM UTGIFTER	25 584	3 500	20 100	15 500	0	39 100
	SUM INNTEKTER	0	0	-5 333	-7 110	0	0
	SUM NETTO (LÅNEBEHOV)	25 584	3 500	14 767	8 390	0	39 100

VEDLEGG 2 – INVESTERINGSPROSJEKTER 2011 – 2014

Prosj. nr.	INVESTERINGER	Budsjett 2010	Utgifter i handlingsprogramperioden				SUM 2011 – 2014	Budsjett 2008	Budsjett 2010	Inntekter i handlingsprogramperioden			
			2011	2012	2013	2014				2011	2012	2013	2014
Investeringer fratrukket utgifter til "A" og "T":													
SUM UTGIFTER		75 845	78 692	75 250	210 289	300 900	665 131						
SUM INNTEKTER		-6 800	-7 552	-7 365	-7 300	-4 300	-26 517						
SUM NETTO		69 045	71 140	67 885	202 989	296 600	638 614						
Investeringer fratrukket utgifter til "T":													
SUM UTGIFTER		101 429	82 192	95 350	225 789	300 900	704 231						
SUM INNTEKTER		-6 800	-7 552	-12 698	-14 410	-4 300	-38 960						
SUM NETTO		94 629	74 640	82 652	211 379	296 600	665 271						
Beregnet merverdiavgiftrefusjon		-20 286	-16 438	-19 070	-45 158	-60 180	-140 846						
Investeringer fratrukket utgifter til "T" og bevilgning / netto overføring til KKE KF													
SUM UTGIFTER		85 430	63 985	77 891	208 589	283 700	634 165						
SUM INNTEKTER		-3 000	-3 000	-8 333	-10 110	0	-21 443						
SUM NETTO		82 430	60 985	69 558	198 479	283 700	612 722						
Beregnet merverdiavgiftrefusjon		-17 086	-12 797	-15 578	-41 718	-56 740	-126 833						

VEDLEGG 2 – INVESTERINGSPROSJEKTER 2011 – 2014

VEDLEGG 2 – INVESTERINGSPROSJEKTER 2011 – 2014